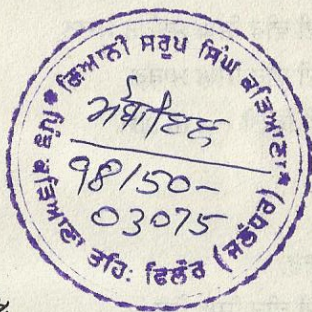

ਵੀਰ ਸੁਨੇਹੜੇ

(ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਅਣਛਪੇ ਖਤ)

ਸੰਪਾਦਕ

ਕਰਨਲ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਲੇਰੀਆ

ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਤ ਸਦਨ
ਨਵੀ ਦਿੱਲੀ

੧. ਨਾਨਕ ਅਵਰੁ ਨਾ ਜੀਵੈ ਕੋਇ

~~੨੨~~ 14.

੨. ਸੋ ਮੈਂ ਵਿਸਰ ਨਾ ਜਾਈ

੩੨

੩. ਊਠਤ ਬੈਠਤ ਸੋਵਤ ਨਾਮ

੪੦

੪. ਸਜਣ ਮੇਰੇ ਰੰਗੁਲੇ

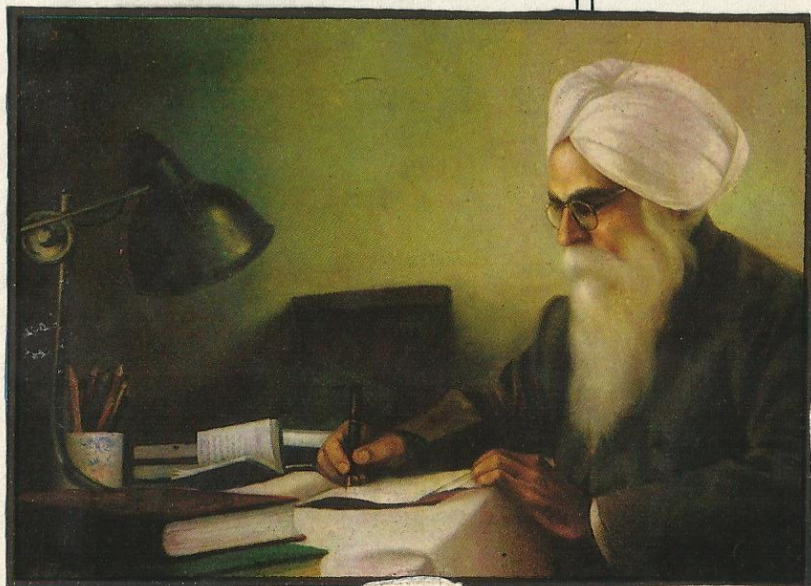
~~੨੨~~ 62

੫. ਧੰਨ ਧੰਨ ਗੁਰ ਧੰਨਿ

~~੧੪੧~~ 130

੬. ਫੁਟਕਲ

~~੧੫੧~~ 138

ਤਾਈ ਵੀਹ ਮਿੰਟ ਹੀ

ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਿਤਾਮਾ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ, ਗੁਰਮਤ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਪਰਸਾਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਜੋ ਘਾਲਣਾ ਘਾਲੀ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਰਾ ਪੰਜਾਬੀ ਜਗਤ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਢੇਰ ਸਾਰੀਆਂ ਅਣਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਲਿਖਤਾਂ, ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੁਹਿਰਦ ਤੇ ਭਰਪੂਰ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਭਾਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ, ਬੀਬੀ ਗੁਰਲੀਲਾ ਜੀ ਨੇ ਬੜੀ ਮਿਹਨਤ ਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਸਾਂਭ ਰੱਖੀਆਂ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਪਾਸੋਂ ਇਹ ਸਮਗਰੀ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਇਕ ਹੋਰ ਨਿਕਟ-ਵਰਤੀ ਅਤੇ ਸਦਨ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸਵਰਗੀ ਕਰਨਲ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਲੇਰੀਆ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਤ ਸਦਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ।

ਅਸੀਂ ਬੀਬੀ ਗੁਰਲੀਲਾ ਜੀ ਦਾ ਅਤੇ ਸਵਰਗੀ ਕਰਨਲ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਲੇਰੀਆ ਜੀ ਦਾ ਹਾਰਦਿਕ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਲੈਣ ਵਿਚ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸਦਨ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਅਣਛਪੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮੁੱਲਵਾਨ ਕਾਰਜ ਵਿਚ ਸਦਾ ਹੀ ਸਹਿਯੋਗ ਤੇ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ।

ਕਰਨਲ ਗੁਲੇਰੀਆ ਜੀ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਤੇ ਜਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਇਸ ਸਮਗਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਪਾਦਤ - ਅਰਸ਼ੀ ਛੁਹ (ਕਵਿਤਾ) ਅਤੇ ਵੀਰ ਪਤ੍ਰਾਵਲੀ (ਚਿੱਠੀਆਂ) - ਦੇ ਪੁਸਤਕਾਂ ਛਪ ਕੇ ਪਾਠਕਾਂ ਤੱਕ ਪੁੱਜ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੁਆਇਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਣਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਾ ਸਦਨ ਨੇ ਆਪਣਾ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਉਦੇਸ਼ ਮਿਥਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਦਨ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਅਣਛਪੀਆਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਦੀ ਇਸ ਦੂਸਰੀ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨਾ ਦਾ ਕਾਰਜ ਵੀ ਕਰਨਲ ਗੁਲੇਰੀਆ ਜੀ ਨੇ ਲਗਭਗ ਪੂਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ। ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਕੰਮ ਅਸੀਂ ਡਾ: ਕਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕਰ

5

ਸਕੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਡਾ: ਤੋਲਚਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਵੀ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਡੀ ਬੇਨਤੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਕੇ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਮੁਖਬੰਦ ਲਿਖਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਵਡਮੁੱਲਾ ਸਮਾਂ ਦਿਤਾ।

ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਚਿੱਠੀਆਂ ਕੋਈ ਸਾਧਾਰਨ ਚਿੱਠੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਸਗੋਂ ਇਹ ਤਾਂ ਜੀਵਨ ਦੇ ਬਿਖੜੇ ਪੈਂਡੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖਾਸ ਮੌੜ ਉਤੇ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮਹਾਨ ਸੰਦੇਸ਼ ਹਨ। ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਤ ਸਦਨ ਪੰਜਾਬੀ ਪਾਠਕਾਂ ਤੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਮੂਹ ਸਨੇਹੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਭੇਟ ਕਰਦਿਆਂ ਦਿਲੀ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਛਾਪੇ ਪੱਤਰ ਸਤਿਕਾਰ ਯੋਗ ਬੀਬੀ ਗੁਰਲੀਲਾ ਜੀ ਦੀ ਅਣਥੱਕ ਮਿਹਨਤ ਤੇ ਸਿਦਕੀ ਸੰਭਾਲ ਸਦਕਾ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਸਮਰਪਤ ਕਰਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ।

ਤੇਜਵੰਤ ਸਿੰਘ

ਪ੍ਰਧਾਨ

5-12-1992

ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਤ ਸਦਨ

ਨਵੀ ਦਿੱਲੀ

ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ ਇਨਸਾਨ ਨੇ ਬਾਹਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਬੜੀ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪਰ ਅੰਦਰਲੀ ਦੁਨੀਆਂ ਸੁਨਸਾਨ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਨਾਉਮੀਦੀ, ਦੁਖ, ਉਲਝਨਾਂ, ਕਲੇਸ਼ ਤੇ ਘਬਰਾਹਟ ਦੇ ਬੂਟੇ ਲਹਿਲਹਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪੱਛਮੀ ਸਭਿਅਤਾ ਨੇ ਸਾਡੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਏਨੀਆਂ ਚੁੰਧਿਆ ਦਿਤੀਆਂ ਹੈਨ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੀ ਹੱਥ ਪੈਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਸਦੇ। ਦਿਮਾਗੀ ਫਲਸਫਿਆਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਤੇ ਕੀ ਦੇਣਾ ਸੀ ਸਗੋਂ ਬੰਦੇ ਦਾ ਬੰਦਾ ਵੈਰੀ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਤਨ ਚੰਚਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਤੇ ਮਨ ਬੇਚੈਨ।

ਭੂਤੁ ਅਮਾਵਸ ਸਚੁ ਚੰਦ੍ਰਮਾ
ਦੀਸੈ ਨਾ ਹੀ ਕਹ ਚੜਿਆ
ਹਉ ਭਾਲਿ ਵਿਕੁੰਨੀ ਹੋਈ
ਆਧੇਰੈ ਰਾਹੁ ਨ ਕੋਈ ॥

(ਸਲੋਕ ਮ:੧ ਪੰਨਾ ੧੪੫)

ਪੱਛਮੀ ਸਭਿਅਤਾ ਨੇ ਦੇਣਾ ਤੇ ਕੀ ਸੀ— ਜੋ ਕੁਝ ਅੱਛਾ ਸੀ ਉਹ ਵੀ ਖੋਹ ਲਿਆ। ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਦੁਖ, ਤਨ ਦੇ ਤੇ ਮਨ ਦੇ ਯਾ ਦੋਨਾਂ ਦੇ, ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਏਹ ਦੋਨੋਂ ਗੁਰਮਤ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੀ ਹੀ ਪ੍ਰਾਲਭਦ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹੈਨ।

ਜੇ ਮੈਂ ਕੀਆ ਸੋ ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਦੋਸੁ ਨ ਦੀਸੈ ਅਵਰ ਜਨਾ ॥

(ਰਾਗ ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ਪਟੀ ਲਿਖੀ—ਪੰਨਾ ੪੩੩)

ਦਵੈ ਦੋਸੁ ਨ ਦੇਉ ਦੋਸੁ ਕਰੰਮਾ ਆਪਣਿਆ (ਪੰਨਾ ੪੩੩)

ਜਦੋਂ ਇਨਸਾਨ ਜਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਦੁਖਾਂ ਤੇ ਸੁਖਾਂ ਦੀਆਂ ਘਾਟੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘਦਾ ਹੈ ਉਦੋਂ ਸੁਖਾਂ ਵੇਲੇ ਇਕ ਨਸ਼ੇ ਵਿਚ ਆਂਕੇ ਉਹ ਭੁਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ:

ਲੇਖਾ ਰਬੁ ਮੰਗੋਸੀਆ ਤੂ ਆਂਹੋ ਕੇਰੁ ਕੰਮਿ। (ਪੰਨਾ—੧੩੭੯)

ਫਰੀਦਾ ਅਮਲ ਜਿ ਕੀਤੇ ਦੁਨੀ ਵਿਚਿ ਦੁਰਗਹ ਆਏ ਕੰਮਿ (ਪੰਨਾ ੧੩੮੩)

ਤੇ ਭੁਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ
ਭਈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹੁਰੀਆ
ਗੋਬਿੰਦ ਮਿਲਣ ਕੀ ਇਹ ਤੇਰੀ ਬਰੀਆ
ਅਵਰਿ ਕਾਜ ਤੇਰੈ ਕਿਤੈ ਨ ਕਾਮ

ਮਿਲੁ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਭਜੁ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ॥ (ਪੰਨਾ ੧੨)

ਜਦੋਂ ਦੁਖ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜੇ ਸਤਿਗੁਰ ਮੇਹਰ ਕਰਨ ਤੇ ਉਹੀ ਦੁਖ ਦਾਰੂ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਜੇ ਭਰੋਸਾ ਨ ਹੋਏ ਤਾਂ ਯਾ ਤੇ ਬੰਦਾ ਆਪਣੀ ਤਕਦੀਰ ਤੇ ਰੱਬ ਨੂੰ ਕੋਸਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਯਾ ਉਸਦਾ ਰਸਤਾ ਸਿਰਫ (Tranquillizers) ਜਾਂ (Psychiatrist) ਦੇ ਕਾਉਚ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਲੰਘਦਾ ਹੈ।

ਅਜਕਲ ਦਾ ਸਮਾ ਔਖਾ ਸਮਾਂ ਹੈ। ਘੋਰ ਕਲਜੁਗ ਨੇ ਬਿਰਤੀਆਂ ਵਿਗਾੜ ਦਿਤੀਆਂ ਹਨ, ਮੱਤ ਉਤੇ ਪਰਦਾ ਪਾ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਮੁੜ ਉਸ ਸਹਾਰੇ ਦੀ ਜਿਸਨੂੰ ਅਸੀਂ ਪੱਛਮੀ ਸਭਿਅਤਾ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਹੇਠਾਂ ਕਦੇ ਦਾ ਛਡ ਚੁਕੇ ਹਾਂ ਤੇ ਸਿਰਫ ਕਰਮ ਕਾਂਡੀ ਰਸਮਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਅਸਲੀ ਸਹਾਰਾ ਸਮਝ ਕੇ ਠੇਡੇ ਖਾ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਪਹਿਲੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ੧੯੪੧ ਵਿਚ ਹੋਈ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਕੋਠੀ ਦੇ ਬਗੀਚੇ ਵਿਚ ਦਰੱਖਤ ਦੀ ਛਾਂ ਹੇਠ ਬੈਠੇ ਲਿਖ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਕ ਸ਼ਾਂਤ ਵਾਤਾਵਰਨ ਸੀ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸੰਤ ਰੂਪੀ ਚਿਹਰਾ ਜਲਾਲ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ - ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਮੈਂ ਇਕ ਸਵਾਲ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਜੇ ਮਨ ਉਡਨ ਪੱਖੇਰੂ ਬਣਦਾ ਹੈ ਉਸ ਉਤੇ ਕਾਬੂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਇਆ ਜਾਏ ? ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬੜੀ ਮਿੱਠੀ ਤੇ ਬੜੀ ਹੀ ਧੀਮੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਉਤ੍ਰ ਦਿਤਾ ਕਿ ਸਾਈਕਲ ਤਾਂ ਹੀ ਖੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਸਦੇ ਹੇਠਾਂ ਸਟੈਂਡ ਲਗਾ ਹੋਵੇ ਯਾ ਉਸ ਉਤੇ ਸਵਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਏ - ਨਹੀਂ ਤੇ ਸਾਈਕਲ ਗਿਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਟੈਂਡ ਹੈ ਨਾਮ ਤੇ ਸਵਾਰੀ ਹੈ ਗੁਰਮਤ।

ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ, ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਸਿਖਿਆ, ਨਾਮ ਉਤੇ ਬੜਾ ਹੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਸੀ। ਕਹਿੰਦੇ ਸੀ ਕਿ ਹੋਰ ਸਭ ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਫੋਕੇ ਹੈਨ। ਸ੍ਰੀ ਬਾਬਾ ਨੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਫੁਰਮਾਉਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸੀ ਕਿ ਨਾਮ ਹੈ ਤਾਂ ਸਭੋਂ ਕੁਝ ਹੈ ਤੇ ਜੇ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਹੈ ਕਿਆ। ਸਭ ਚੰਗੇ ਕਰਮ ਸਿਫਰ ਹੈਨ ਤੇ ਜੇ ਨਾਮ ਦਾ ਏਕਾ ਨਾਲ ਲਗ ਜਾਏ ਤਾਂ ਇਕ ਸਿਫਰ ਦਸ ਤੇ ਦੋ ਸਿਫਰਾਂ ਸੌ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹੈਨ।

ਨਾਮ ਜਪਨਾ, ਬਾਰ ਬਾਰ ਜਪਨਾ, ਮਨ ਨਾਲ, ਜੀਭਾ ਨਾਲ ਹਰ ਵੱਕਤ, ਚਲਦੇ ਫਿਰਦੇ, ਕੰਮ ਕਰਦੇ

ਇਕ ਦੂ ਜੀਭੋਂ ਲਖ ਹੋਹਿ ਲਖ ਹੋਵਹਿ ਲਖ ਵੀਸ

ਲਖੁ ਲਖੁ ਗੋੜਾ ਆਖੀਅਹਿ ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਜਗਦੀਸ ॥ (ਪੰਨਾ ੭)

ਏਹ ਸਿਖਿਆ ਸਤਗੁਰਾਂ ਦੀ ਨੂੰ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਸੀ -
ਉਹ ਆਪ ਜਪਦੇ ਸੀ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਕਰਦੇ ਸੀ ।

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸੁਖ ਪਾਵਹੁ (ਪੰਨਾ ੨੯੦)

ਪੜ੍ਹੀ ਗਏ ਤੇ ਸਿਮਰਿਆ ਹੈ। ਨਾ, ਇਹ ਸਿਖੀ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਤੇ ਹੁਕਮ ਅਦੂਲੀ ਹੈ।
ਜੇ ਇਕ ਬੰਦਾ ਇਕ ਸਫਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਏ ਤੇ ਆਪ ਜਾਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਨ ਕਰੇ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਕੀ ਕਹਾਂਗੇ । ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਹਿੰਦੇ ਸੀ ਕਿ ਭਾਈ ਸਵਾਸ ਸੰਭਾਲ -
ਏਹ ਵੇਲਾ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਹੱਥ ਆਉਣਾ । ਜੇ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਜਪਿਆ ਤਾਂ "ਏਕੁ ਰਤੀ ਬਿਨੁ ਏਕੁ ਰਤੀ ਕੇ ॥"

ਨਾਮ ਹੀ ਸਿਖ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ ਤੇ ਨਾਮ ਹੀ ਸਿਖ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਨਿਤਾਣੇ ਕਿਉਂ ਹਾਂ - ਕਿਉਂ ਬਾਹਰਲੇ ਆਸਰੇ ਲੱਭਦੇ ਹਾਂ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਨਾਮ ਤੋਂ ਟੁਟੇ ਨੂੰ ਨਾ ਕੋਈ ਆਸਰਾ ਅੰਦਰੋਂ ਹੁੰਦਾ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਬਾਹਰੋਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ - ਘਰ ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ ਕਿੰਨੀ ਹੀ ਚੰਗੀ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਵਾਰਿੰਗ ਹੋਏ, ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਯੰਤਰ ਹੋਣ ਜੇ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਕਨੈਕਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਤੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਬੇਕਾਰ ਹਨ - ਨਾਮ ਤੋਂ ਟੁਟ ਕੇ ਸਿਖੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ ।

ਕੁਝ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ, ਸਭ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ
ਇਹ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਠੀਕ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਾਗ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਨਾ ਫੁੱਲ ਹੈ ਨਾ ਫਲ ਹੈ।

ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਕੰਮਾਂ ਉਤੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਸੀ -

ਨਾਮ ਜਪਣਾ - ਏਹ ਰਿਸ਼ਤਾ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਨਾਲ ਹੈ ।

ਵੰਡ ਛਕਣਾ - ਏਹ ਰਿਸ਼ਤਾ ਸਮਾਜ ਨਾਲ ਹੈ ।

ਕਿਰਤ ਕਰਨੀ - ਏਹ ਰਿਸ਼ਤਾ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਹੈ ।

1
ਏਹ ਖਤ ਜੋ ਵਕਤ ਵਕਤ ਉਤੇ ਸ੍ਰੀ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਲਿਖੇ ਹੈਨ- ਏਹ ਇਕ ਸਹਾਰਾ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਪਿਆਰ ਭਰਿਆ ਸਹਾਰਾ ਦਿਤਾ ਹੈ ਬਲਕਿ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਝੰਝੋੜਿਆ ਹੈ। ਨਾਮ ਤਾਈਂ, ਸੁਖਾਂ ਦੇ ਸੋਮੇ ਨੂੰ ਭੁਲੇ ਹੋਏ ਮੁਸਾਫਰ ਨੂੰ ਰਸਤਾ ਦਸਿਆ ਹੈ - ਪਿਉ ਦਾਦੇ ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਖੋਲ ਕੇ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਆਪ ਜਪਦੇ ਸੀ ਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਜਪਾਂਦੇ ਸੀ।

ਏਹ ਖਤ ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਕ ਜਾਇਦਾਦ ਹਨ- ਸਾਡੇ ਅੱਖੇ ਵੇਲੇ ਕੰਮ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਦਵਾਈ ਦਾ ਨੁਸਖਾ ਹੈਨ- ਇਕ ਜੀਆ ਦਾਨ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਹੈ।

ਸਿਖੀ ਹੈ ਹੀ ਉਸਦਾ ਬਣ ਕੇ ਨਾਮ ਜਪਣਾ- ਏਹੀ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਹੈ। ਏਹੀ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਮੁੜ ਕੇ ਦੋਹਰਾਇਆ ਹੈ।

ਏਹ ਖਤ ਸਾਡੀ ਇਕ ਆਸ ਪੂਰੀ ਕਰਦੇ ਹੈਨ।

ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸਨਮੁਖ ਜੀਵਨ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਲਕਸ਼ ਸੀ ਸਿਖ ਧਰਮ ਅਤੇ ਸਿਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਅੰਤ੍ਰੀਵ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਪੂਰੇ ਜਲੌ ਵਿਚ ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਸ਼ਾਲ ਘੇਰੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਣਾ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਵਿਰਾਟ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁਖ ਗੁਣ ਹੈ ਮਨੋਰਥ ਦੀ ਇਕਾਗਰਤਾ। ਐਸੀ ਇਕਾਗਰਤਾ ਜਿਹੜੀ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਵਿਦਵਾਨ ਫਿਲਾਸਫਰਾਂ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ੀਆਂ ਮੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਆਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਕਾਵਿ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਵਾਰਤਕ ਦੀ, ਭਾਵੇਂ ਨਾਟਕ ਲਿਖਿਆ ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਮਹਾਂਕਾਵਿ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਨਿਰਗੁਣਿਆਰਾ ਤੇ ਦੂਜੇ ਟ੍ਰੈਕਟ ਲਿਖੇ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਸੰਪਰਕ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਭਾਵਾਂ-ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਕੀਤਾ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਕਾਗਰ-ਚਿਤ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਸਿਖ ਧਰਮ ਤੇ ਸਿਖ-ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਪਰਚਾਰ ਤੇ ਪਰਸਾਰ ਉਤੇ ਹੀ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਰੱਖਿਆ।

ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਪੰਜਾਹ ਸੱਠ ਸਾਲ ਇਕ ਸਾਧਕ ਵਾਂਗ ਸਾਹਿਤ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਗੌਰਵ ਵਿਚ ਅਮਿਟਵਾਂ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਾਹਿਤ ਆਕਾਰ ਦੇ ਪੱਖੋਂ ਵੀ ਅਤੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਪੱਖੋਂ ਵੀ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਪ੍ਰਥਮ ਸਥਾਨ ਰਖਦਾ ਹੈ। ਵਿਭਿੰਨ ਸਾਹਿਤਕ ਰੂਪਾਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਨੇਹੀਆਂ ਤੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਜੋ ਚਿੱਠੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੀ ਸੈਂਕੜਿਆਂ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਣ ਦੇ ਪੱਖੋਂ ਉਹ ਬੜੀਆਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੇ ਮੁੱਲਵਾਨ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਅਣਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਚਿੱਠੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਹੀ "ਪਿਆਰੇ ਜੀਓ", "ਹਮਦਰਦੀ ਪੱਤਰ" ਅਤੇ "ਵੀਰ ਪਤ੍ਰਾਵਲੀ" ਤਿੰਨ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। "ਵੀਰ ਸੁਨੇਹੜੇ", ਨਾਂ ਦਾ ਇਹ ਚੌਥਾ ਪੱਤਰ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਆਪ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਹੈ।

ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਇਹ ਪੱਤਰ ਵੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਦਰਜਾ ਰਖਦੇ ਹਨ। ਸਿਰਫ ਇਸ ਕਰਕੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪੱਤਰ ਜਾਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਜਾਂ ਇਕ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਭਾਵਾਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਸਾਧਨ ਹਨ ਸਗੋਂ ਇਸ ਕਰਕੇ ਵੀ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਚਿੱਠੀਆਂ

ਦੀ ਵੱਥ ਸਾਹਿਤ ਵਾਂਗ ਹੀ ਆਪਣਾ ਸਦੀਵੀ ਮਹੱਤਵ ਰਖਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਅੰਦਰਲੀ ਵਸਤੂ ਹੀ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਜ ਤੋਂ ਅਨਿਜ ਤੱਕ ਦਾ ਪਾਸਾਰ ਦੱਦੀ ਹੈ। ਬੇਸ਼ਕ ਇਹ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮੌਕੇ, ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀ ਤੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਪੱਤਰ ਹਨ ਪਰ ਜਦੋਂ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਨੀਝ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ ਜਾਏ ਤਾਂ ਇਹ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਵਿਅਕਤੀ-ਸਮੂਹ ਲਈ ਪ੍ਰਵਚਨ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਦੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਪਰਵਚਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉਤੇ ਜੇ ਸਾਰੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਇਕੋ ਸੂਤਰ ਵਿਚ ਕਹਿਣੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਜੀਵਨ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦਾ ਕੇਂਦਰ-ਬਿੰਦੂ ਸੰਤੁਲਤ ਜੀਵਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਇਹ ਸੰਤੁਲਨ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਟੇਕ ਲਿਆਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਅਬਵਾ ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੇ ਨਾਮ ਦੀ ਟੇਕ ਲਿਆਂ ਹੀ "ਦੁਖ ਸੁਖ ਦੋਨੋ ਸਮ ਕਰ ਜਾਨੇ" ਦੀ ਸੰਤੁਲਤ ਮਾਨਸਿਕ ਅਵਸਥਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮੱਤ ਹੈ।

ਸੰਤੁਲਨ ਦੀ ਇਸ ਸਾਂਝੀ ਤੰਦ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿਸੇ ਚਿੱਠੀ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਇਕ ਨੁਕਤੇ ਉਤੇ ਬਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਦੂਸਰੇ ਨੁਕਤੇ ਉਤੇ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸਮਰਥਾ-ਯੋਗਤਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਚਿੱਠੀ ਵਿਚਲੇ ਇਸ ਬਲ ਬਿੰਦੂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰਖਦਿਆਂ, ਸਾਰੀ ਸਮਗਰੀ ਨੂੰ ਛੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡ ਦਿਤਾ ਹੈ।

ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ "ਨਾਨਕ ਅਵਰ ਨਾ ਜੀਵੈ ਕੋਇ" ਵਿਚ ਉਹ ਚਿੱਠੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਮਨੁੱਖਾ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸਚਾਈ ਦੇ ਰਹੱਸ ਨੂੰ, ਇਸ ਜੀਵਨ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਚੇ ਸੁੱਚੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣਤਾ ਨੂੰ ਉਘਾੜ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਜੀਵਨ ਦੀ ਸਾਰਥਕਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਇਕ ਦੋ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿਚ ਵੇਦਾਂਤ, ਸਾਂਖ, ਯੋਗ ਆਦਿ ਦੂਜੀਆਂ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਅੰਤਰ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਆਂ ਉਤੇ ਵੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਪਾਈ ਹੈ। ਸਮੁੱਚਾ ਨਚੋੜ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੀਵਨ ਕੇਵਲ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਹੀ ਸਫਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿਚ ਨਾਮ ਵਸਾਇਆ ਹੈ।

ਦੂਜੇ ਭਾਗ "ਸੋ ਮੈ ਵਿਸਰੁ ਨਾ ਜਾਈ" ਵਿਚ ਉਹ ਚਿੱਠੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਜੀਵ-ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਬਾਰ ਬਾਰ ਸੁਚੇਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਸ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਨੇ ਇਸ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼

ਸਦਕਾ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਅਣਮੋਲ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਦਾਤੇ ਨੂੰ ਇਕ ਪਲ ਵੀ ਆਪਣੇ ਮਨ-ਚਿਤ ਤੋਂ ਵਿਸਰਨ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਸੁਰਤੀ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਜੁੜੀ ਰਹੇ ਤਾਂ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸਭ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾ ਹੁੰਦੇ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਤੀਜੇ ਭਾਗ "ਉਠਤ ਬੈਠਤ ਸੋਵਤ ਨਾਮ" ਵਿਚ ਉਹ ਪੱਤਰ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਨਾਮ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਸਿਖ ਵਿਸ਼ਵ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਾਮ ਹੀ ਸਾਰੇ ਸੁਖਾਂ ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਹੈ। ਨਾਮ ਹੀ ਸਭ ਰੋਗਾਂ ਦਾ ਦਾਰੂ ਹੈ। ਨਾਮ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਵਸ ਜਾਣ ਨਾਲ ਖੁਦੀ ਜਾਂ ਹਉਮੈ ਦਾ ਵਿਨਾਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਅਗੋਂ ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਧੁੰਦ ਦਾ ਪਰਦਾ ਉਠ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਮਾਨ ਸੱਚ ਦੇ ਸੂਰਜ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਨਾਮ ਉਹਨਾਂ ਕੁਲ ਉਚੇਰੀਆਂ ਮਾਨਵੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਕੇ ਮਨੁੱਖ ਚਿੱਤਰ ਦੀਆਂ ਸਿਖਰਾਂ ਨੂੰ ਛੂਹ ਸਕਦਾ ਹੈ - "ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਕੈਸੇ ਆਚਾਰ।"

ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਮਲਕ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਮਲਕ ਪਰਵਾਰ ਨਾਲ ਬੜੇ ਨਿਘੇ ਅਤੇ ਨਿਕਟ-ਵਰਤੀ ਸਬੰਧ ਸਨ। ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਚੌਥੇ ਭਾਗ "ਸੱਜਣ ਸੈਂਡੇ ਰੰਗੁਲੇ" ਵਿਚ ਮੁਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਹ ਚਿੱਠੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮਲਕ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਉਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਬੰਧੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਦੁਖ ਵੰਡਾਉਂਦਿਆਂ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਗਮ ਵਿਚ ਸ਼ਰੀਕ ਹੁੰਦਿਆਂ ਲਿਖੀਆਂ। ਆਪਣੇ ਅੰਦਰਲੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਇਹ ਚਿੱਠੀਆਂ ਬੇਅੰਤ ਮੁੱਲਵਾਨ ਹਨ। ਐਸੇ ਗਮਗੀਨ ਪਲਾਂ ਵਿਚ, ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਸਨੇਹੀ, ਮਿੱਤਰ, ਪਿਆਰਾ, ਸੱਜਣ ਸਦਾ ਲਈ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸੰਤੁਲਤ ਵਿਅਕਤੀ ਪਾਸੋਂ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਦੀ ਆਸ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਸਪਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਵਿਚ ਦਿਤੇ ਹਨ। ਇਹੋ ਸਮਾਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵਿਛੜ ਗਏ ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਰੂਪਾਂਤਰਿਤ ਕਰਕੇ ਵਿਅਕਤੀ ਉਦਾਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਅਗਲੇ "ਧੰਨ ਧੰਨ ਗੁਰ ਧੰਨਿ" ਵਿਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ, ਸੰਸਾਰੀ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਹਰ ਰੰਗ, ਹਰ

ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਸ਼ੁਕਰ ਗੁਜ਼ਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਭਗਤੀ ਹੈ, ਪੂਜਾ ਹੈ। ਉਪਰੰਤ ਕੁਝ ਹੋਰ ਚਿੱਠੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ "ਫੁਟਕਲ" ਵਾਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ ਛਾਪੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਸਾਰ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਲੋਂ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਇਹ ਚਿੱਠੀਆਂ ਮਨੁੱਖ ਮਾਤਰ ਲਈ ਇਹ ਸੁਨੇਹਾ ਹਨ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਘਿਰਣਾ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਲਿਵਨੂੰ ਮਾਰਦੀ ਹੈ। ਸੁਰਤ ਉਚੀ ਰਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਹ ਸਾਈਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹੋ ਅਮਰ ਜੀਵਨ ਹੈ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਚਿੱਠੀਆਂ ਵਿਚ ਥਾਂ ਪਰ ਥਾਂ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਅਨੰਤ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ ਤੇ ਅਥਾਹ ਡੂੰਘਾਈ ਵਾਲੇ ਆਤਮ-ਗਿਆਨ ਦੇ ਸਾਗਰ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚੋਂ ਬਾਣੀ ਦੀਆਂ ਟੁਕਾਂ ਸਜਾਈਆਂ ਹਨ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀਆਂ ਪੰਗਤੀਆਂ ਨਾਲ ਬਾਣੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਹਲਾ ਆਦਿ ਵੱਲ ਸੰਕੇਤ ਅਸਾਂ ਆਪ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਸੱਜਣ ਜੇ ਚਾਹੁਣ ਤਾਂ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪਾਠ ਵਾਚ ਸਕਣ।

ਇਕ ਦੋ ਸ਼ਬਦ ਇਹਨਾਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸ਼ੈਲੀ ਬਾਰੇ। ਆਪਣੇ ਵੇਲੇ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬੜੀ ਮਾਂਜੀ ਸਵਾਰੀ, ਸਵਸਥ, ਕੌਮਲ ਅਤੇ ਨਿਰਮਲ ਹੈ। ਚਿੱਠੀਆਂ ਵਿਚ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਈ ਬਾਈਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਅਸੀਂ ਬ੍ਰੈਕਟਾਂ ਵਿਚ ਇਹਨਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਿਆਇ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਦਾ ਅਦਾਜ਼, ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੈ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੈ ਜਿਹੋ ਜਿਹਾ ਚਿੱਠੀਆਂ ਵਿਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੈਠਾ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਰਚਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ, ਸਮਝਾਉਣੀਆਂ ਦੋਂਦਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਵਾਲਾ ਪਿਆਰ ਤੇ ਅਸੀਸ ਦੇ ਕੇ ਸੱਚੇ ਮਾਰਗ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਉਤੇ ਚਲਦਿਆਂ ਜਹਾਨ ਉਸਤਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਾਠਕ ਜਨ ਇਹਨਾਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਤੋਂ ਅਕੱਥ ਲਾਭ ਉਠਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਨਾਨਕ ਅਖਰੁ ਨਾ ਜਾਣੈ ਜੀਉ ॥

ਸ਼ਿਮਲਾ

੩੧-੭-੧੯੧੬

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਉ

ਜੀਵਨ ਉਚਾ ਤੇ ਸੁਚਾ ਪਦਾਰਥ ਹੈ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਬਹੁਤ ਕੀਮਤੀ ਸ਼ੈ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਦਿਲ ਦੇ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਵਸਣੇ ਵਾਲੀ ਵਸਤ ਹੈ ਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰੇਮ ਸਦਾ ਅੰਦ੍ਰੇ ਚਾਹਯੇ।

“ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਪਾਇਓ ਤਿਨਹਿ ਛੁਪਾਇਓ ॥੧॥ਰਹਾਓ॥

(ਟੋਡੀ ਬਾਣੀ ਭਗਤਾ ਕੀ, ਪੰਨਾ ੭੧੮)

ਇਹ ਹੁਕਮ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਦਾ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਸਰੀਰ ਤੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਨਿਬਾਹ ਇਹ ਇਖਲਾਕੀ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਚੰਗਾ ਰਖਕੇ ਸੋਹਣੇ ਦਿਨ ਕਟਣੇ ਚਾਹਯੇ। ਦਿਲ ਉਚਾ ਰਖ ਕੇ ਵਰਤੀਏ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਮੈਲ ਤੋਂ ਬਚਾ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਾਣੀ ਦਾ ਪਾਠ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਰੋਜ਼ ਵਿਚਾਰ, ਨਾਮ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਏਹ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਚੰਗਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਮਨ ਦੀ ਖੇਡ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਰਾਧਨ ਦੀ ਬੜੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਤੇ ਉਚੀ ਸ਼ੈ ਹੈ। ਜਗਤ ਇਸਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਏਹ ਅੰਦ੍ਰੇ ਅੰਦਰ ਮਨ ਨੂੰ ਉਚਾ ਤੇ ਏਕਾਗ੍ਰ ਰਖਣ ਦੀ ਸ਼ੈ ਬਾਹਰ ਵਯਰਥ ਨਹੀਂ ਸਟਣੀ ਚਾਹਯੇ। ਬਾਕੀ ਹਰ ਗਲ ਲੋੜ ਲਈ ਪਰਮੇਸੁਰ ਅਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਨੀ ਚਾਹਯੇ। ਪਰ ਅਰਦਾਸ ਸਦਾ ਭਲੇ ਮੰਗਣ ਦੀ ਹੋਵੇ। ਅਰਦਾਸ ਦਿਲ ਦੇ ਸੁਖ ਮੰਗਣ ਲਈ ਹੋਵੇ। ਸੰਸਾਰਕ ਕਾਮਨਾ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਘਟ ਕੀਤੀ ਸੁਖਦਾਈ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਪਰਮੇਸਰ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਮਨ ਰਖਣਾ ਇਹੀ ਵਡਾ ਭਜਨ ਹੈ।

ਦਿਲ ਨੂੰ ਹਰ ਰੋਝੇ ਵਲੋਂ ਜਿਸ ਵਿਚ ਜਾ ਲੱਗੇ ਖਿਚ ਲੈਣਾ ਤੇ ਨਾਮ ਵਿਚ ਲਾ ਲੈਣਾ ਇਹੋ ਸਬਕ ਹੈ ਜੋ ਰੋਜ਼ ਰੋਜ਼ ਸਿਖਣਾ ਹੈ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

15

ਮਸ਼ੋਬਰਾ

ਅਗਸਤ ੧੯੫੨

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਤੁਸਾਡੀ ਚਿਠੀ ਮਿਲੀ। ਇਨਸਾਨੀ ਜਿੰਦਗੀ ਬੜੀ ਕੀਮਤੀ ਸ਼ੈ ਹੈ। ਜੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸਮਝ ਪੈ ਜਾਵੇ ਕਿ ਜੀਵਨ ਤੱਤਾਂ ਦੇ ਮੇਲ ਤੋਂ ਉਪਜੀ ਇਕ ਆਤਮਸ਼ਬਾਸ਼ੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤਾਂ ਮੌਤ ਉਸ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਇਕ Riddance (ਛੁਟਕਾਰਾ) ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਯਾ ਤਾਂ ਦਾਰੁਲ ਮਹੱਲ ਹੈ ਯਾ ਦੁਖ ਸੁਖ ਦੀ ਮਿਲਵੀ ਖੇਲ ਦਾ ਅਖਾੜਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅੰਤ ਨੇਸਤੀ ਹੈ।

ਜੇ ਸਮਝ ਪੈ ਜਾਏ ਕਿ ਇਹ ਤਤਾਂ ਦੇ ਸੰਘਾਤ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਦੈਵੀ ਅੰਸ਼ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਲਈ ਆਈ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਜਨਮ ਇਕ Opportunity (ਮੌਕਾ) ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੁਖ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੀ ਜੋ 'ਸਾਂਖ' ਮੂਜਬ ਉਹ ਸਬੁਧਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨੀ ਸੀ ਕਿ ਮੁੜ ਕੇ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਦੇ ਦਾਓ ਹੇਠ ਨਾ ਆਵੇ। 'ਯੋਗ' ਮੂਜਬ 'ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾ' ਦੀ ਸਰੂਪ ਇਸਥਿਤੀ' ਯਾ 'ਪ੍ਰਤਯਕ ਚੇਤਨਾ' ਦੀ ਅਨਭਵਤਾ' ਸੀ ਜੋ ਲੈਵਲ ਵਿਚ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਵੇਦਾਂਤ ਮੂਜਬ ਉਸ ਅਗਯਾਨ ਦੀ ਬਿਜੈ ਲਈ ਜਨਮ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਨੰਤ ਤੇ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਲੇ ਦਾ ਪਰਦਾ ਜੋ ਭ੍ਰਮ ਭੈ ਰੂਪ ਸੀ ਦੂਰ ਹੋਵੇ ਤੇ ਅਨੰਤ ਵਿਚ ਤਦਰੂਪਤਾ ਹੋ ਜਾਏ।

ਭਗਤੀ ਮੂਜਬ ਪਰਮਾਤਮ ਦੇਵ ਦੇ ਆਸਰੇ ਪਰਣੇ ਹੋ ਕੇ ਉਸੇ ਨੂੰ ਟੋਲ ਲੈਣਾ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਕੇਂਦ੍ਰ ਹਰ ਜੀਵ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ, ਤੇ ਜਿਸ ਵਿਚ ਝਾਤ ਮਾਰਿਆਂ ਉਸਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਯਾ ਮੇਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤੇ ਪਰਮ ਪੁਰਖ ਸੁਖ ਜੋ ਸਦੈਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਨਮ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਅਖਾੜੇ ਵਿਚ ਘੁਲ ਕੇ ਉਹ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਪ੍ਰਿਯਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇ ਜੋ ਮੌਹ ਮਾਯਾ ਵਿਚੋਂ ਕਢ ਲਵੇ ਤੇ ਅੰਤ੍ਰੀਵ ਸਥਿਤ ਪਰਮਾਤਮ ਤਤ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਵਿਚ ਪਾ ਕੇ ਉਸ ਵਿਚ ਪੁਚਾ ਦੇਵੇ।

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਿਸ ਟਿਕਾਣੇ ਜਿਸ ਜੀਵ ਨੂੰ ਕੋਈ ਬਾਹਰ ਪ੍ਰਿਯ ਲਗ ਜਾਵੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਾ ਮੁਖ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਬਣਾ ਕੇ ਜੀਵਨ ਐਸਾ ਬਸਰ ਕਰੇ ਕਿ ਗ੍ਰਹਸਤ ਬੀ ਨਾ ਬਿਗੜੇ ਤੇ ਇਹ ਪਰਮਾਰਥ ਬੀ ਸਵਰੇ।

ਇਉਂ ਜੇ ਕੋਈ ਸ਼ੈ ਲੱਭ ਗਈ ਹੈ ਤੇ ਮਨ ਕਿਸੇ ਉਪ੍ਰਲੇ ਯਤਨ ਵਿਚ ਹੰਬਲੇ ਮਾਰਦਾ
ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਹੁ ਭਾਗ, ਜੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ it is never too late (ਅਜੇ ਸਮਾਂ ਹੈ)।

ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਨੇ ਫੁਰਮਾਯਾ ਹੈ :

“ਅਜਹੂ ਸਮਝਿ ਕਛੁ ਬਿਗਰਿਓ ਨਾਹਿਨਿ

ਭਜਿ ਲੇ ਨਾਮ ਮੁਰਾਰ ॥” (ਸੋਰਠ ਮਹਲਾ ੯, ਪੰਨਾ ੬੩੩)

ਵੈਸੇ ਸਾਂਖ ਤੋਂ ਯੋਗ ਅਗੇਰੇ ਹੈ, ਯੋਗ ਤੋਂ ਉਪਨਿਸ਼ਦਾਂ ਦਾ ਵੇਦਾਂਤ। ਸਾਰਿਆਂ ਤੋਂ
ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਭਗਤੀ ਮਾਰਗ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਮਹਿਮਾ ਯੋਗ ਦਰਸ਼ਨ, ਗੀਤਾ ਤੇ ਉਪਨਿਸ਼ਦਾਂ ਵਿਚ ਬੀ
ਹੈ।

16

ਹਿਤਕਾਰੀ,
ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਕਾਨਫਰੰਸ^੧ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਰੁਝੇਵਾਂ ਸੀ ਜਿਸਤੋਂ ਹੁਣ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਸੁਰਖਰੂਈ ਤੇ ਕਾਮਯਾਬੀ ਨਾਲ ਵਿਹਲ ਬਖਸ਼ੀ ਹੈ।

ਆਪ ਦੇ ਪ੍ਰਤ ਵਿਚ ਪਾਠ ਵਿਚ ਫੇਰ ਰਸ ਪੈਣ ਦਾ ਆਨੰਦ ਸੀ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੰਵਾਰੇ।
ਜੀਵਨ ਤੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਰਸ ਕੁਛ ਨਿਭਣ ਵਾਲੇ ਸਾਮਾਨ ਨਹੀਂ, ਸਤਿਗੁਰ ਦੇ ਪਿਆਰ ਦਾ ਰਸ ਹੀ ਲਾਭਦਾਇਕ ਵਸਤੂ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਮੁਰਦਾ ਹਾਂ, ਸਤਿਗੁਰ ਦਾ ਬਚਨ ਹੈ :

“ਸੋ ਜੀਵਿਆ ਜਿਸੁ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਸੋਇ ॥

ਨਾਨਕ ਅਵਰੁ ਨ ਜੀਵੈ ਕੋਇ ॥”

(ਮਹਲਾ ੧ ਸਲੋਕ, ਪੰਨਾ ੧੪੨)

ਸਾਡੇ ਮਨ ਪਿਆਰਾ ਨਹੀਂ ਵਸਿਆ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਮੁਰਦਾ ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਸਤਿਗੁਰ ਵਸਦਾ ਹੈ ਤਦੋਂ ਅਸੀਂ ਜੀਂਦੇ ਹਾਂ। ਏਸ ਜੀਵਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕਦਰ ਸਰੀਰ ਦੇ ਮਰਨ ਨਾਲ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਪਹਿਲੋਂ ਤਾਂ ਮੋਹ ਮਾਯਾ ਦੇ ਜਾਲ ਲੁਭਾਈ ਰਖਦੇ ਹਨ।

ਸੋ ਇਸ ਵੇਲੇ ਅੰਦਰ ਜੀਵਨ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਏ।

ਜਬ ਲਗੁ ਜਰਾ ਰੋਗੁ ਨਹੀ ਆਇਆ ॥

ਜਬ ਲਗੁ ਕਾਲਿ ਗ੍ਰਸੀ ਨਹੀ ਕਾਇਆ ॥

ਜਬ ਲਗੁ ਬਿਕਲ ਭਈ ਨਹੀ ਬਾਨੀ ॥

੧ ਇਹ ਚੌਥੀ ਸਿਖ ਵਿਦਯਕ ਕਾਨਫਰੰਸ ਰਾਵਲ ਪਿੰਡੀ ਵਿਚ ੧੪, ੧੫, ੧੬ ਅਪ੍ਰੈਲ ੧੯੧੧ ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ। - ਸੰਪਾ:

ਭਜਿ ਲੇਹਿ ਰੇ ਮਨ ਸਾਰਿਗ ਪਾਨੀ ॥੨॥

ਅਬ ਨ ਭਜਸਿ ਭਜਸਿ ਕਬ ਭਾਈ ॥

ਆਵੈ ਅੰਤੁ ਨ ਭਜਿਆ ਜਾਈ ॥

(ਭੈਰਉ ਕਬੀਰ, ਪੰਨਾ ੧੧੫੯)

ਇਹ ਸਤਿਗੁਰ ਦੀ ਦੁਹਾਈ ਸਿਮਰ ਕੇ 'ਸਰੀਰ' ਨਾਲ ਨੇਕੀ ਤੇ ਮਨ ਨਾਲ ਸਤਿਗੁਰ ਦੀ ਯਾਦ ਪਿਆਰ ਭਰੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਵਸਣਾ ਚਾਹੀਏ।

ਬਾਣੀ ਦਾ ਸੁਆਦ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਪਾਠ ਕੀਤਿਆਂ ਬੱਝਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਦੂਈ ਤੋਂ ਦਿਲ ਸਾਫ਼ ਲੋੜੀਏ, ਦਿਲ ਵਿਚ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇ ਚਰਨ ਵੱਸਣ, ਹੋਰ ਕੋਈ ਚਿਹਰਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਭੁੱਲਣ ਹਾਰ ਮਨੁਖ ਦਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਪਣੇ ਅੰਦਰ "ਲਿਵ" ਨਹੀਂ ਬੱਝੀ ਬਾਣੀ ਦੇ ਰਸ ਨੂੰ ਬਨ੍ਹ ਪਾ ਦੇਂਦਾ ਹੈ। ਸਤਿਗੁਰ ਨੂੰ ਅੰਗ ਸੰਗ ਜਾਣਿਆ ਕਰੋ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਹੈ :-

ਗੁਰੂ ਮੇਰੈ ਸੰਗਿ ਸਦਾ ਹੈ ਨਾਲੇ ॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਤਿਸੁ ਸਦਾ ਸਮਾਲੇ ॥

(ਆਸਾ ਘਰ ੭ ਮਹਲਾ ੫, ਪੰਨਾ ੩੯੪)

ਹਿਤਕਾਰੀ
ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

੨੮-੨-੧੯੧੧

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਜੋ ਕੁਛ ਆਪਨੇ ਪਾਠ ਦੀ ਬੇਰਸੀ ਬਾਬਤ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਲਈ ਆਪਨੇ ਉਹ ਪੜ੍ਹ ਪੜ੍ਹ ਲੈਣਾ ਜੋ ਏਸੇ ਲਫਾਢੇ ਨਾਲ ਸਰਦਾਰ ਜੀ ਨੂੰ ਘੱਲਿਆ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਆਪ ਪਿਆਰ ਦੀ ਤਣਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਟੋ, ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਪਤੀ, ਤੇ ਪਰਮਾਰਥ ਵਿਚ ਗੁਰੂ, ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਸਰਾ ਬਣਾਓ ਅਰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੋ, ਤਦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੇਤੀ ਲਾਭ ਹੋਵੇ। ਪਾਠ ਰੋਜ਼ ਕਰੋ ਚਾਹੇ ਜੀ ਲਗੇ ਚਾਹੇ ਨਾ, ਪਰ ਪਾਠ ਹਜ਼ੂਰੀ ਦਾ ਕਰੋ। ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ, ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਫਨਾਹ ਜਾਣ ਕੇ ਮਨ ਨੂੰ ਫਸਾਓ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਉਚਿਆਂ ਕਰੋ। ਜਿੰਦਗੀ ਕੁਛ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਖਿਨ ਭੰਗਰ ਦਾ ਤਮਾਸ਼ਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਸ ਬਹੁਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਖਮਲਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਸਗੋਂ ਗ੍ਰੀਬਾਂ ਦੇ ਦੁਖਾਂ ਪਰ ਠੰਢ ਪਾਉਣ ਤੇ ਘਾਵਾਂ ਪਰ ਮੱਲ੍ਹਮ ਲਗਾਉਣ ਲਈ। ਬਹੁਤੇ ਵਾਲਾ ਬਹੁਤੀ ਦਾ ਮੁੰਤਜ਼ਿਮੀ ਹੈ। ਬਹੁਤੇ ਵਾਲਾ ਬਹੁਤੀ ਦੇ ਪਿਆਰ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਲਗਾ ਕੇ ਦਾਤੇ ਤੋਂ ਵਿਸਰ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਬੇਪਰਵਾਹ ਭੋਗੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਉਂ ਜੇ "ਦੇ ਲੰਮੀ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲੀਐ ॥" (ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ ਪੰਨਾ ੪੭੪) "ਫਲੁ ਤੇਵੇਹੋ ਪਾਈਐ ਜੇਵੇਹੀ ਕਾਰ ਕਮਾਈਐ ॥" (ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ, ਪੰਨਾ ੪੬੮) 'ਤੇ ਵੀਚਾਰ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਜੀ ਲਗਦਾ ਹੈ।

ਪਿਆਰ ਦਾ ਕੋਂਦ੍ਰ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਬਣਾਓ ਤੇ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਸੇਵਾ ਕਰੋ ਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਣੀ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਓ ਤੇ ਪਿਆਰੇ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰਖੋ, ਫੇਰ ਕੁਛ ਸੁਖ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਨਿਕਲਦੀ ਰਹੇਗੀ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

੧੯-੭-੧੯੧੫

ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ ਜੀਓ ਜੀ,

ਪਤ੍ਰ ਪਹੁੰਚਾ। ਸੁਰਤ ਜਦ ਖਿਚਕੇ ਉਚੀ ਨਾ ਰਖੀਏ ਤਾਂ ਹਰ ਗਲ ਹੇਠਾਂ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੁਰਤ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੀ ਸੁਰਤ ਦਾ Building (ਨਿਰਮਾਣ) ਹੈ। ਜੇ ਕਦੀ ਨਾਮ ਜਪੀਏ ਤੇ ਉਦਾਸ ਰਹੀਏ ਤਾਂ ਅਸਰ ਉਲਟਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸੁਰਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਚੀ ਤੇ ਸੁਖੀ ਰਖਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰੀਏ। ਏਥੇ ਹਠ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹਠ ਤਾਂ ਇਹ ਚਾਹੀਏ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕੁਛ ਹੋਵੇ ਸੁਰਤ ਦਾ ਹੇਠਾਂ ਹੋਣਾ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ Justified (ਉਚਿਤ) ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੇ ਜੋ ਵਕਤ ਇੰਝ ਜਾਏਗਾ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਆਣਾ। ਫੇਰ ਭਰੋਸਾ ਲੋੜੀਏ, ਫਿਕਰ ਕਿਉਂ ? ਜੇ ਅਸੀਂ ਸਾਈਂ ਸਿਮਰੀਏ ਤੇ ਸਾਈਂ ਸਾਡੇ ਕੰਮ ਆਪ ਸੁਆਰੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਸਿਦਕ ਵਿਚ ਰਹੀਏ। ਵਿਚਾਰ ਇਹੋ ਸਿਦਕ ਦੀ ਤੇ ਇਸ ਗਲ ਦੀ ਕਿ ਦੁਨੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਅੰਤ ਕੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸਾਰਾ ਕੁਛ ਵਾਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ? ਮਤਲਬ ਆਲਸੀ ਤੇ ਦਲਿਦ੍ਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਗੋਂ ਉਦਮੀ ਤੇ ਸਾਹਸੀ ਤੇ ਭਰੋਸੇ ਵਾਲੇ ਹੋਣ ਤੋਂ ਹੈ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਸਾਈਂ ਪਰ ਭਰੋਸਾ ਧਰਾਂਗੇ ਤਾਂ ਸਾਈਂ ਸਾਡੇ ਕੰਮ ਸੁਆਰੇਗਾ। ਹੋਰ ਸਬ ਸੁਖ ਹੈ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਸੁਨੇਹਾ ਪੁਚਾਣ ਵਾਲਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਤਮ ਰਸ ਦਾ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਦਰਸ਼ਨ ਮਾਤ੍ਰ ਦੇ ਝਲਕੇ ਦੇਣਹਾਰਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰੰਗ ਵਿਚ ਰੰਗ ਕੇ ਘੱਲਿਆ ਸੀ। ਅਰ ਉਸਦੇ ਸਿਰ ਉਤੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਹੱਥ ਸੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਚੰਗਾ ਲਗ ਗਿਆ। ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਚੰਗਾਯਾਈ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਵਲ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਕਿ ਉਹ ਕੇਡਾ ਚੰਗਾ ਹੈ, ਜਿਸਦੇ ਦੂਤ ਵਿਚ ਐਨਾਂ ਅਸਰ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੂਤ ਚੰਗਾ ਲਗ ਗਿਆ, ਅੰਦਰੋਂ ਧਿਆਨ ਦੀ ਤਾਰ ਵਿਚ ਫਰਕ ਪੈ ਗਿਆ, ਏਸ ਕਰਕੇ ਤੁਸੀਂ ਉਦਾਸ ਹੋਏ।

ਉਹ ਮਾੜਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਚੰਗਾ ਸੀ, ਪਰ ਵਧੀਕ ਚੰਗਾ ਘਲਣ ਵਾਲੇ ਦੇ “ਵਰ” ਕਰਕੇ ਸੀ। ਉਹ ਚੰਗਾਯਾਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨੇ ਵਾਸਤੇ ਆਯਾ ਸੀ। ਚੰਗਾਯਾਈ, ਰਸ, ਸ਼ਾਂਤੀ, ਸੁਕਰ ਲੈਣਾ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਸੂਰਤ ਨਹੀਂ ਲੈਣੀ ਸੀ। ਸੂਰਤ, ਆਪਣੇ ਧਯਾਨ ਵਿਚ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੀ ਕੈਮ ਕਰੋ, ਕੈਮੀ ਕਰਦੇ ਸਾਰ ਤੁਸਾਂ ਵਿਚ ਰਸ ਝਲਕਾਂ ਮਾਰੇਗਾ।

ਧਯਾਨ ਦੀ ਖੇਡ ਕਠਨ ਹੈ। ਜਿਸ ਦਰਜੇ ਤੇ ਧਯਾਨ ਨੇ ਚੰਗਾ ਲਗਣਾ ਹੈ ਉਸ ਦਰਜੇ ਦੀ ਚੰਗਾਯਾਈ ਕਿਸੇ ਦੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਣੀ। ਉਹ ਤਾਰ ਸਭ ਤੋਂ ਉਚੀ ਰਖਿਆ ਕਰੋ।

ਇਹ ਬ੍ਰੀਕ ਜੇਹੀ ਗਲ ਹੈ, ਡੂੰਘੀ ਅੰਦਰ ਸੋਚ ਦਿਓਗੇ ਤਾਂ ਸਮਝ ਵਿਚ ਪਵੇਗੀ।

ਏਹ ਪਯਾਰ ਭਰੀ ਸਿਖਯਾ ਹੈ, ਉਲਾਂਭਾ ਯਾ ਝਿੜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਦਿਨ ਦੀ ਤੁਹਾਡੀ ਅਖਾਂ ਅਗੇ ਮਲੋਂ ਮਲੀ ਉਹ ਸੂਰਤ ਫਿਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਉਸ ਸੂਰਤ ਨੂੰ ਨਾ ਅੱਖਾਂ ਅਗੇ ਲਿਆਓ। ਸੁਨੇਹਾ ਸਤਿਗੁਰ ਦਾ ਹੈ, ਪਯਾਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਹੈ, ਪਯਾਰ ਸਤਿਗੁਰ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਹੈ। ਸੂਰਤ ਵਿਚ, ਧਯਾਨ ਵਾਲੇ ਟਿਕਾਣੇ ਵਿਚ ਕੇਵਲ ਸਤਿਗੁਰ ਚੰਗਾ ਲਗੇ ਤਦ ਤਾਂ ਤਾਰ ਸਾਫ ਰਹੀ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੋਂਕਲੇ ਵਿਚ ਵਲ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਰਸ ਭਜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਗਤਕੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਖੇਡ ਹੈ। ਧਯਾਨ ਦੀ ਤਾਰ ਗੱਤਕੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਉਂਕ ਕੇ ਹੋਰਥੇ ਪਈ ਨਹੀਂ ਤੇ ਗੱਤਕਾ ਵਜਾ ਨਹੀਂ।

ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇ ਧਯਾਨ ਨੂੰ ਪਯਾਰ ਕਰੋ। ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਤੁਸਾਡਾ ਸਤਿਗੁਰ ਦਾ ਧਯਾਨ ਹੈ।

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ

੨੨

ਮਰੀ

੨੮-੬-੧੯੧੨

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਯਾ ਕਰੋ :-

ਨਾਮਾ ਕਹੇ ਤਿਲੋਚਨਾ ਮੁਖ ਤੇ ਰਾਮੁ ਸੰਮਾਲਿ
ਹਾਥ ਪਾਉ ਕਰਿ ਕਾਮੁ ਸਭੁ ਚੀਤੁ ਨਿਰੰਜਨ ਨਾਲਿ
(ਪੰਨਾ ੧੩੭੬)

ਕੰਮਾ ਦੇ ਦਬਾ ਵਿਚ ਦਿਲ ਸਖਣਾ ਕਰ ਬੈਠਣਾ ਅਸਲ ਘਾਟਾ ਹੈ। ਦਿਲ ਸਾਂਈ ਦੇ
ਕੰਮ ਚੰਗੇ ਤੋਂ ਚੰਗੇ ਕਰਦਾ ਰਹੇ, ਤਦ ਹੀ ਜੀਉਂਦਾ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੌਤ ਬ੍ਰਾਬਰ ਸਾਡਾ ਜੀਵਨ
ਹੈ :-

ਸੋ ਜੀਵਿਆ ਜਿਸੁ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਸੋਇ
ਨਾਨਕ ਅਵਰੁ ਨ ਜੀਵੈ ਕੋਇ ॥

(ਮਹਲਾ ੧ ਸਲੋਕ, ਪੰਨਾ ੧੪੨)

ਸੁਆਸ ਸੰਭਾਲੋ ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਮਰੀ

੧੧-੯-੧੯੧੨

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਲਈ, ਜਦ ਜੀ ਚਾਹੇ, ਜੋ ਵਸਤੂ ਸਚੇ ਪਯਾਰ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਧਯਾਨ ਧਰ ਕੇ ਅਰਪਨ ਕਰੋਗੇ, ਨਾਮ ਦੇਵ ਦੇ ਦੁੱਧ ਵਰਗੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਤਿਗੁਰ ਪਯਾਰ ਦਾ ਪਯਾਰਾ ਹੈ ਅਰ ਪਯਾਰ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਅਸਰ ਪਾ ਦੋਂਦਾ ਹੈ। ਓਦਰਿਆ ਨਾ ਕਰੋ, ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਹਰ ਦਮ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਦਮ ਯਾਦ ਰਖਯਾ ਕਰੋ ਜੋ

ਗੁਰੁ ਮੇਰੈ ਸੰਗਿ ਸਦਾ ਹੈ ਨਾਲੇ ॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਤਿਸੁ ਸਦਾ ਸਮਾਲੇ ॥

(ਆਸਾ ਘਰ ੭ ਮਹਲਾ ੫, ਪੰਨਾ ੩੯੪)

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਸਿਮਰਨ ਵਿਚ ਟਿਕੇ ਰਿਹਾ ਕਰੋ। ਜੀਵਨ ਦਾ ਲਾਹਾ ਏਹੋ ਹੈ ਕਿ ਅਪਨੇ ਅੰਦਰ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਅਪਨੀ ਟੇਕ ਬਣਾ ਕੇ ਉਸਤੇ ਟਿਕੇ ਰਹੋ ਤੇ ਆਨੰਦ ਰਹੋ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

੪-੫-੧੯੨੭

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਸਤਿਗੁਰ ਲਿਖਦੇ ਹਨ :-

ਬਿਖੈ ਬੁਨ ਫੀਕਾ ਤਿਆਗਿ ਰੀ ਸਖੀਏ ਨਾਮੁ ਮਹਾ ਰਸੁ ਪੀਓ ॥

(ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫, ਪੰਨਾ ੮੦੨)

ਸਾਡੀਆਂ ਸੁਰਤਾਂ ਖਾਣ ਪੀਣ ਪਹਨਣ, ਸਰੀਰਕ ਸੁਖਾਂ ਤੋਂ ਉਪਰ ਨਹੀਂ ਉਠਦੀਆਂ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਫੁਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਾਮ ਮਹਾਂ ਰਸ ਵਿਚ ਮਨ ਚੜ੍ਹੇ। ਜੇ ਚੜ੍ਹਾਉ ਸਿਮਰਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਸਿਮ੍ਰਨ ਤੁਸੀਂ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਮੇਰਾ ਮਤਲਬ ਯਾਦ ਕਰਾਉਣ ਤੋਂ ਹੈ। ਇਹੋ ਸੁਖ ਇਹੋ ਵਡਾਈ ਹੈ। ਤੁਸਾਡਾ ਜੀਵਨ ਤਾਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਆਸ਼੍ਰੇ ਉਚੇ ਸੁਖਾਂ ਵਿਚ ਚੜ੍ਹੇ ਪੰਥੂੜੇ ਝੂਟੇ ਤੇ ਮਨੁਖਾ ਜਨਮ ਸਫਲ ਕਰੇ। ਗੁਰੂ ਅੰਗ ਸੰਗ। ਹੋਰ ਅਸੀਸ।

ਮਲਕ ਜੀ ਜੋਗ ਫਤਹ। ਬਚਯਾਂ ਜੋਗ ਪਯਾਰ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ

25

ਬੰਬੇ

੧੯-੨-੧੯੫੪

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਦਿਨ ਇਥੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਹਰ ਨਾਲ ਚੰਗੇ ਗੁਜ਼ਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੌਸਮ ਹੁਣ ਗਰਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਸਹਜੇ ਸਹਜੇ। ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਰੰਗ ਸੁਹਣਾ ਜੰਮਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਰਾਜ ਜੀ ਦੇ ਭੈਣ ਜੀ ਸੁਖੀ ਵਲ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਰਸ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਤੁਸਾਂ ਕੀ ਪਯਾਰ ਅਰਦਾਸੇ ਘਲਦੇ ਹਨ।

ਇਨਸਾਨ ਦਾ ਜੀਵਨ ਇਕ Duty (ਫਰਜ਼) ਹੈ। ਹਰ ਜਗਾ Duty (ਫਰਜ਼) ਵਖਰੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ Duty ਸਿਮਰਨ ਹਜ਼ੂਰੀ ਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਜਗਤ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਵੀ ਖੇਲ ਹੋ ਭਾਸਦਾ ਹੈ। ਕਬੀਰ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ : ਹਰਿ ਠਗ ਜਗ ਕਉ ਠਗਉਰੀ ਲਾਈ।

ਦਾਰੂ ਦਸਦੇ ਹਨ -

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਠਗ ਸਿਉ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ

ਗਈ ਠਗਉਰੀ ਠਗੁ ਪਹਿਚਾਨਿਆ

ਠਗ ਕਿਵੇਂ ਪਛਾਣ ਹੋਵੇ ? ਫੁਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ :-

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਜਪਉ ਜਪੁ ਰਸਨਾ

(ਰਾਗ ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਅਸਟਪਦੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੀ, ਪੰਨਾ ੩੩੧)

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਪਵਿਤ੍ਰਤਮਾ ਜੀਓ

ਸਾਧਨ ਤੇ ਤ੍ਰੀਕੇ ਸਾਈ ਮਿਲਣ ਦੇਂ ਨਾ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਤੇ ਜੋ ਸੁਣਦਾ ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਰਦਾ ਪ੍ਰਯਤਨ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ। ਉਹ ਬੰਦੇ ਨੂੰ "ਜੀਵਾਲ" ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਬੀ ਮੁਰਦਾਪਨੇ ਦੇ ਦਰਜੇ ਹਨ - ਜੀਓ ਪੈਣਾ ਅਰਥਾਤ ਆਤਮ ਜੀਵਨ ਦਾ ਪੈਦਾ ਹੋਣਾ ਇਹ ਸਾਧਨਾ ਦੇ ਵੱਸ ਨਹੀਂ - ਕਦੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਕਿਣਕਿਆਂ ਨੂੰ ਖਿੱਚੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪਨੇ ਵਿਚ ਖਿੱਚ ਕੇ ਆਪਣੇ ਵਰਗਾ ਜੀਉਂਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਗਲ ਤਾਂ ਕਠਨ ਹੈ - ਪਰ ਖਿਆਲ ਦੇ ਕੇ ਸਮਝਣੀ। ਤੁਸੀਂ ਤ੍ਰਥਕਨਾ ਨਾ, ਕਿ ਨੇਕੀ ਤੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਮੈਂ "ਮੁਰਦਾ ਸਾਧਨ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ"। ਜੋ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਇਸਦਾ ਇਹ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਕਿ ਨੇਕੀ ਤੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਮੈਂ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਤੇ ਧਰਮ ਤੇ ਸੁਧ ਆਚਰਨ ਨੂੰ ਮੈਂ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਸ਼ਾਯਦ ਕਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਮੇਰਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਨੇਮ, ਧਰਮ, ਨੇਕੀਆਂ ਆਚਰਨ, ਪਾਠ ਉਚੇ ਤੋਂ ਉਚੇ ਸੁੰਦਰ ਮੰਦਰ ਹਨ। ਇਹ ਹੀਰੇ ਤੇ ਲਾਲ ਹਨ ਪਰ ਜਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤਮ ਜੀ ਵਿਚ ਦਸਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਜੀਉਂਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ - ਇਹ ਧਰਤੀ ਤੇ ਉਗੀ ਬੂਟੀ, ਇਕ ਰਿੜ੍ਹਦੀ ਕੀੜੀ ਨਾਲੋਂ ਅਮੋਲਕ ਨਹੀਂ ਹਨ - ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜੀਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਹੀਰਾ ਮੁਰਦਾ ਸ਼ੈ ਹੈ। ਅਰ ਘਾਹ ਦਾ ਤੀਲਾ ਤੇ ਕੀੜੀ ਹੀਰੇ ਨਾਲੋਂ ਅਮੋਲਕ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜੀਉਂਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਹਨ - ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਸਾਡੀ ਨੇਕੀ ਸਾਡੇ ਸਾਧਨਾ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਕਰਮ, ਧਰਮ ਤੇ ਨੇਮ, ਜਪ, ਆਚਰਨ ਆਦਿ ਹੀਰਿਆਂ ਵਰਗੇ ਅਮੋਲਕ ਹਨ - ਅਰ ਮੁਰਦਾ ਹਨ - ਰੂਹਾਨੀ ਜਿੰਦਗੀ ਕਿਣਕੇ ਜਿੰਨੀ ਬੀ ਇਕ ਜੀਉਂਦੀ ਤਾਕਤ ਹੈ - ਇਸ ਜਿੰਦ ਦਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਇਹ ਪਤਾ ਦਿਤਾ ਹੈ।

"ਜੀਅ ਦਾਨੁੰ ਦੇ ਭਗਤੀ ਲਾਇਨਿ

ਹਰਿ ਸਿਉ ਲੈਨਿ ਮਿਲਾਏ ॥"

(ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫, ਪੰਨਾ ੭੪੯)

ਇਹ ਜੀਅ ਜੋ ਹੈ ਦਾਨ ਹੈ - ਅਰ ਸਾਡੇ ਸਾਧਨਾਂ ਨਾਲ ਸੁਭ ਕਰਮ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਨੇਕੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਤੇ ਜੀਉਂਦੀ ਤਾਕਤ ਹੈ - ਉਹ ਇਸਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਰਦਾ ਸ਼ੈ ਹਨ - ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰ ਨੇ ਸਾਡੀਆਂ ਨੇਕੀਆਂ, ਜਪਾਂ, ਤਪਾਂ, ਨਮਾਂ, ਧਰਮਾਂ, ਸੰਜਮਾਂ, ਖੁਸ਼ੀਆਂ, ਸੁਖਾਂ, ਵਡਿਆਈਆਂ, ਅਮੀਰੀਆਂ, ਇਜ਼ਤਾਂ ਸਭ ਨੂੰ ਮੁਰਦਾ ਜਾਨ ਕੇ "ਜੀਵਨ" ਦੀ ਇਕ ਨਿਮਖ ਤੋਂ ਸਦਕੇ ਕਰਕੇ ਮਿਟਾ ਦੇਣਾ ਲਿਖਿਆ ਹੈ -

"ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਹਰਖ ਸੁਖ ਮਾਨ ਮਹਤ ਅਰੁ ਗਰਬ ॥

ਮੂਸਨ ਨਿਮਖਕ ਪ੍ਰੇਮ ਪਰਿ ਵਾਰਿ ਵਾਰਿ ਦੇਉ ਸਰਬ॥"

(ਚਉਥੇਲੇ ਮਹਲਾ ੫, ਪੰਨਾ ੧ ੩੬੪)

ਬੇਸ਼ਕ ਅਮੀਰਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਹੀਰਾ ਅਮੋਲਕ ਹੈ - ਪਰ ਜਿਸਨੂੰ ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਕਦਰ ਹੈ - ਜੋ ਮੁਰਦਾ ਖਾਣੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਿਚ ਜੀਵਨ ਲਭਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਕ ਚੰਬੇਲੀ ਦੇ ਫੁਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੀਰੇ ਨੂੰ ਠੋਕ ਠੋਕ ਕੇ ਮੁਰਦਾ ਆਖਦਾ ਹੈ।

ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਆਖੋਗੇ ਕਿ ਇਹ ਜੀਵਨ ਕਿਥੋਂ ਲੱਭੇ, ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਸਾਧਨ ? ਮੈਂ ਡੰਕੇ ਦੀ ਚੋਟ ਨਾਲ ਆਖਦਾ ਹਾਂ - ਅਸੀਂ ਮੁਰਦੇ ਹਾਂ, ਮੁਰਦਿਆਂ ਦੇ ਸਾਧਨ ਮੁਰਧਯਾਨ ਤੀਕ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੇ ਹਨ - ਜੀਵਨ ਕਿਥੋਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ? ਤੁਸੀਂ ਦਸੋ ਕਦੇ ਕੋਈ ਅਰੂੜੀ ਦੀ ਮੁਠ ਅਪਣੇ ਸਾਧਨ ਨਾਲ ਗੁਲਾਬ ਦਾ ਬੂਟਾ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ? ਕਦੇ ਕੋਈ ਬਾਂਦਰ ਕਿਸੇ ਸਾਧਨ ਨਾਲ ਆਦਮੀ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ? ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਸਾਧਨ ਨਾਲ ਜੀਉਂਦੇ ਹੋ ਕੇ ਰੱਬ ਦੀ ਆਤਮ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੇ ਦੇਉਤੇ ਕਿਥੋਂ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ! ਜੇ ਕੋਈ ਗੁਲਾਬ ਦਾ ਬੂਟਾ ਅਰੂੜੀ ਲੁੰ ਆਪਣੀ ਜੜ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਵਿਚ ਖਿੱਚ ਲਵੇ ਤੇ ਜੀਉਂਦੇ ਫੁਲ ਬਣਾ ਦੇਵੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਦਾ ਜੀਉਂਦੇ ਸਦਾ ਜਾਗਦੇ ਆਤਮ ਜੀਵਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੇ ਸਾਨੂੰ ਆਪਦੇ ਵਿਚ ਲੈ ਲਵੇ, ਆਪਣੇ ਜਿੰਦਗੀ ਬਖਸ਼ ਲੰਹਰੇ ਸਾਡੇ ਵਿਚ ਘਲੇ ਤਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਜਾਂਚਿ ਪਈਏ - ਇਸਨੂੰ ਨਦਰ ਆਖਦੇ ਹਨ।

“ਮੈਂ ਉਪਰਿ ਨਦਰਿ ਕਰੀ ਪਿਰਿ ਸਾਚੈ

ਮੈ ਛੋਡਿਅੜਾ ਮੇਰਾ ਤੇਰਾ ॥

੨੪

(ਵਡਹੰਸ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੨, ਪੰਨਾ ੫੬੧)

ਇਹ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਨਦਰ ਹੈ- ਜਿਸੇ ਚਾਹੇ ਜਿਵਾ ਲਵੇ। ਹੁਣ ਆਖੀਦਾ ਹੈ- ਪਈ ਤਦ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਲਈ ਕੋਈ ਆਸ ਬਾਕੀ ਨਾ ਰਹੀ, ਅਸਾਂ ਵਿਚ ਜੀਵਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਮੁਰਦੇ ਹਾਂ, ਸਾਡੇ ਸਾਧਨ ਮੁਰਦੇ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਰਬ ਦੀ ਮਿਹਰ ਸਾਡੇ ਵਸ ਨਹੀਂ- ਇਸ ਕਰਕੇ ਨਿਰਾਸ ਹੋ ਜਾਈਏ, ਇਹ ਗਲ ਨਹੀਂ। ਗਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਉਂਤ ਵਿਚ ਰਖੀਏ ਕਿ ਸਾਥੋਂ ਉਚੇਰਾ ਮੰਡਲ ਅਰਥਾਤ ਆਤਮ ਜੀਵਨ ਸਾਡੇ ਵਿਚ ਫੂਕ ਮਾਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਜੀਵਾਲੇ ਅਰ ਅਸਾਂ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਲਹਿਰੇ ਆ ਆ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਆਤਮ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਮੌਲਾਈ ਤੇ ਵਧਾਈ ਜਾਣ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਬੀਜ ਆਪਣੇ ਲਈ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਨਿਮਾਣਾ ਹੋਕੇ ਧਰਤੀ ਵਿਚ ਢਹਿ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ- ਉਹ ਧਰਤੀ ਦੀ ਗੋਦ ਵਿਚ ਸੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਪਾ ਵਾਰ ਦੌਂਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਸਾਧਨ ਕੋਈ ਹਿੰਮਤ, ਕੋਈ ਹੁਜਤ, ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਧਾਰਦਾ। ਧਰਤੀ ਆਪ ਤੋਂ ਆਪ ਉਸਨੂੰ ਰਸ ਦੌਂਦੀ ਹੈ। ਜਦ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਦ ਰੋਸ਼ਨੀ, ਹਵਾ, ਧੁੱਪ, ਸਾਰੇ ਉਸਦੇ ਪਤੀਆਂ ਦੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਬੂਟਾ ਆਪ ਤੋਂ ਆਪ ਫੇਰ ਵਧਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫੁਲ ਪੈਂਦੇ ਹਨ, ਫਲ ਲਗਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕ ਕਣੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਅੰਦਰ ਆ ਜਾਵੇ ਅਰ ਫੇਰ ਇਹ ਬੰਦਾ ਸਾਧਨ ਵਿਚ ਨ ਪਵੇ, ਚਤਰਾਈਆਂ ਛੱਡ ਦੇਵੇ, ਆਪਣੀ ਅਕਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਾਧੇ ਦੇ ਫਿਕਰ ਵਿਚ ਨਾਂਹ ਲਾਵੇ, ਫਿਕਰ ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਖੂਹ ਵਿਚ ਸਟ ਪਾਵੇ, ਸੋਚਾਂ ਛੱਡੇ, ਆਪਣੀਆਂ ਰਾਵਾਂ, ਉਕਤੀਆਂ, ਜੁਗਤੀਆਂ ਤਿਆਗੇ ਉਸ ਕਿਣਕੇ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਲੈ ਕੇ ਹਰਦਮ ਹਰ ਵੇਲੇ ਮਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਵਲ ਲਾ ਰਖੇ, ਇਹ ਵਹਮ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਇਹ ਨਿਸਚਾ ਧਾਰ ਕੇ ਕਿ ਸਾਈਂ ਮੇਰਾ, ਮੇਰਾ ਜੀਵਨ ਦਾਤਾ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਣ ਦੀ-ਹੈ- ਦੇ ਖਿਆਲ ਨੂੰ ਦੂਰ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇਵੇ। ਇਹ ਖਿਆਲ ਰਹੇ ਉਸ ਮਾਲਕ ਦਾ ਰਸ ਏਸ ਵਿਚ ਆਕੇ ਏਸਨੂੰ ਪਾਲਦਾ ਹੈ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝ ਲੈਣਾ, ਸਾਡਾ ਸਾਧਨ ਸਾਨੂੰ ਆਤਮ

ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਪਾਲਦਾ। ਸਾਈਂ ਦੀ ਮਿਹਰ ਦਾ ਮੀਂਹ ਜੋ ਹਰ ਵੇਲੇ ਵਸ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਅਗੇ ਚਿਤ ਨੂੰ ਵਿਛਾ ਛੱਡਣਾ, ਉਸ ਅੱਗੇ ਟਿੱਬੇ ਨਾ ਬਣਨਾ ਫੇਰ ਮੀਂਹ ਸੁੱਕੇ ਟੋਇਆਂ ਨੂੰ ਸੁਭਰ ਭਰੇ ਤਲਾ ਬਣਾ ਦੇਂਦਾ ਹੈ- ਅਸੀਂ ਆਪ ਨੂੰ ਪਾਲਣ ਦੇ ਸਮਰਥ ਨਹੀਂ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਆਤਮ ਮੰਡਲ ਹਰ ਵੇਲੇ ਪਾਲਨ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਲੈ ਕੇ ਖੜਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਮਨ ਦਾ ਰੁਖ ਉਸ ਤੋਂ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੇ ਰੁਖ ਨੂੰ ਸਾਈਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪਿਉਂਦ ਕਰੀਏ ਕਿ ਜਿਕੁਰ ਅਰੂੜੀ ਦਾ ਢੇਰ ਜੜਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਜੜਾਂ ਵਿਚ ਸਮਰਥ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਫੁਲ ਬਣਾ ਦੇਣ ਤਾਂ ਜੀਓ ਪਈਏ, ਮਨ ਦਾ ਰੁਖ, ਕੇਵਲ ਇਹ ਗਲ ਹੈ- ਇਹ ਹੈ ਜੋ ਕੁਛ ਹੈ- ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਭਰਪੂਰ ਪਿਆਰ ਦਾ ਸੋਮਾ- ਮਰਦੇ ਜੀਵਨ ਲਈ, ਹਰ ਮੁਰਦਾ ਰੂਹ ਵਿਚ ਜੀਵਨ ਦੀ ਰੌਂ ਚਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਮਨ ਦਾ ਰੁਖ ਅਠ ਪਹਿਰ ਉਸਦੇ ਪਿਆਰ ਹੇਠ ਰਖੋ, ਉਸਦੀ ਦਾਤ ਪਾਲੇਗੀ। ਮੈਂ- ਸਾਧ, ਫਕੀਰ, ਸੰਤ, ਮਹਾਤਮਾ, ਸਾਧਕ, ਜ੍ਯਾਹਦ ਕੁਛ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰਾ ਭਰੋਸਾ ਆਪਣੀਆਂ ਕੋਸ਼ੀਸ਼ਾਂ ਪਰ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਨੇਕੀ, ਤਪ, ਸਾਧਨ, ਧਰਮ, ਸਭ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਅਰ ਆਤਮ ਰਸੀਆਂ ਵਿਚ ਇਹ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਛ ਸਾਡੇ ਵਿਚ ਹੋਵੇ ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਅੰਨ੍ਹਿਆਂ ਨਾ ਕਰ ਦੇਵੇ ਕਿ ਇਹੋ ਕੁਛ ਹੈ- ਹੋਰ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਮੁਰਦਿਆਂ ਦੇ ਦੇਸ ਦਾ ਉਚੇ ਤੋਂ ਉਚਾ ਮੁਨਾਰਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਜੀਉਂਦਾ ਅਰਸੀ ਸੂਰਜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿਚ ਇਹ ਯਤਨ ਕਰੋ ਕਿ ਮੇਰੇ ਵਿਚ ਜੀਵਨ ਕਣੀ ਆ ਪਵੇ- ਤੇ ਫੇਰ ਉਸਦੀ ਨਦਰ- ਮਿਹਰ ਤੇ ਪਿਆਰ ਦੀ ਰੌਂ ਹਰ ਵੇਲੇ ਹਰ ਸੁਆਸ ਸੁਤੇ ਬੈਠੇ ਜਾਗਦੇ ਮੇਰੇ ਵਿਚ ਤੁਣਕੇ ਮਾਰਦੀ ਰਹੇ- ਫੇਰ ਜੀਕੂੰ ਆਪ ਤੋਂ ਆਪ ਇਕ ਕਣੀ ਮਾਤਾ ਦੇ ਉਦਰ ਵਿਚ ਇਕ ਜੀਉਂਦਾ ਜਾਗਦਾ ਸੁੰਦਰ ਲਾਲ ਤੇ ਅਕਲਾਂ ਵਾਲਾ ਮਨੁਖ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਬਚੇ ਦਾ ਕੁਛ ਉਦਮ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ, ਮਾਤਾ ਦਾ ਖੂਨ ਆਪ ਤੋਂ ਆਪ ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਲਦਾ ਹੈ, ਤਿਵੇਂ ਆਤਮ ਕੁਖ ਵਿਚ ਪੈ ਕੇ ਅਸੀਂ ਉਸ ਪਿਆਰੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਜਿੰਦਗੀ ਬਖਸ਼ ਲਹਿਰਿਆਂ ਨਾਲ ਪਕ ਨਿਕਲੀਏ, ਤੇ ਸਦਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਪਾ ਕੇ- ਜੀਵੇ- ਹੋ ਜਾਈਏ। ਕਰੀਏ ਕੇਵਲ ਇਹ, ਜੇ ਹੋ ਸਕੇ ਤਾਂ- ਕਿ ਆਸ ਕਰੀਏ, ਮੰਗੀਏ, ਪਰ ਕਿਕੂੰ ? ਜੋ ਕਾਲੇ ਹੋ ਕੇ ਨਾ ਮੰਗੀਏ।

ਮੰਗੀਏ ਬੀ ਕਾਹਨੂੰ-ਮਨ ਦਾ ਰੁਖ, ਮਨ ਦਾ ਝੁਕਾਓ ਉਸ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੇ ਖਿਆਲ ਨਾਲ ਜੋੜ ਛੁਡੀਏ। ਉਸਦਾ ਆਪਣਾ ਲਹੂ ਸਾਨੂੰ ਪਾਲੇਗਾ, ਉਸਦੀ ਆਪਣੀ ਨਿਘ ਸਾਨੂੰ ਉਸਾਰੇਗੀ, ਉਸਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਸਾਨੂੰ ਜੀਉਂਦੀ ਕਰੇਗੀ। ਸਤਿਗੁਰ ਦੀ ਮਤ ਕੇਵਲ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਵਸੇ-

"ਹੋਇ ਨਿਮਾਣੀ ਢਹਿ ਪਈ ਮਿਲਿਆ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ"

(ਰਾਗ ਸੂਰੀ ਮ: ੫ ਅਸਟਪਦੀਆ ਘਰ ੧੦ ਕਾਫੀ-ਪੰਨਾ ੭੬੧)

ਆਪ ਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਦਰ ਢਹਿ ਪਈਏ ਤੇ ਦ੍ਰਿੜ ਆਸਾਵੰਦ ਰਹੀਏ ਕਿ ਦਾਤਾ ਜੁਆਲੇਗਾ। ਮਨ ਦਾ ਰੁਖ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਮੰਗਤੇ ਵਾਂਙੂੰ ਜੋ ਹਰ ਵੇਲੇ ਝੋਲੀ ਅਡੀ ਰਖਦਾ ਹੈ- ਐਉਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਦੁਆਰੇ ਮਨ ਦਾ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਰੁਖ ਬਨ੍ਹਾਂ ਦੇਈਏ। ਹੋਰ ਸਹਸ ਸਿਆਣਪਾਂ ਛੋੜ ਦੇਈਏ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਗਲ ਪਸੰਦ ਆਵੇ, ਸੁਭਾਉ ਨਾਲ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਕਰੋ। ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੋ। ਜੇ ਮਾੜੀ ਲਗੇ ਤਾਂ ਤਿਆਗ-ਮੇਰੀ ਹਟ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸੌਂਦਾ ਨਹੀਂ, ਇਕੋ ਸਖਣੇਪਣ ਦਾ ਵਖਰ ਹੈ, ਦਿਲ ਵਿਚ ਮੁਰਦਾਪਨ ਹੈ- ਮੈਂ ਜਾਣ ਲਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਮੁਰਦਾ ਹਾਂ ਅਰ ਮੁਰਦਾ ਆਪ ਨੂੰ ਜੀਵਾਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਏਸ ਕਰਕੇ ਮਨ ਨੂੰ ਸਖਣਾ ਕਰੀਏ ਤੇ ਦਾਨਾਈਆਂ ਕਢੀਏ ਤੇ ਮਨ ਦਾ ਰੁਖ ਐਸਾ ਬਣਾਓ ਕਿ ਜੀਉਂਦੇ ਦੇ ਦਰ ਤੇ ਢਹਿ ਰਹੇ। ਜਿਸਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਜੀਵਨ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਿਚ ਜਿੰਦਗੀ ਹੈ।

ਉਸ ਦੇ ਆਸਾਵੰਦ ਬੈਠੇ ਰਹੀਏ-

ਕਬੀਰ ਮੁਹਿ ਮਰਨੇ ਕਾ ਚਾਉ ਹੈ ਮਰਉਤ ਹਰਿਕੈ ਦੁਆਰਾ॥

ਮਤ ਹਰਿ ਪੂਛੈ ਕਉਨੁ ਹੈ ਪਰਾ ਹਮਾਰੈ ਬਾਰਾ॥

(ਸਲੋਕ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀਉਕੇ ਪੰਨਾ ੧੩੬੭)

ਕਬੀਰ ਕੁਛ ਨ ਕਰਿ ਸਕਿਆ, ਬਾਜਾਰਾਂ ਵਿਚ ਨਿਮਾਣਾ ਹੋਕੇ ਲੰਮਾ ਪੈ ਰਿਹਾ। ਰਾਮਾਨੰਦ ਜੀ ਜੀਉਂਦੇ ਫਕੀਰ ਦੀ ਠੋਕਰ ਵਜੀ- ਉਹ ਠੋਕਰ ਜੀਉਂਦੀ ਕਣੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਾ ਗਈ- ਕਬੀਰ ਦੇਖੋ ਜੀਓ ਉਠੀਆ- ਉਸ ਪਿਆਰੇ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇ ਰਸਤੇ ਦਿਲ ਵਿਛਾ ਛੁਡੀਏ- ਕੀਹ ਜਾਣੀਏ ਕਿ ਜੀਉਂਦੇ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੀ ਠੋਕਰ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਕਣੀ ਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਗਲ ਸਭਨਾਂ ਲਈ ਸਾਂਝੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਨਿਮਾਣ ਪੁਣੇ ਦਾ ਰਸਤਾ ਹੈ- ਤੇ

ਪਿੰਗਲਿਆਂ ਤੇ ਅਪਾਹਜਾਂ ਤੇ ਮੁਰਦਿਆਂ ਦਾ ਹੈ - ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਮੇਰੇ ਵਾਂਗੂ ਕੋਈ ਨੇਕੀ ਨਹੀਂ,
ਕਿਸੇ ਨੇਕੀ ਦਾ ਬਲ ਨਹੀਂ ਅਰ ਅਪਨੇ ਕਿਸੇ ਧਰਮ ਕਰਮ ਤੇ ਟੋਕ ਨਹੀਂ:

ਕਹ ਪਿੰਗੁਲ ਪਰਬਤ ਪਰ ਭਵਨ ॥

ਨਹੀ ਹੋਤ ਊਹਾ ਉਸੁ ਗਵਨ ॥

ਕਰਤਾਰ ਕਰੁਣਾ ਮੈਂ ਦੀਨੁ ਬੇਨਤੀ ਕਰੈ ॥

ਨਾਨਕ ਤੁਮਰੀ ਕਿਰਪਾ ਤਰੈ ॥

(ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫, ਪੰਨਾ ੨੬੭)

ਮੂ ਥੀਅਉ ਤਖਤੁ ਪਿਰੀ ਮਹਿਜੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ॥

ਪਾਵ ਮਿਲਾਵੇ ਕੋਲਿ ਕਵਲ ਜਿਵੈ ਬਿਗਸਾਵਦੋ ॥

(ਮਾਰੂ ਵਾਕ ਮਹਲਾ ੫, ਡਖਣੇ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੦੯੮)

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਿ ਇਸ਼ਰ ਨਾ ਸਾਈ ॥

੩੧-੩-੧੯੧੨

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਗਾਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਸੁਖ ਤੇ ਰਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਦਾਤ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਦੁਆਰੇ ਅਸੀਂ ਮੰਗਤੇ ਹਾਂ। ਮੰਗਤੇ ਦੇ ਵਸ ਵਿਚ ਦਾਤੇ ਦੀ ਦਾਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਪਰ ਆਸਾਵੰਦ ਹੋ ਕੇ ਦੁਆਰੇ ਤੇ ਬੈਠੇ ਰੈਹਣਾ ਤੇ ਝੋਲੀ ਅਡੀ ਰਖਣੀ ਤੇ ਮੰਗੀ ਜਾਣਾ, ਏਹ ਮੰਗਤੇ ਦਾ ਧਰਮ ਹੈ,

ਜੋ ਦਰਿ ਮਾਂਗਤੁ ਕੂਕ ਕਰੈ ਮਹਲੀ ਖਸਮੁ ਸੁਣੇ ॥

ਭਾਵੈ ਧੀਰਕ ਭਾਵੈ ਧਕੇ ਏਕ ਵਡਾਈ ਦੇਇ ॥

(ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧, ਪੰਨਾ ੩੪੯)

ਫੇਰ ਆਖਿਆ ਹੈ:

ਕਬੀਰ ਕੇਸੋ ਕੇਸੋ ਕੂਕੀਐ ਨ ਸੋਈਐ ਅਸਾਰ ॥

ਰਾਤਿ ਦਿਵਸ ਕੇ ਕੂਕਨੇ ਕਬਹੂ ਕੇ ਸੁਨੈ ਪੁਕਾਰੁ ॥

(ਸਲੋਕ ਕਬੀਰ ਪੰਨਾ ੧੩੭੬)

ਇਸ ਲਈ ਘਬਰਾਨਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ। ਤਕੜੇ ਰੈਹਣਾ ਤੇ ਸਦਾ ਲਗੇ ਰੈਹਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਲਗਾ ਰਹੋ ਤਾਂ ਲਗਾ ਰਹੁ, ਹਰਦਮ ਕਦੀ ਨ ਡੋਲ

ਲਗਾ ਰਹੋ ਤਾਂ ਲਾਖ ਕਾ, ਹਟੋ ਤਾਂ ਕਉਡੀ ਮੋਲ।

ਅਸੀਂ ਨੇਮ ਨਿਬਾਹੀਏ, ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਪਾਠ ਕਰੀਏ, ਸਤਿਗੁਰ ਦੇ ਧਯਾਨ ਵਿਚ ਰਹੀਏ, ਅਗੋਂ ਦਾਤਾ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਜਦੋਂ ਚਾਹੇ ਖੈਰ ਪਾਵੇ। ਡੋਲੀਏ ਕਦੇ ਨਾ।

ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਪਯਾਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਤੇ ਨਾਮ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਹ ਟੁਰਯਾ ਰਹੇ ਤਾਂ ਸ਼੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ

33

੧੫-੮-੧੯੧੨

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਬਸ ਟੁਰੀ ਚਲੋ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ, ਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹੋ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਵਸਾਓ। ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸਿਕ ਹੀ ਬੜੀ ਦਾਤ ਹੈ। ਇਸ ਛਿਕ ਤੇ ਸਿਕ ਦੇ ਆਸਰੇ ਨਾਮ ਜਪ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਛਿਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ ਉਹ ਕਦੇ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਜਪ ਸਕਦਾ।

ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਹ ਛਿਕ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਆਪ ਪਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਲੜ ਲਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਹਰ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਾ ਦਰਸ਼ਨ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਕਰਿਆ ਕਰੋ ਅਰ ਪਿਆਨ ਨਾਲ ਮਥੇ ਟੇਕਿਆ ਕਰੋ।

ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

੧੧-੭-੧੯੧੨

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਨੀਂਦ ਸਫਲ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਤਾਂ ਬੀਤਦੀ ਹੈ ਜੇ ਰਾਤ ਪਾਠ ਤੇ ਨਾਮ ਵਿਚ
ਲੀਨ ਹੋਕੇ ਸੰਵੀਏ। ਸੈਂ ਜਾਈਏ ਜਾਗੇ ਕਦੇ ਨਾ ਕੱਟੀਏ, ਪਰ ਸੈਂਣ ਵੇਲੇ ਸੁਰਤ 'ਸਾਈ' ਵਿਚ
ਲਾਕੇ ਸੰਵੀਏ। ਦਿਨ ਬੀ ਕੰਮ ਕਾਜ ਕਰਦੇ ਮਨ ਧਯਾਨ ਵਿਚ ਰਖਿਆ। ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ
ਅੰਦਰ ਦਾ ਸਾਰਾ ਧਯਾਨ ਬਾਹਰਲੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਲਗਾ ਕੇ ਅੰਦਰਲੀ ਤਾਰ ਟੁਟੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।
ਸੁਰਤ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਿਵ ਜਾਗ ਕੇ ਧਯਾਨ ਆਪਣੇ ਦਾਤਾ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ
ਕੰਮ ਸਹ ਸੁਭਾ ਚੰਗੇ ਕਰੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

੨੪-੧-੧੯੧੨

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਤੁਹਾਡੇ ਮਨ ਵਿਚ ਸ਼ਕ ਫੇਰੇ ਪਾ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਏਸ ਕਰਕੇ ਰਖਣਹਾਰ ਸਿਰ ਤੇ ਖੜਾ ਸੂਰਾ ਗੁਰੂ ਤਸੱਲੀਆਂ ਕਰਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਪ੍ਰਤਖ ਕੌਤਕ ਦਿਖਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਸੋ ਲਗੇ ਰਹੋ, ਨਾਮ ਜਪੋ ਤੇ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰੋ, ਅਰ ਅਲਿਪਤ ਵਰਤੋ ਤੇ ਸ਼ੁਕਰ ਸ਼ੁਕਰ ਕਰੋ। ਆਖੋ ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ, ਧੰਨ ਗੁਰ ਅੰਗਦ, ਧੰਨ ਗੁਰ ਅਮਰਦਾਸ, ਧੰਨ ਗੁਰ ਰਾਮਦਾਸ, ਧੰਨ ਗੁਰ ਅਰਜਨ ਦੇਵ, ਧੰਨ ਗੁਰ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ, ਧੰਨ ਗੁਰ ਹਰਿ ਰਾਇ, ਧੰਨ ਗੁਰ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ, ਧੰਨ ਗੁਰ ਤੇਗ ਬਹਾਦੁਰ, ਧੰਨ ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ। ਮੂਹੋ ਆਖੋ, ਮਨੋ ਆਖੋ, ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਆਖੋ। ਆਖੋ ਤੇ ਆਖਦੇ ਆਖਦੇ ਆਖਣ ਵਿਚ ਲੀਨ ਹੋ ਜਾਓ 'ਸ਼ੁਕਰ ਕਰੋ'

ਹਿਤਕਾਰੀ
ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

੨੨-੫-੧੯੧੬

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ

ਮਨ ਨੂੰ ਸਦਾ ਉਚਿਆਂ ਤੇ ਸੁਚਿਆਂ ਰਖਣਾ ਚਾਹਯੇ । ਦਮ ਬਦਮ ਅਪਨੇ
ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਵਲ ਰੁਖ ਚਾਹਯੇ । ਸਿਮਰਨ ਜਾਰੀ ਰਹੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਹੇ । ਇਸਦਾ ਦਾਤਾ ਇਸਦੇ
ਅੰਗ ਸੰਗ ਹੈ । ਚਿਤ ਨੂੰ ਉਦਰਾਣਾ ਤੇ ਕਾਹਲੇ ਹੋਣਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ । ਜਦ ਮਾਲਕ ਅੰਗ ਸੰਗ
ਹੈ ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਅੰਗ ਸੰਗ ਅਨਭਵ ਕਰਨਾ, ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਵੱਸਣਾ ਸੁਖਾਂ ਦੀ ਨਿਧ ਹੈ ।

ਦੂਖ ਘਨੇ ਜਬ ਹੋਤੇ ਦੂਰਿ ॥

ਅਬ ਮਸਲਤਿ ਮੋਹਿ ਮਿਲੀ ਹਦੂਰਿ ॥

(ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫, ਪੰਨਾ ੩੮੪)

ਅਰਥਾਤ ਹੁਣ ਨੇਕ ਸਲਾਹ ਮਿਲੀ ਹੈ ਕਿ ਦਾਤਾ ਹਜ਼ੂਰ ਹੈ । ਬਸ ਸੁਰਤ ਏਸ ਅਨੁਭਵ
ਵਿਚ, ਏਸ ਰੰਗ ਵਿਚ ਰਹੇ ਫੇਰ ਰਸ ਭਰਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਮਨ ਸੁਖੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ।

“ਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਜਪੀ ਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਧਿਆਈ ॥” (ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫, ਪੰਨਾ ੩੯੬)

ਅਤੇ

“ਸੰਗੀ ਸਾਥੀ ਸਗਲ ਤਰਾਂਈ ॥” (ਆਸਾ ਘਰ ੭ ਮਹਲਾ ੫, ਪੰਨਾ ੩੯੪)

ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਅਸੀਸ ।

ਆਪਦਾ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਹਰ ਵੇਲੇ ਮਨ ਨੂੰ ਰੋਸ਼ਨ ਰਖਣਾ ਚਾਹਯੇ । ਸਰੀਰੋਂ ਬਾਹਰ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਅੰਦਰ ਚਾਨਣਾ ਨਹੀਂ ਪਾਂਦੀ । ਅੰਦਰ ਚਾਨਣਾ ਹੋਵੇ, ਘਟ ਦੀਪ ਜਗੇ ਮਨ ਮਨ ਵਿਚ ਮਗਨ ਰਹੇ । ਖੁਸ਼ ਰਹੇ । ਮਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਮਨ ਹੈ ।

“ਮਨੁ ਮੰਦਰੁ ਤਨੁ ਵੇਸ ਕਲੰਦਰੁ ਘਟ ਹੀ ਤੀਰਥਿ ਨਾਵਾ ॥

ਏਕੁ ਸ਼ਬਦੁ ਮੇਰੈ ਪ੍ਰਾਨਿ ਬਸਤੁ ਹੈ ਬਾਹੁੜਿ ਜਨਮਿ ਨ ਆਵਾ ॥

(ਰਾਗ ਬਿਲਾਵਲ ਮ: ੧ ਚਉਪਦੇ ਘਰ ੧, ਪੰਨਾ ੭੯੫)

ਅੰਦਰ ਸ਼ਬਦ ਰਬ ਦੀ ਯਾਦ, ਰਬ ਦਾ ਪਯਾਰ, ਰਬ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ, ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਵਿਚ ਵਸ ਜਾਵੇ । ਅੰਦਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾਲ ਲੋ ਲਗੀ ਰਹੇ ਏਹਾ ਸੁਖ ਦਾ ਅਸਲ ਥਾਂ ਹੈ । ਜੇ ਅੰਦਰ ਟਿਕਿਆ ਹੈ, ਰਬ ਨਾਲ ਹੈ, ਸੁਖੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਹਰ ਬੀ ਸਾਰੇ ਖੇੜਾ ਹੀ ਖੇੜਾ ਦੀਹਦਾ ਹੈ ।

ਸਿਖਣਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਬਾਹਰ ਦੀ ਭਾਲ ਤੇ ਹਾਂਡ ਸਾਨੂੰ ਬਾਉਰਿਆਂ ਕਰੇ ਪਰ ਇਹ ਕਿ ਮਨ ਪਯਾਰੇ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਖੀਵਾ ਰਹੇ । ਰੱਬ ਅੰਦਰ ਹੈ । ਉਹ ਲੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮਨ ਦਾ ਬੂਹਾ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁਲੀਏ । ਪਰ ਅਸੀਂ ਬਾਹਰ ਨੂੰ ਤਕਦੇ ਤੇ ਮਨ ਦੇ ਬੂਹੇ ਮਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹਦੇ । ਸਦਾ ਖੁਸ਼ ਅਨੰਦ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰ ਵਸੀਏ ਤਾਂ ਅੰਦਰ ਸੁਖ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਬਾਹਰ ਸਰੀਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ । ਕਰਮ ਸੁਭ ਹੁੰਦੇ ਹਨ । ਜੀਵਨ ਨਿਸਪਾਪ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਹੋਰ ਅਸੀਸ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ

੩੪

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

੨੦-੧੨-੧੯੧੩

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਮੈਂ ਸਭ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਫਿਕਰ ਅਰ ਤੌਖਲਾ ਕਦੇ ਨ ਕਰਯਾ ਕਰੋ। ਇਹੀ ਸ਼ੈ ਹੈ ਜੋ ਆਤਮਾ ਦੀ ਸਤਯਾ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਦਾ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰ ਖੁਸ਼ ਤੇ ਉਚੇ ਰਹੀਏ ਅਰ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਵਸੀਏ। ਸਤਿਗੁਰ ਜਾਣੀ ਜਾਣ ਸਦਾ ਸਹਾਈ ਹੈ, ਅਰ ਹਰ ਗਲ ਨੂੰ ਆਪ ਸਿਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨਾ ਹੈ ਤੇ ਸੁਖ ਦੇਨਾ ਹੈ। ਤਕੜੇ ਤੇ ਸ਼ੇਰ ਰਹੋ, ਅਪਨੇ ਸਿਰਜਨ-ਹਾਰ ਤੋਂ ਵਿਛੜੋ ਨਹੀਂ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

੪-੮-੧੯੩੩

ਪਯਾਰੇ ਜੀਓ

ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਪੁਛ ਦਾ ਉਤਰ ਗੁਰੂ ਜਾਣੇ ਕੀ ਹੈ। ਪਰ ਜੋ ਕੁਛ ਆਪਨੇ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਉਹ ਗੁਰੂ ਕਾ ਹੁਕਮ ਹੈ। ਦੁਇ ਗਲਾਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਕਹੀਆਂ ਹਨ:

ਨਾਨਕ ਲੇਖੈ ਇਕ ਗਲ ਹੋਰੁ ਹਉਮੈ ਝਖਣਾ ਝਾਖੁ"

(ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੧, ਪੰਨਾ ੪੬੭)

ਤੇ ਫੇਰ ਇਕ ਗਲ ਦਸੀ ਹੈ:

"ਗੁਰਾ ਇਕ ਦੇਹਿ ਬੁਝਾਈ ॥

ਸਭਨਾਂ ਜੀਆ ਕਾ ਇਕੁ ਦਾਤਾ ਸੋ ਮੈਂ ਵਿਸਰਿ ਨ ਜਾਈ"

(ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ ੨)

ਇਹੋ ਇਕੋ ਜਤਨ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕਿ ਅਸੀਂ universal soul (ਸਰਵ ਵਿਆਪੀ ਆਤਮਾ) ਨਾਲ ਸਦਾ ਲਗੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਸੁਭਾਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਸਤੇ ਪਹਰਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹਯੇ। ਸਾਨੂੰ ਸਾਈਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰਖਣ ਦਾ ਐਸਾ ਸੁਭਾਵ ਪਵੇ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਲਗਾਤਾਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇ।

ਬਾਕੀ ਸਾਈਂ ਨੇ ਦਿਲਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਰਸਤੇ ਬਨਾਏ ਹਨ। ਜੇ ਮਨ ਕਦੇ ਏਕਾਗ੍ਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਖਯਾਲਾਂ ਦੇ ਵਟਾਂਦ੍ਰੇ ਸਹਿ ਸੁਭਾਵ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਗਲ ਗੁਣ ਤਜਰਬਿਆਂ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਮੰਨੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਨੂੰ ਆਪਨੇ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਤ ਬਖਸ਼ੇ।

ਆਪ ਦਾ ਹਿਤਕਾਰੀ
ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਉਤ ਬੈਠਤ ਸੈਤ ਨਮ

੧-੧੨-੧੯੧੩

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਸਰਬ ਸੁਖਾ ਸੁਖ ਸਾਚਾ ਏਹੁ ॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸੁ ਮਨੈ ਮਹਿ ਲੇਹੁ ॥

(ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫, ਪੰਨਾ ੧੭੮)

ਇਹ ਹੁਕਮ ਹੈ। ਸਰੀਰਾਂ ਦਾ ਕੀ ਹੈ, ਸਾਚਾ ਸੁਖ ਨਾਮ ਵਿਚ ਹੈ। ਜੋ ਨਾਮ ਵਿਚ ਮਨ ਰਖੇ, ਉਸਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਜ਼ੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਦਾਰੂਆ ਦਾ ਦਾਰੂ, ਨਿਧਾ ਦਾ ਨਿਧ ਨਾਮ ਹੈ। ਤਸੀ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਦੇ ਚਿੰਤਨ ਵਿਚ ਵਸੋ, ਗੁਰੂ ਸਾਰੇ ਸੁਖ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਮਨ ਮੇਰੇ

ਜਿਤੁ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਵੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ॥

(ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੩, ਪੰਨਾ ੮੮)

ਸਾਈਂ ਨੂੰ ਸਿਮਰਨਾ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰਖਣਾ, ਸਰੀਰ ਮਨ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਰਖਣਾ, ਇਹ ਸੁਖਾਂ ਦਾ ਮਾਰਗ ਹੈ। ਗ੍ਰਹਸਤ ਵਿਚ ਵਸਣਾ ਪਰ ਅਤੀਤ ਰਹਿਣਾ, ਅਰਥਾਤ ਸੁਰਤ ਨਾ ਫਸਾਣੀ, ਸਰੀਰ ਸਾਰੇ ਸ਼ੁਭ ਕਰਮ ਕਰੇ, ਮਨ ਸਾਈਂ ਵਿਚ ਰਹੇ, ਸਭ ਤੋਂ ਉਚਾ ਸਤਿਸੰਗ ਏਹ ਹੈ।

ਸਥੂਲ ਸਤਿਸੰਗ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਤੇ ਬਾਣੀ ਅਭਿਆਸ ਦਾ ਰੋਜ਼ ਕਰਨਾ।

ਹਿਤਕਾਰੀ
ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਮਿਤੀ ੨੭-੨-੧੯੧੨

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਖੁਦੀ ਮਿਟੀ ਤਬ ਸੁਖ ਭਏ ਮਨ ਤਨ ਭਏ ਅਰੋਗ ॥

ਨਾਨਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਆਇਆ ਉਸਤਤਿ ਕਰਨੈ ਜੋਗੁ ॥

(ਗਉੜੀ ਬਾਵਨ ਅਖਰੀ ਮ: ੫ ॥ ਸਲੋਕ ਪੰਨਾ, ੨੬੦)

ਜਦੋਂ ਅਪਨੇ ਤੋਂ ਟੇਕ ਸਤਿਗੁਰ 'ਤੇ ਟਿਕੇ, ਧਯਾਨ ਦਾ ਆਸ਼੍ਰਾ ਮਿਲ ਜਾਏ ਤੇ ਨਾਮ ਦੀ ਰੋਂ ਛਿੜ ਪਏ ਅਤੇ ਸੁਰਤ ਵਿਚ ਸੁਰਤੇ ਦੀ ਤਾਰ ਦੀ ਡੋਰ ਆ ਜੁੜੇ, ਫੇਰ "ਹਉ" ' ਤੇ ਆਸ਼੍ਰਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ। ਸਾਰਾ ਆਸ਼੍ਰਾ ਸਤਿਗੁਰ 'ਤੇ ਜਾ ਟਿਕਦਾ ਹੈ। ਤਦੋਂ ਜਾਣੋਂ ਖੁਦੀ ਦੇ ਡੇਰੇ ਟੁਰ ਪੈਂਦੇ ਹਨ, ਫੇਰ ਮਨ ਤੇ ਤਨ ਦੋਨੋਂ ਅਰੋਗ ਹੋਕੇ ਹਿਕ ਅਜੀਬ ਸੁਖਦਾਈ ਤੇ ਰਸ ਭਰੀ ਰੋਂ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਫਿਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਅਠ ਪਹਰ (ਮਸਤੀ) ਛਾਈ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਧਨ ਹੈ ਉਹ ਜਿਸਨੂੰ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਹਿਸਾ ਮਿਲ ਪਏ।

ਕਬੀਰ ਪਾਲਿ ਸਮੁਹਾ ਸਰਵਰੁ ਭਰਾ ਪੀ ਨ ਸਕੈ ਕੋਈ ਨੀਰੁ ॥

ਭਾਗਿ ਬੁਝੈ ਤੈ ਪਾਇਓ ਤੂੰ ਭਰਿ ਭਰਿ ਪੀਉ ਕਬੀਰ ॥

(ਸਲੋਕ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀਉਕੇ, ਪੰਨਾ ੧੩੭੩-੧੩)

ਅੰਦਰ ਇਕ ਨਕਾ ਨਕ ਅੰਮ੍ਰਤ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਸਰੋਵਰ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਨੀਰ ਕੋਈ ਪੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜੇ ਵਡੇ ਭਾਗਾਂ ਕਰਕੇ ਤੈਨੂੰ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਭਰ ਭਰ ਕੇ ਪੀ। ਸ਼ੁਕਰ ਕਰਨਾ ਇਸਨੂੰ ਕਾਯਮ ਰਖਦਾ ਹੈ। ਸ਼ੁਕਰ ਅਸਲ ਭਗਤੀ ਤੇ ਤਪ ਹੈ। ਜਿਨ ਸ਼ੁਕਰ ਕੀਤਾ ਉਸਨੂੰ ਸਚੀ ਦਾਤ ਪਚਦੀ ਹੈ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਵਡਿਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਗਲ ਚੇਤੇ ਕਰਾਉਣ ਮਾਤਰ ਲਿਖਣੀ ਭੀ ਬੇਅਦਬੀ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੈ— ਪਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰੇਮ ਇਕ ਐਸੀ ਕਾਂਗ ਭਰੀ ਲਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਸਾਰੇ ਹਦ ਬੰਨੇ ਭੰਨ ਕਾਢਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਚਿਤੋਂ ਰੁਕਦੇ ਰੁਕਦੇ ਮਲੋਂ—ਮਲੀ ਇਹ ਗਲ ਲਿਖੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਾਮ ਦੀ ਰੋਂ ਜਾਰੀ ਰਹੇ। ਸੰਸਾਰ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤਮਾਸ਼ਾ ਹਨ ਤੇ ਸਾਰੇ ਪਰਮਾਰਥ ਦੇ ਸਾਧਨ ਫੋਕਟ ਹਨ, ਇਕ ਨਾਮ ਸੱਚ ਹੈ :

ਅਬ ਕਲੂ ਆਇਓ ਰੇ ॥

ਇਕੁ ਨਾਮੁ ਬੋਵਹੁ ਬੋਵਹੁ ॥

ਅਨ ਰੂਤਿ ਨਾ ਹੀ ਨਾਹੀ ॥

ਮਤੁ ਭਰਮਿ ਭੂਲਹੁ ਭੂਲਹੁ ॥

(ਬਸੰਤ ਮਹਲਾ ੫, ਪੰਨਾ ੧੧੮੫)

ਇਕ ਨਾਮ ਫਲਦਾ ਹੈ। ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਾਮ ਛਡਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਾਮ ਤਾਰਦਾ ਹੈ।

" ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਕੈਸੇ ਆਚਾਰ " ॥

(ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮ: ੧, ਪੰਨਾ ੧੩੩੦)

ਇਹ ਇਕ ਹੁਕਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚੰਬੜਿਆਂ ਸਾਈਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਜਾਈਦਾ ਹੈ। ਜਪਦਿਆਂ ਇਹ ਸੁਰਤ ਵਿਚ ਰੱਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤਦੋਂ ਮੈਲ ਉਤਰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਫੇਰ ਰਸ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਤੂਸੀ ਜਪਦੇ ਤਾਂ ਹੋ ਪਰ ਹੋਰ ਜਪੋ— ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਨੂੰ ਨੇੜੇ ਜਾਣ ਕੇ, ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਕੋਲ ਬੈਠਾ ਜਾਣ ਕੇ, ਉਸਨੂੰ ਸੁਣਾ ਕੇ, ਜਪੋ ਅਰ ਲਗਾਤਾਰ ਜਪੋ—

ਊਠਤ ਬੈਠਤ ਸੋਵਤ ਨਾਮ

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਨ ਕੇ ਸਦ ਕਾਮ ॥

(ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫, ਪੰਨਾ ੨੮੬)

ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਫਲ ਲਿਖਦੇ ਹਨ:

੫੩

ਸਰਬ ਇਛਾ ਤਾਕੀ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ॥

ਪ੍ਰਧਾਨ ਪੁਰਖੁ ਪ੍ਰਗਟੁ ਸਭ ਲੋਇ ॥

(ਗਉੜੀ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੨੯੫)

ਇਹ ਹਰਫ ਕੇਵਲ ਚਿਤਾਵਨੀ ਮਾਤਰ ਹਨ—

ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਪਰਮੇਸਰ ਚੇਤੇ ਕਰਾਣਾ ਤੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਹਲਾ ਸ਼ੇਰੀ ਦੇਣਾ, ਇਹ
ਪਿਆਰ ਹੈ—

ਗੁਰੂ ਮੇਹਰ ਕਰੇ ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

੩੧-੫-੧੯੧੩

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਮਨ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇ ਦਰ ਤੇ ਹੋਵੇ,

ਜੋ ਦਰਿਮਾਂਗਤੁ ਕੂਕ ਕਰੇ ਮਹਲੀ ਖਸਮੁ ਸੁਣੇ ॥

ਭਾਵੈ ਧੀਰਕ ਭਾਵੈ ਧਕੇ ਏਕ ਵਡਾਈ ਦੇਇ ॥

(ਆਸ ਮਹਲਾ ੧, ਪੰਨਾ ੩੪੯)

ਨਾਮ ਜਪੀਏ, ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਧੀਰਜ ਭਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੀਏ, ਖਿੱਚ ਨਾ ਕਰੀਏ ।
ਸਤਿਗੁਰ ਦਾ ਪਿਆਰ ਵਸੇ ਫਿਰ ਆਤਮ ਬੂਟਾ ਸਨੇ, ਸਨੇ ਪਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਕਿਸੇ
ਦਿਨ ਫਲਦਾਇਕ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਸ਼ੁਕਰ ਕਰਿਆ ਕਰੋ, ਸਿਮਰਨ ਵਿਚ ਰਿਹਾ ਕਰੋ, ਸਰੀਰ,
ਮਨ, ਬੁੱਧੀ, ਆਤਮਾ ਪਵਿਤ੍ਰ ਰਹਿਣ, ਸੁਰਤ ਨਾਮ ਵਿਚ ਰਹੇ ।

ਬਸ ਫੇਰ ਸੁਖ ਹੀ ਸੁਖ ਹੈ ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

੧੦-੪-੧੯੨੬

ਲੀਲਾ ਜੀਓ ਜੀ,

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਨਾਮ ਬਾਰੰਬਾਰ ॥

ਨਾਨਕ ਜੀਅ ਕਾ ਇਹੈ ਅਧਾਰ ॥

(ਗਉੜੀ ਸੁਖਮਨੀ ਮਹਲਾ ੫, ਪੰਨਾ ੨੯੫)

ਇਹ ਇਕ ਅਸੀਸ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਅਪਨੇ ਪਿਆਰਿਆਂ ਕੀ ਦੋਂਦੇ ਹਨ,
ਸੋ ਤੁਸਾਂ ਜੋਗ ਬੀ ਪੁਜੇ ।

ਨਾਮ ਜੀਅ ਦਾ ਅਧਾਰ ਹੈ ।

ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਅਧਾਰ ਸਰੀਰ ਦੇ ਹਨ । ਜੀਅ ਦਾ ਅਧਾਰ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ

ਬਾਰੰਬਾਰ ਬਾਰ ਪ੍ਰਭ ਜਪੀਐ ॥

ਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਇਹੁ ਮਨੁ ਤਨੁ ਧੂਪੀਐ ॥

(ਗਉੜੀ ਸੁਖਮਨੀ ਮਹਲਾ ੫, ਪੰਨਾ ੨੯੬)

ਹੋਰ ਅਸੀਸ—

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

੨੪-੧੦-੧੯੩੪

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਅਪਨੀ ਰਜਾ 'ਤੇ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਟੋਰ ਕੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਹਉਂ ਦਾ ਰੋਗ ਨਵਿਰਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੀਵ ਨਾਮ ਜਪਦਾ, ਸਾਧਨ ਕਰਦਾ ਮੁੜ ਮੁੜ ਅਪਨੀ ਹਉਂ ਤੇ ਹਉਂ ਦੀ ਚਾਹੀ ਤੇ ਕੀਤੀ ਨੂੰ ਚੰਬੜਦਾ ਹੈ। ਸੁਖ ਹਉਂ ਨਵਿਰਤੀ ਵਿਚ ਹੈ, ਸਦਾ ਸਾਂਈ ਵਲ ਨਜ਼ਰ ਰਹੇ ਤਾਂ ਜੋ ਓਹ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਭਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਸਾਡੇ ਦਾਰੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਹਉਂਮੈ ਦੀਰਘੁ ਰੋਗੁ ਹੈ।

ਸਬਦ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਰਜਾ ਤੇ ਰਾਜੀ ਹੋਇਆਂ ਦੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਭਲੀ ਕਰਸੀ। ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕਰੀ ਚਲੋ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

੧੫-੬-੧੯੫੪

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

੧੦ ਦਾ ਪਤ੍ਰ ਪੁਜ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਿਮਰਨ ਦਾ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਾ ਪਹਿਲੀ ਨਿਆਮਤ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਰਸ ਦੇ moments (ਪਲ) ਆਉਣੇ ਦੂਸਰੀ ਨਿਆਮਤ ਹੈ।

ਮਨ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਵਿਕਲਪ ਘਟ ਹਟ ਕੇ ਕਿਸੇ ਰਸ ਵਿਚ ਰਹਿਣਾ ਲਿਵ ਹੈ ਤੇ ਤੀਸਰੀ ਨਿਆਮਤ ਹੈ।

ਸਭ ਦਾਤਾਂ ਹਨ। ਦਾਤਾਂ ਦਾਤੇ ਦੇ ਵਸ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਮੰਗਤ ਜਨ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ ਝੋਲੀ ਅਡ ਕੇ ਮੰਗਦੇ ਰਹਿਣਾ।

ਮੰਗਣਾ ਹੈ : ਅਰਦਾਸ ਕਰਨੀ

ਮੰਗਣਾ ਹੈ: ਮਨ ਦੇ ਰੁਖ ਨੂੰ ਸਾਈਂ ਵਲ ਰੱਖਣ ਦਾ ਖਯਾਲ

ਮੰਗਣਾ ਹੈ: ਮਿਲੇ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰੀਆ

ਫਿਰ ਮੰਗਣਾ ਹੈ:

ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਪਾਠ, ਵੀਚਾਰ, ਕੀਰਤਨ ਕਰਨਾ ਯਾ ਸੁਣਨਾ ਸਾਰੇ ਤਰਦਦਾਂ ਨਾਲ: ਲਾਗੇ ਸਹਜ ਧਿਆਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। " ਗੁਰੂ ਇਹੋ ਹੈ ਬਖਸ਼ੀ ਰਖੇ " ਦੂਰ ਬੈਠਿਆਂ ਦੀ ਇਹੋ ਅਰਦਾਸ ਹੈ। " ਤੈਨੂੰ ਰਬ ਨ ਭੁਲੇ ਦੁਆ ਫਕੀਰਾਂ ਦੀ ਏਹਾ "

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

੧੧.੪. ੧੯੧੦

ਆਦਰ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਯੋਗ ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਅਡੋਲ ਰਿਹਾ ਕਰੋ। ਬਾਣੀ ਤੇ ਨਾਮ ਵਾਰੋ ਵਾਰ ਜਪਿਆ ਕਰੋ। ਬਾਣੀ ਅਪਨੀ ਤਾਸੀਰ ਨਾਲ ਨਾਮ ਵਿਚ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਨਾਮ ਜਪਿਆਂ ਚਿਤ ਹਿਠਾਹਾਂ ਉਤ੍ਰ ਪਵੇ ਤਦ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਆ ਜਾਈਏ। ਐਉਂ ਕਰਦਿਆਂ ਕਰਦਿਆਂ ਸੁਰਤ ਗੁਰੂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਸਾਫ ਹੋ ਕੇ ਨਾਮ ਅੰਦਰ ਟਿਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਤਾਵਲਾ ਹੋਣਾ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ। 'ਸਹਜ ਪਕੇ ਸੋ ਮੀਠਾ ਹੋਇ' ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਸੁਰਤ ਦੇ ਅਧਕਾਰ ਮੂਜਬ ਸਾਧਨ ਸੁਖ ਦੋਂਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਅਮੋਲਕ ਹਨ। ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਦਾ ਖਯਾਲ ਬੜੇ ਦੁਖਾਂ ਤੋਂ ਛੁਡਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਬੀ ਨਿਰਾਸ ਕਿਉਂ ਹੋਣਾ, ਜੀਕੂੰ ਕੁੰਜ ਅਪਣੇ ਬਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੁਲਦੀ ਤਿਵੇਂ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗੁਰਮੁਖ ਪਯਾਰੇ ਚਿਤੋਂ ਨਹੀਂ ਵਿਸਰਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਯਾਰ ਤੇ ਚੇਤਾ ਹੀ ਸਾਥੋਂ ਨਾਮ ਜਪਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੁਰਤ ਟਿਕਾਣੇ ਰਖਦਾ ਹੈ, ਚਿਤ ਵਿਚ ਉਤਸ਼ਾਹ ਤੇ ਸਿਦਕ ਦਾ ਆਨੰਦ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸਤਸੰਗ ਮੰਡਲ ਸਾਨੂੰ ਪਯਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਦੀ ਮੇਹਰ ਸਾਡੀ ਰਾਖੀ ਕਰਦੀ ਹੈ:

“ਸਿਰ ਉਪਰਿ ਠਾਢਾ ਗੁਰੂ ਸੂਰਾ ॥

ਨਾਨਕ ਤਾ ਕੇ ਕਾਰਜ ਪੂਰਾ ॥”

(ਗਉੜੀ ਸੁਖਮਨੀ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੨੯੩)

ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਜੋਗ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ ਪਹੁੰਚੇ।

ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਜੀਵਨ ਇਕ ਅਮੋਲਕ ਦਾਤ ਹੈ। ਹਥ ਕਾਰ ਵਲ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਚਿਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਤਸੰਗ ਵਿਚ ਵਾਸ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਜਨਮ ਸਫਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਮੋਲਕ ਸਮਾਂ ਫੇਰ ਹਥ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਇਕ ਇਕ ਸ੍ਰਾਸ ਲਖੀ ਕ੍ਰੋੜੀਂ ਨਹੀਂ ਲਭਦਾ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਹਰ ਸੁਆਸ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਤੇ ਪਯਾਰੇ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਲੰਘਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਹੋਰ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਖ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਯੋਗ ਸੇਵਾ ?

ਆਪ ਦਾ
ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਮਨ ਨੂੰ ਜਨਮਾਂ ਦੀ ਮੈਲ ਹੈ। ਫਿਰ ਇਹ ਜਾਮਾਂ ਪਾ ਕੇ ਅਸਾਂ ਮਾੜੇ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਫੇਰ ਓਹਨਾਂ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਅਪਨੇ ਮਨ ਨਾਲ ਕਰਾਰ ਕਰ ਕੇ ਰਬ ਤੋਂ ਭੁਲ ਨਹੀਂ ਬਖਸ਼ਾਣੀ। ਨ ਕਦੇ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਅੱਗੇ ਨਾਂ ਗੁਰੂ ਅੱਗੇ ਸਚੇ ਦਿਲੋਂ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸਾਂ ਮਾੜੇ ਕਰਮ ਕੀਤੇ ਹਨ ਤੇ ਬਖਸ਼ੇ ਜਾਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੈਲ ਸੁਰਤ ਵਿਚ ਪੜਦਾ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ— ਸੋ ਬਾਣੀ ਜੋ ਦਸੀ ਹੈ ਉਹ ਪੜ੍ਹਨੀ ਤੇ ਨਾਮ ਦਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨਾ ਇਹ ਮੈਲ ਕਟ ਰਿਹਾ ਹੈ— ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਜਿਦਿਨ ਕਟੀ ਗਈ ਸੁਖ ਦੇ ਝਲਕੇ ਵਜਦੇ ਹਨ। ਸੁਰਤ ਚੜ੍ਹੀ ਉੱਡੀ ਨਾਹ ਤਕੋ, ਇਹ ਤਕਿਆਂ ਭੁਲ ਵਿਚ ਪਈਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਇਹ ਤਕੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹ ਲਈ ਹੈ ਤੇ ਹਰ ਦਮ ਸਾਈਂ ਦੇ ਨਾਮ ਵਿਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੁਆਦ ਨਹੀਂ ਪਹਿਲੇ ਤਕੀਦਾ— ਪਹਿਲੇ ਕਮਾਈ ਤੇ ਘਾਲ ਤਕੀਦੀ ਹੈ— ਹਰ ਦਮ ਰਬ ਦੇ ਨਾਂ ਵਿਚ ਬੀਤੇ। ਦਮ ਖਾਲੀ ਨਾ ਜਾਵੇ ਕੇਵਲ ਇਹ ਗਲ ਤਕੋ। ਦੂਜੇ ਸਤਿਸੰਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਇਸਦਾ ਸੁਕਰ ਕਰੋ। ਸਤਿਸੰਗ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰੋ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਉਸ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰੋ ਜੋ ਅਖਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਹੈ, ਅਰ ਤੁਹਾਡੇ ਭਲੇ ਵਿਚ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਮ ਪਕੇਗਾ ਤਾਂ ਰਸ ਪਏਗਾ। ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਰਸ ਆਵੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੁਰਤ ਚੜ੍ਹੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਹੋਰ ਕੋਈ ਗਲ ਨਹੀਂ। ਜਦ ਚਿਤ ਉਦਾਸ, ਛਿਥਾ, ਲੜਨਹਾਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਹੀਦਾ ਹੈ ਸੁਰਤ ਢਲੀ ਹੋਈ ਹੈ ਘਬਰਾਓ ਨਹੀਂ ਲਗੇ ਰਹੋ ਗੁਰੂ ਭਲੀ ਕਰੇਗਾ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਸਭ ਪੁਤ ਪਿਆਰੇ ਹਨ ਤੇ ਸਾਰੇ ਬਾਲ ਲਾਡਲੇ ਹਨ, ਉਹ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸੁ ਸੁਕਰ ਕਰੋ, ਸੁਕਰ ਕਰੋ। ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਚਿਤ ਦੀ ਗਤੀ ਲਿਖ ਘਲਣੀ। ਮਥਾ ਟੇਕੋ, ਨਿਉਂ ਕੇ ਆਖੋ। ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ—ਫੇਰ ਟੇਕੋ ਫਿਰ ਆਖੋ: ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

੨੧. ੪. ੧੯੧੨

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਸਾਡੇ ਤਾਰਨਹਾਰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸਦਾ ਆਪਨੂੰ ਅਤਿ ਗਰੀਬੀ ਤੇ ਨਿਵਾਣ ਵਿਚ ਰਖਿਆ। ਏਹ ਉਸ ਦੀ ਮਿਹਰ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਚ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਤੇ ਗ੍ਰੀਬੀ ਹੈ।

ਸੁਆਦ ਤਾਂ ਕਦੇ ਫੇਰਾ ਪਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਸੁਆਦ ਨ ਆਵੇ ਤੇ ਬੀ ਜੋ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਲਗੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਓਹੀ ਸੂਰਮੇ ਹਨ— ਅਰ ਸਤਿਗੁਰ ਉਹਨਾਂ ਪਰ ਦਿਆਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਰ ਲਗੇ ਰਹਿਣਾ ਦਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਿਆਲ ਹਨ। ਸਤਿਗੁਰ ਦੇ ਦਰ 'ਤੇ ਤਾਂ ਖਿਆਲ ਹੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੈ। ਜਿਸ ਰੰਗ ਵਿਚ ਰਸ ਪਵੇ ਤੇ ਨਾਮ ਦੇ ਤੂੰਗ ਵਧੀਕ ਪੈਦਾ ਹੋਣ— ਸੋਈ ਕਰੇ। ਸਾਡਾ ਤਰਲਾ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਚਾਓ ਵਿਚ ਪੈਣ ਦਾ ਨਹੀਂ— ਪਰ ਓਸ ਯਤਨ ਕਰਨੇ ਦਾ ਹੈ— ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਯਾਦ ਰਹੇ। ਜੋ ਕਰਮ ਨਾਮ ਨੂੰ ਭੁਲਾਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਸਾਰੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰੀਦੇ। ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ ਦੀ ਯਾਦ ਅਮੋਲਕ ਦਾਤ ਹੈ।

ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਮ ਦਾ ਸਿਮਰਨਾ ਤੇ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇ ਚਰਨਾਰ ਬਿੰਦ ਦਾ ਧਿਆਨ ਇਹ ਸਾਰ ਕੰਮ ਹੈ— ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਲੋਕਾਚਾਰ ਹੈਨ ਅਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ। ਜੋ ਗਲਬਾਤ ਆਪ ਨਾਲ ਕਰਨੇ ਦਾ ਅਉਸਰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਕੇਵਲ ਇਹੀ ਸੀ ਕਿ ਆਪ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਜੋ ਬਾਣੀ ਤੇ ਨਾਮ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਅਗੇ ਹੈ— ਅਰ ਜੋ ਸਤਿਸੰਗ ਆਪਨੇ ਮੇਹਨਤਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੰਗਣ ਵਧੇ। ਤੁਸੀਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਤੇ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਤੁਸਾਡਾ। ਇਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਦੂਣਾ ਚੋਣਾ ਹੋਵੇ।

ਅਸਲ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਦੁਆਰੇ ਤੇ ਹਰ ਆਸਾਵੰਦ ਦਾ ਇਹ ਤਰਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਜੋ ਮਿਲੇ, ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਜੋ ਕੋਈ ਗਲ ਕਰੇ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਛਾਲਾਂ ਮਾਰਕੇ ਵੱਧੇ ਤੇ ਉਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਸਚਾ ਪਿਆਰਾ ਬਣ ਜਾਵੇ। ਸਭ ਦਾ ਅੰਤਲਾ ਟਿਕਾਣਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ — ਅਰ ਸਭ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਦਾਤਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਹੈ ਤੇ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਸਤਿਸੰਗੀ ਅਰ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੇ ਦੇ ਆਸਾਵੰਦ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ

ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸਪਰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਲਈ ਇਹ ਪ੍ਰਾਥਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਿਸੇ ਤੇ ਮੇਹਰ ਕਰੇ। ਖਬਰੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਖਾਤਰ ਕੌਣ ਬਖਸ਼ਿਆ ਜਾਵੇ। ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੂੰ ਕੇ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਧਨੇ ਦੇ ਕਾਰਣ ਮੈਂ ਤਰਾਂਗਾ। ਭਾਵੇਂ ਆਪਣੇ ਜਾਣੇ ਓਹ ਧੰਨੇ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ਟਾ ਬਣਿਆ— ਪਰ ਸਾਈਂ ਕੌਤਕ ਕਿ ਉਸ (ਮੁਰਖ) ਜੱਟ ਦੀ ਤੁਫੈਲ ਉਹ ਕਠੋਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਮੁਕਤੀ ਪਾ ਗਿਆ। ਤਾਤ ਪਰਜ ਇਹ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੁਆਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਆਸਾਵੰਦ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ— ਉਤਨਾ ਹੀ ਆਪਣੇ ਸਤਿਸੰਗੀਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਦੁਆਰੇ ਪਰ ਬੈਠੇ ਆਸਾਵੰਦ ਲਈ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਤਪਰਜ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ—:

ਦਾਤੀ ਸਾਹਿਬ ਸੰਦੀਆ ਕਿਆ ਚਲੈ ਤਿਸੁ ਨਾਲਿ ॥

ਇਕਿ ਜਾਗੰਦੇ ਨਾ ਲਹਨਿ ਇਕਨਾ ਸੁਤਿਆ ਦੇਇ ਉਠਾਲਿ ॥

(ਸਲੋਕ ਸੇਖ ਫਰੀਦ ਕੇ, ਪੰਨਾ ੧੩੮੪)

ਖਬਰੇ ਦਾਤੇ ਨੇ ਕਿਸ ਪਰ ਤੁਠਣਾ ਹੈ। ਕਿਸ ਤੇ ਮੇਹਰ ਦਾ ਮੀਹ ਵਸ ਪੈਣਾ ਹੈ— ਅਰ ਖਬਰੇ ਉਸ ਦੀ ਤੁਫੈਲ ਸਾਡੀ ਕਲਿਆਣ ਹੋ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਬਸ ਏਸ ਆਸ 'ਤੇ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇ ਸਿਖ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹੋਰ ਦਾਤਾ ਤੇ ਵਡਾ ਬਖਸ਼ਿੰਦ ਹੈ ਤੇ ਗੁਰੂ ਤਾਰਨਹਾਰਾ ਤੇ ਰਖਣਹਾਰਾ ਗੁਰ ਨਾਨਕ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਨਾਨਕ, ਪਿਆਰਾ ਗੁਰ ਨਾਨਕ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ, ਕੇਵਲ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਹੈ— ਸੋ ਉਸਦੇ ਦੁਆਰੇ ਲੋ ਲਾਇ ਬੈਠੇ ਰਹੀਏ— ਨਾਮ ਜਪਦੇ ਰਹੀਏ— ਉਸ ਪਿਆਰੇ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਧਾਰਦੇ ਰਹੀਏ।

ਕਬੀਰ ਕੇਸੋ ਕੇਸੋ ਕੂਕੀਐ ਨ ਸੋਈਐ ਅਸਾਰ

ਰਾਤਿ ਦਿਵਸ ਕੇ ਕੂਕ ਨੇ ਕਬਹੂ ਕੇ ਸੁਨੈ ਪੁਕਾਰ

(ਸਲੋਕ ਕਬੀਰ, ਪੰਨਾ ੧੩੭੬)

ਏਸ ਕਰਕੇ ਪਤ੍ਰਾਂ ਦੀ ਉਸ ਦੁਆਰੇ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੇ ਸਤਿਸੰਗੀ ਅਪਨੇ ਵਰਗੇ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇ ਘਰ ਆਸਾਵੰਦ ਬੈਠਿਆਂ ਲਈ ਆਪ ਮੁਹਾਰੇ ਅਰਦਾਸੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਏਸ ਕਰਕੇ ਆਪ ਦਾ ਖਿਆਲ ਦਰੁਸਤ ਹੈ ਅਰ ਆਪ ਜੀਕੂੰ ਲਗੇ ਰਹੇ ਹੋ ਇਹ ਲਗੇ ਰਹਿਣਾ ਅਰ ਪਿਆਰੇ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦਾ ਦਰ ਨਾ ਛੱਡਣਾ ਅਤਿ ਸੋਭਾਵੰਤ ਕੰਮ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਮਨ ਦਾ ਲਗਣਾ, ਅਰਜ਼ਾਂ, ਅਰਦਾਸਾਂ, ਬਾਣੀ ਨਾਮ ਧਿਆਨ ਤਰਲੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਆਤਮ ਸਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ

੩੮

ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਧੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ— ਹੋਰ ਸਾਡੇ ਪਾਸ ਕੇ ਹੈ— ਰਲ ਮਿਲ ਕੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਲਈ
ਅਰਦਾਸੇ ਕਰਨੇ:

ਜਿਉ ਅੰਧੁਲੈ ਹਥਿ ਟੋਹਣੀ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹਮਾਰੈ ॥

(ਆਸ ਮਹਲਾ ੧, ਪੰਨਾ ੪੨੨)

ਅਤੇ

ਮੈਂ ਅੰਧੁਲੇ ਕੀ ਟੇਕ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਖੁੰਦਕਾਰਾ ॥

(ਤਿਲਗ ਬਾਣੀ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ—, ਪੰਨਾ ੭੨੭)

ਦੇ ਆਸ਼ੇ ਮੂਜਬ ਅਸਾਂ ਤੁਸਾਂ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਬਲ ਨਾਲ ਇਸ ਅੰਧੇਰੇ ਸਫਰ ਨੂੰ ਤੈ ਕਰਨਾ
ਹੈ। ਮੈਂ ਬੜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇ ਪਿਆਰਿਆਂ ਲਈ ਅਰਦਾਸੇ ਸੋਧਦਾ ਹਾਂ, ਕਿਉਂਕਿ
ਮੈਨੂੰ ਆਸ ਹੀ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਮੈਂ ਕਿਸ ਦੇ ਤੁਫੈਲ ਬਖਸ਼ੇ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ
ਇਹ ਕਦੇ ਖਿਆਲ ਨ ਕਰੋ, ਜੇ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ਯਾ ਕਿਸੇ ਤਰਾਂ ਕੰਨੀ
ਕਤਰਾਸਾਂ। ਸਗੋਂ ਮੈਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਧੰਨ ਭਾਗ ਜਾਣ ਕੇ ਸੇਵਾ ਕਰਾਂਗਾ। ਪਰ ਕੇਵਲ ਏਹ ਤਰਲਾ
ਹੈ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰ ਮੇਹਰ ਕਰੇ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

੧੬-੩-੧੯੧੪

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਸਿਮਰਉ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸੁਖੁ ਪਾਵਉ ॥

(ਗਉੜੀ ਸੁਖਮਨੀ ਮ:੫ ਅਸਟਪਦੀ, ਪੰਨਾ ੨੬੨)

ਬਸ ਇਹੀ ਦਾਰੂ ਹੈ । ਇਹੀ ਅਰੋਗਤਾ ਹੈ । ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ
ਵਸੋ ਤੇ ਸਦਾ ਸੁਕਰ ਕਰੋ ।

ਰਬ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਕੁਛ ਹਿੰਮਤ ਬੀ ਲੋੜੀਏ, ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਕਸ਼ੀਸ ਵਟ ਕੇ ਲਗੀਦਾ
ਹੈ ਕਦੇ ਉਚੇ ਬਾਣੀ ਪੜੀਦੀ ਹੈ । ਲਗੇ ਰਹੀਏ, ਸੁਆਦ ਨ ਪਰਖੀਏ । ਅਸੀਂ ਗ੍ਰਿਹਸਤੀ ਹਾਂ
ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਫਸੇ ਹਾਂ, ਜੰਜਾਲੀ ਵੇੜੇ ਹਾਂ ਇਸ ਲਈ ਸੁਆਦ ਕਈ ਵੇਰੀ ਨਠ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਜਦੋਂ
ਲਗੇ ਰਹੀਏ ਸੁਆਦ ਮੁੜ ਆਂਦਾ ਹੈ । ਸਤਿਗੁਰ ਦਾ ਪਾਠ, ਸਤਿਗੁਰ ਦਾ ਨਾਮ, ਸਤਿਗੁਰ
ਦਾ ਧਿਆਨ ਲਗੇ ਰਹੀਏ । ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ, ਆਖੋ ਨਾ ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ, ਆਖੋ
ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਮਸੂਰੀ

੧੭-੯-੧੯੧੪

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਇਕ ਫਿਕਰ ਸਦਾ ਚਾਹੀਏ:

ਦਮ ਖਾਲੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਈਂ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਭਰ ਕੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਫਿਕਰ
ਚਿੰਤਾ ਸਾਈਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ। ਜੋ ਦਾਤਾ ਚੰਗੀ ਜਾਣੂ, ਪਿਆ ਕਰੂ। ਦੇਖੋ ਸਤਿਗੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ:

ਊਠਤ ਸੁਖੀਆ ਬੈਠਤ ਸੁਖੀਆ ॥

ਭਉ ਨਹੀਂ ਲਾਗੈ ਜਾਂ ਐਸੇ ਬੁਝੀਆ ॥੧॥

ਰਾਖਾਂ ਏਕੁ ਹਮਾਰਾ ਸੁਆਮੀ ॥

ਸਗੱਲ ਘਟਾ ਕਾ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੋਇ ਅਚਿੰਤਾ ਜਾਗਿ ਅਚਿੰਤਾ ॥

ਜਹਾ ਕਹਾਂ ਪ੍ਰਭੁ ਤੂੰ ਵਰਤੰਤਾ ॥੨॥

ਘਰ ਸੁਖਿ ਵਸਿਆ ਬਾਹਰਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰਿ ਮੰਤ੍ਰੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ॥੩॥੨॥

(ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫, ਪੰਨਾ ੧੧੩੬)

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ

55

ਡੇਹਰਾਦੂਨ

੨੬-੪-੧੯੫੫

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਨਾਮ ਇਕ ਨਿਹਾਯਤ ਕੀਮਤੀ ਦਾਤ ਹੈ ਜੋ ਬੜੀ ਦੁਰਲਭ ਹੈ। ਕਠਨਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਲਭ ਜਾਏ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਐਉਂ ਚੰਬੜੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹਯੇ ਜਿਵੇਂ ਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਸੁਰ ਸਾਜ਼ ਦੀ ਸੁਰ ਨਾਲ ਲਪੇਟ ਖਾਈ ਰਖਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਸੁਰ ਸੁਰ ਨੂੰ ਚੰਬੜਦੀ ਹੈ। ਰਸ ਕਸ ਜਗਤ ਦੇ ਇਸ ਤੋਂ ਭੁਲਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਹੰਭਲਾ ਮਾਰ ਰਸਾਂ ਕਸਾਂ ਤੋਂ ਉਚਾ ਉਠ ਨਾਮ ਰਸ ਵਿਚ ਲਗੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਯਤਨ ਸਦਾ ਜਾਰੀ ਰਹੇ।

ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ moments (ਪਲ) ਜੇਹੜੇ ਲੰਘਣ ਮੁਬਾਰਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ

56

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

੨੬-੭-੧੯੨੮

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਨਾਮ ਤੇ ਰਜਾ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਪਰਚੇ ਤੇ ਗਲਾਂ ਕੂੜੀਆਂ ਹਨ । ਜੋ ਗਲ ਨਾਮ ਵਿਚ
ਢਿਲਿਆਂ ਕਰੇ ਸੋ ਕੁਸੰਗ ਹੈ । ਨਾਮ ਦੇ ਸ਼ੁਕੀਨਾਂ ਨੂੰ ਤਕੜੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹਯੇ । ਹੋਰ ਅਸੀਸ
ਸਰਬਤ ਨੂੰ ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ

57

ਡੇਰਾ

੨੮-੧੨-੧੯੪੯

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਪਤ੍ਰ ਪਹੁੰਚੇ । ਗੁਰੂ ਮੇਹਰਾਂ ਨਾਲ ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਹੈ ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਈਂ ਨਾਮ ਬਖਸ਼ੇ ਓਹ ਸਦਾ ਸੁਖੀ ਰਹਿਨੇ ਚਾਹਯੇ । ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਸਭ
ਥਾਂ ਆਪਣੀ ਹੈ । ਓਪਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ । ਹਰ ਹਾਲ ਜੋ ਨਾਮ ਦੀ ਰੈ ਵਿਚ ਹੈ ਉਹ ਹਰ ਹਾਲ,
ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਤੇ ਹਰ ਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

ਨਾਮ ਚਿਤ ਰਹੇ ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ

58

ਬੰਬੇ

੧੮-੨-੧੯੫੩

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਇਸ ਤੁਕ ਦਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰੋ

ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਜਨੁ ਅੰਤਰਿ ਰਿਦ ਲੋਚੈ ਪ੍ਰਭ ਜਨ ਕੇ ਸਾਸ ਨਿਹਾਰੇ ॥

(ਨਟ ਮਹਲਾ ੪, ਪੰਨਾ ੯੮੨)

ਐਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇ ਟੇਕ ਟਿਕਾਓ ।

ਜਿਸ ਨਾਮੀ ਦਾ ਨਾਮ ਜਪਦੇ ਹੋ ਉਸੇ ਨਾਮੀ ਨੂੰ ਸਹਾਯਕ ਸਮਝੋ । ਸਰਬ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਉਹੀ ਹੈ ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਗੁਲਮਰਗ

੨-੯-੧੯੨੮

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਬਾਣੀ, ਨਾਮ ਏਕਾਂਤ ਵਿਚ ਰਸ ਦੋਂਦੇ ਹਨ, ਤੇ ਜੀਵ ਪਸ਼ੂ ਬਿਰਤੀ ਤੋਂ ਉਠਕੇ ਦੇਵ
ਬਿਰਤੀ ਨੂੰ ਅਪੜਦਾ ਹੈ। ਸਰੀਰ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਪਸ਼ੂ ਹੀ ਹੈ ਅਰ ਅੰਦਰ ਜੋ ਰੁਚੀ ਹੈ ਉਹ ਪਸ਼ੂ
ਬਿਰਤੀ ਹੈ। ਪਰ ਜੋ ਖੁਸ਼ੀ ਅੰਦਰ ਹੈ ਸੋ ਇਨਸਾਨੀ ਮੰਡਲ ਦੀ ਦਾਤ ਤੇ ਇਸ ਮਨੁਖਾ ਜਨਮ
ਲਈ ਚਾਨਣੇ ਦਾ ਦੀਪਕ ਹੈ। ਤੇ ਭਜਨ ਬੰਦਗੀ ਨਾਲ ਅੰਦਰ ਸਿਧਿ ਉਪਜਦੀ ਹੈ। ਸਿਧਿ
ਦੇਵ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਦੇਵਤਾ ਹੋ ਜਾਈਦਾ ਹੈ।

ਤਿਥੈ ਘੜੀਆਂ ਸੁਰਤਿ ਮਤਿ ਮਨਿ ਬੁਧਿ ॥

ਤਿਥੈ ਘੜੀਐ ਸੁਰਾ ਸਿਧਾ ਕੀ ਸੁਧਿ ॥ (ਜਪੁਜੀ, ਪੰਨਾ ੮)

ਸੋ ਮਨੁਖਾ ਜਨਮ ਪਾ ਕੇ ਸਫਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਰੰਗ ਵਿਚ ਜਿੰਨਾ ਹੋ
ਸਕੇ ਉਚਾ ਉਠਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ

60

੧੦-੧੨-੧੯੫੫

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਧੰਨ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ- ਸੁਖਾਂ ਦਾ ਦਾਤਾ

ਸਭ ਤਰਾਂ ਕੁਸ਼ਲ ਹੈ। ਜੋ ਨਾਮ ਜਪਣ ਦੇ ਤਰਲੇ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ੀ ਮੰਗਦੇ
ਹਨ ਤੇ ਆਪ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇਂਦੇ ਹਨ। ਭਾਈ ਸੇਵਾ ਦਾਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ :

ਓਹ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਬੀਜਣ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਵਢਣ

ਉਨਾਂ ਖੇਤ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਵਾਹੇ

ਓਹ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਵੰਡਣ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇਵਣ

ਓਹ ਖੁਸ਼ੀ ਵਪਾਰੀ ਆਹੇ।

ਹੋਰ ਨਾਮ ਜਪਣਾ ਤੇ ਜਿਵੇ ਰਖੇ ਰਾਜੀ ਰਹਣਾ, ਇਹੀ ਕਾਰ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਦੀ।
ਨਾਮ ਚਿਤ ਰਹੇ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ

61

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

੨੨-੧੧-੧੯੨੩

ਜੀਓ ਜੀ

ਪਤ੍ਰ ਮਿਲਿਆ। ਸੁਖ ਹੈ। ਸਾਈਂ ਸਿਮਰੋ। ਘਬਰਾ ਦਿਲ ਵਿਚੋਂ ਨਾਮ ਦਾ ਰਸ ਚੂਸ
ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਨਾਮ ਰਸ ਤੋਂ ਸਖਣੇਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ। ਨਾਮ ਜਪੋ ਸੁਖ ਰਹੇ। ਜੋ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਹੁਕਮ ਵਿਚ
ਹੈ ਤੇ ਸੁਖ ਦਾ ਜਨਕ ਹੈ।

ਕਾਹਲੀ ਵਿਚ

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਪਤ੍ਰ ਰੁਣ ਪੰਜ ਵਜੇ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।

੪. ਸਜਣ ਮੇਰੇ ਰੰਗੁਲੇ

62

(ਮਲਕ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਬਾਰੇ ਰਾਜ ਮਲਕ ਜੀ
ਤੇ ਹੋਰ ਸਨਬੰਧੀਆਂ ਨੂੰ ਧੀਰਜ ਦੇਣ ਲਈ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰ)

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਰਾਜ ਜੀਓ

ਕਾਸ਼ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਇਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਨਾਂ ਲਿਆਂਦੇ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਚਿੱਠੀ ਤੁਸਾਂ ਵਲ
ਲਿਖਣੀ ਪੈਂਦੀ।

ਪਰ ਮਾਲਕ ਦਾ ਹੁਕਮ ਅਟੱਲ।

ਤੁਸਾਂ ਤੇ ਮਲਕ ਜੀ ਵਰਗੀਆਂ ਪਯਾਰ ਜੋੜੀਆਂ ਦਾ ਵਿਛੋੜਨਾ ਖਯਾਲ ਕਰਨਾ
ਖਯਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਹਿੰਦਾ ਪਰ ਉਹ ਵਰਤਦਾ ਦੇਖਣਾ ਪੈ ਗਿਆ।

ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਭਾਣੇ ਨੂੰ।

ਮੇਰੇ ਉਮਰਾ ਦੇ ਬੇਲੀ ਮਲਕ ਜੀ ਦਾ ਵਿਛੋੜਾ ਮੇਰੇ ਲਈ ਬੀ ਅਸਹਿ ਵਿਛੋੜਾ ਹੈ
ਪਰ ਸਹਣਾ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਜੋ ਹੁਕਮ ਸੀ ਵਰਤ ਚੁਕਾ ਹੈ।

ਵਾਹਿਗੁਰੂ, ਸੁਖੀ ਰਹੋ- ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਸੁਖੀ ਰਹੋ- ਮਲਕ ਜੀ ਨੂੰ ਅਪਨੇ ਸੁਹਣੇ
ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਨਿਵਾਸ ਬਖਸ਼ੋ ਤੇ ਸੁਖੀ ਰਖੋ।

ਏਹ ਅਰਦਾਸ ਕਰੀਏ।

ਤੁਸੀਂ ਤੇ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰੀਏ।

ਕਲ ਦੇ ਖਤ ਤੋਂ ਰਾਜੀ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਸਨ ਅਜ ਸਾਈਂ ਗੋਦੀ ਵਿਚ ਸਮਾਈ ਦੀਆਂ
ਫੋਨਾਂ ਤੇ ਤਾਰਾਂ ਆ ਗਈਆਂ।

ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਦੇ ਰੰਗ।

ਹੁਣ ਤਕੜੇ ਹੋਵੋ। ਭਾਣਾ ਮਿਠਾ ਕਰ ਮਨੋਂ। ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਸੁਖ ਦਿਤੇ, ਜਿਸਦੀ
ਅਰਾਧਨਾ ਵਿਚ ਤੁਸਾਂ ਬਾਣੀਆਂ ਪੜ੍ਹੀਆਂ, ਅਰਦਾਸਾਂ ਕੀਤੀਆਂ, ਨਾਮ ਜਪੇ, ਉਸ ਦੇ ਭਾਣੇ
ਨਾਲ ਆਪ ਨੂੰ ਇਕਸੁਰ ਕਰੋ।

ਤਾਂ ਉਸ ਮਾਲਕ ਨਾਲ ਬਣੀ ਰਹੋ ਉਸ ਦੇ ਅਗੇ ਸਾਡਾ ਤਸਲੀਮ ਦਾ ਸਿਰ ਝੁਕਿਆ
ਰਹੇ:

ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਮੀਠਾ ਲਾਗੈ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਨਾਨਕੁ ਮਾਂਗੈ ॥

(ਆਸ ਘਰ ੭ ਮਹਲਾ ੫, ਪੰਨਾ ੩੯੪)

ਸ੍ਰੀ ਮਲਕ ਜੀ ਦੀ ਉਮਰ ਪਰਮ ਪਰਉਪਕਾਰਾਂ ਵਿਚ, ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦੀ ਅਰਾਧਨਾ ਵਿਚ ਬੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਦਗਤੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸੰਸਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਤੁਸੀਂ 'ਅਪਨੀ ਬਾਕੀ ਆਯੂ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਸਫਲਾਓ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਿਛਲੀ ਸਫਲਾਈ ਜੇ।

ਮਰਦਾ ਕੁਛ ਨਹੀਂ।

ਮਰਦਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਮਲਕ ਜੀ ਅਮਰ ਸੰਤ ਸਨ। ਸੰਤ ਤਾਂ ਅਪਨੇ ਘਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਰਤ ਕੇ ਏਥੇ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ।

ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਅਸੀਂ ਸਭ ਨੇ ਓਥੇ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਸੋ ਦਿਲ ਨੂੰ ਤਸਲੀ ਦੇ ਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ 'ਤੇ ਸਿਦਕ ਕਾਯਮ ਰਖ ਕੇ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਵਾਲਾ ਬਣਾਓ।

ਲਗੇ ਰਹੋ ਲਗੇ ਰਹੋ, ਜੋ ਜਦੋਂ ਸਚੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆਵੇ ਤਾਂ ਐਉਂ ਟੁਰੀਏ ਜਿਵੇਂ ਬਦੇਸਾ ਤੋਂ ਵਤਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਈਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜਾਕੇ ਅਗੇ ਗਏ ਪਯਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲੀਏ।

ਤੁਸੀਂ ਨੂੰ ਤੇ ਸਾਰੇ ਪਰਵਾਰ ਨੂੰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸੁਖ, ਸਿਦਕ, ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਬਲ ਤੇ ਨਾਮ ਦਾਨ ਬਖਸ਼ੇ।

ਸਚਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਅਪਨੇ ਪਯਾਰੇ ਨੂੰ ਜੋ ਸਾਥੋਂ ਵਿਛੜ ਗਿਆ ਹੈ ਅਪਨੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਨਿਵਾਸ ਦੇਵੇ।

ਰਾਜ ਜੀਓ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਉਦਾਸੀ ਜੋਰ ਕਰੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਨੀ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੂੰ ਅੰਗ ਸੰਗ ਸਹਾਈ ਸਮਝਣਾ। ਆਪ ਨੂੰ ਇਕਲਿਆਂ feel (ਮਹਿਸੂਸ) ਨਾ ਕਰਨਾ। ਓਹ ਅੰਗ ਸੰਗ ਹੈ। ਹਾਂ, ਗੁਰੂ ਅੰਗ ਸੰਗ ਹੈ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਬੰਬੇ

੪-੨-੧੯੫੩

ਸਤਿਕਾਰ ਯੋਗ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜ ਜੀਓ

ਸਵੇਰੇ ਫੋਨ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਖਯਾਲ ਕੁਛ ਕਹੇ ਕੁਛ ਕਹਣੇ ਸਨ ਇਸ ਪਰਕਾਰ ਹਨ:

ਦੂਖ ਸੂਖ ਪ੍ਰਭ ਦੇਵਨਹਾਰੁ ॥

ਅਵਰ ਤਿਆਗਿ ਤੂ ਤਿਸਹਿ ਚਿਤਾਰੁ ॥

(ਗਉੜੀ ਸੁਖਮਨੀ ਮਹਲਾ ੫, ਪੰਨਾ ੨੮੩)

ਜੇ ਸੁਖੁ ਦੇਹਿ ਤ ਤੁਝਹਿ ਅਰਾਧੀ ਦੁਖਿ ਭੀ ਤੁਝੈ ਧਿਆਈ

(ਰਾਗ ਸੂਹੀ ਅਸਟਪਦੀਆਂ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰ ੨, ਪੰਨਾ ੭੫੭)

ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਹਾਲ ਅਪਨਿਆਂ ਦਾ ਉਸਨੂੰ ਫਿਕਰ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਸਾਈਂ ਬਲ ਦੇਵੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਾਕ ਤੇ ਟੁਰੀਏ।

ਏਕਲ ਚਿੰਤਾ ਰਾਖੁ ਆਨੰਤਾ ਅਉਰ ਤਜਹੁ ਸਭ ਆਸਾ ਰੇ ॥

(ਮਾਲੀ ਗਉੜੀ, ਭਰਾਤ ਨਾਮਦੇਵ: ਪੰਨਾ ੯੮੮)

ਦੁਖ ਸਹਿਣ ਦੀ ਜੀਵਾਂ ਵਿਚ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ। ਜੋ ਦੁਖ ਘਲਦਾ ਹੈ ਸਹਿਣ ਸ਼ਕਤੀ ਉਹੋ ਦੋਂਦਾ ਹੈ। ਓਹ ਹਰ ਗਲ ਰਾਖਾ ਹੋ ਖੜੋਂਦਾ ਹੈ।

ਘੁਮਿਆਰ ਜਦ ਟਿੰਡ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਹਰੋਂ ਥਾਪੀ ਮਾਰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਬਾਹਰੋਂ ਥਾਪੀ ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਤਦੋਂ ਦੂਜਾ ਹਥ ਟਿੰਡ ਨੂੰ ਅੰਦਰੋਂ ਦੋਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਟਿੰਡ ਬਣਦੀ ਹੈ।

ਅੰਤਰਿ ਖੂਹਟਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਿ ਭਰਿਆ ਸਬਦੇ ਕਾਢਿ ਪੀਐ ਪਨਿਹਾਰੀ ॥

(ਵਡਹੰਸ ਮ: ੩, ਪੰਨਾ ੫੭੦)

ਇਸ ਖੂਹ ਤੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਢਣ ਦੀ ਟਿੰਡ ਬਣਾਉਣੇ ਲਈ, ਹਾਂ ਸਾਡੀ ਸੁਰਤ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਖੂਹ ਦੀ ਟਿੰਡ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜਦ ਉਹ ਸੁਭਾਗ ਬਰਤਨ ਬਣਾਉਂਦਾ ਕੋਈ ਥਾਪੀ ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅੰਦਰ ਸਾਡੀ ਸੁਰਤ ਨੂੰ ਅਪਨਾ ਹਥ ਅਪਨੀ ਮੋਹਰ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਬੀ ਦੋਂਦਾ ਹੈ।

ਮੋਹਰਾਂ ਤੇ ਤਕੀਏ ਰਖੀਏ

ਆਖਰ ਜੋ ਕੁਛ ਮਾਲਕ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸਾਡੇ ਕਿਸੇ ਸੁਧਾਰ ਤੇ ਭਲੇ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ।

"ਸਾਨਥ ਮੇਰੀ ਆਪ ਖੜਾ" ਲਿਖਿਆ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਅੰਗ ਸੰਗ ਰਹੇ ਤੇ ਅਪਨੇ ਪਯਾਰ ਨਾਲ ਸੁਰਤ ਨੂੰ ਸਨਿਗਧ ਰਖੇ।

ਜਿਸ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਸੁਰਤ ਵਧੇਰੇ ਵੇਰਾਗ ਵਿਚ ਜਾਵੇ—

ਰਾਖੁ ਸਦਾ ਪ੍ਰਭ ਅਪਨੈ ਸਾਥ

(ਬਿਲਾਵਲ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੮੨੮)

ਦੀ ਤੁਕ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਨਾ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਬੰਬੇ

੫-੨-੧੯੫੩

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜ ਜੀਓ ਜੀ

“ਅੰਤਰਿ ਮਨਤਨ ਬਸਿ ਰਹੇ ਈਤ ਉਤ ਕੇ ਮੀਤ”

(ਗਉੜੀ ਬਾਵਨ ਅਖਰੀ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੨੫੩)

ਸਾਡੇ ਦੋ ਜਹਾਨਾਂ ਦੇ ਮਿਤ੍ਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤੁਸਾਡੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਹਨ ਤੇ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹੀ ਨਾਮ ਜਪਿਆ ਨੇ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਸਿਰ ਤੇ ਹਨ

“ਸਿਰ ਉਪਰਿ ਠਾਢਾ ਗੁਰੂ ਸੂਰਾ” (ਗਉੜੀ ਸੁਖਮਨੀ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੨੯੩) ਸਮਝੋ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਧਯਾਨ ਧਰੋ, ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਮਲਕ ਜੀ ਨੂੰ ਤਕੋ। ਅਗੇ ਸ੍ਰੀ ਮਲਕ ਜੀ ਦੇ ਸਰੀਰ ਤੇ ਆਤਮਾ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਧਯਾਨ ਮਿਲਦਾ ਸੀ ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਤਕ ਕੇ ਅਮਰ ਸਮਝੋ।

ਚਿਤ ਦੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਡੋਲਨ ਨਾ ਦਿਓ

ਗੁਰੂ ਅੰਗ ਸੰਗ ਹੋ ਕੇ ਰਖਯਾ ਕਰੇ। ਚਿਤ ਦੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੂੰ ਅੰਗ ਸੰਗ ਲਖੇ ਤੇ ਸਿਮਰਨ ਭਜਨ ਜਾਰੀ ਰਹੇ। ਟੇਕ ਉਸੇ ਦੀ ਪਕੜੋ ਜੋ ਜਨਮ ਤੋਂ ਪਹਲੋਂ ਤੁਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸੀ ਜੋ ਹੁਣ ਬੀ ਨਾਲ ਹੈ ਤੇ ਸਦਾ ਨਾਲ ਹੋਸੀ।

ਮੈਂ ਸਾਰੀ situation (ਸਥਿਤੀ) ਤੁਸਾਡੇ ਅਤਿ-ਪਯਾਰ ਤੇ ਵਿਛੋੜੇ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ।

ਪਰ ਦਾਰੂ ਹੁਣ ਕਰਨਾ ਹੈ ਇਹ ਕਿ ਸਾਡਾ ਨੌਹੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨਾਲ ਨਾ ਟੁਟੇ। ਉਹੀ ਮਲਕ ਜੀ ਦੀ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਸੁਖ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਉਹੀ ਤੁਹਾਡੀ ਬਾਕੀ ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਅਪਨੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਭਰਕੇ ਭਗਤੀ ਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤੀ ਵਾਲਾ ਸਫਲ ਜੀਵਨ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੇ ਤੁਸਾਨੂੰ ਸਾਰੇ ਸੁਖ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਰਹੇ, ਇਹ ਅਰਦਾਸ ਹੈ।

ਆਸ ਹੈ ਪਹਲੇ ਦੋ ਪੜ੍ਹ ਖੁਸ਼ ਗਏ ਹੋਣਗੇ। ਜਵਾਬ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਵਾਚ ਕੇ ਸੁਖੀ ਹੋ ਜਾਓ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਬੰਬੇ

੬-੨-੧੯੫੩

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਸੰਜੋਗੁ ਵਿਜੋਗੁ ਧੁਰਹੁ ਹੀ ਹੂਆ ॥

(ਮਾਰੂ ਅੰਜੁਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੭, ਪੰਨਾ ੧੦੦੭)

ਇਹ ਵਾਕ ਪੰਜਵੇਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ ਹੈ। ਆਦਿ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਫੁਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ:

ਸੰਜੋਗੁ ਵਿਜੋਗੁ ਮੇਰੈ ਪ੍ਰਭਿ ਕੀਏ ॥

ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਪਾਇ ਦੁਖਾ ਸੁਖ ਦੀਏ ॥

ਦੁਖ ਸੁਖ ਹੀ ਤੇ ਭਏ ਨਿਰਾਲੇ

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੀਲੁ ਸਨਾਹਾ ਹੇ ॥

(ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧, ਪੰਨਾ ੧੦੩੨)

ਅਰਥਾਤ

ਗੁਰਮੁਖ ਜੋ ਸੀਲ ਧਾਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਉਸਦਾ ਲੋਹੇ ਦਾ ਕੋਟ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਕੋਈ ਤੋੜ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਸੀਲ ਧਰਮ ਤੋਂ ਏਥੇ ਭਾਵ ਦੈਵੀ ਗੁਣ, ਬਾਣੀ ਤੇ ਨਾਮ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਹੈ।

ਫਿਰ ਦਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਮੁਖ ਦੀ ਰਹਿਣੀ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ :

ਅੰਤਰਿ ਪ੍ਰੇਮੁ ਪਰਾਪਤਿ ਦਰਸ਼ਨੁ ॥

ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸੁਪਰਸਨੁ ॥

ਅਹਿਨਿਸਿ ਨਿਰਮਲ ਜੋਤਿ ਸਬਾਈ

ਘਟਿ ਦੀਪਕੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਤਾ ਹੇ ॥

(ਮਾਰੂ ਮ: ੧ ਪੰਨਾ ੧੦੩੨)

ਮਲਕ ਜੀ ਬਾਣੀ ਨਾਮ ਦੇ ਪਯਾਰੇ ਤੇ ਸਚੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਸਨ। ਉਹ ਹਰਿ ਕੇ ਲੋਗ
ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾ ਬਾਬਤ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

ਹਰਿ ਕੇ ਲੋਗ ਨਹੀ ਜਮੁ ਮਾਰੈ ॥

ਨਾ ਦੁਖੁ ਦੇਖਹਿ ਪਥਿ ਕਰਾਰੈ ॥

ਰਾਮਨਾਮੁ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਪੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਦੂਜਾ ਕਾਹਾ ਹੇ ॥

(ਮਾਰੂ ਮ: ੧ ਪੰਨਾ ੧੦੩੩)

ਇਕ ਨੇ ਨਹੀ ਏਥੋ ਜਾਣਾ, ਸਭ ਨੇ ਜਾਣਾ ਹੈ ਪਰ ਸਫਲ ਜਾਣਾ ਕਿਸਦਾ ਹੈ :-

ਸਭਨਾਂ ਸਾਹੁਰੈ ਵੰਞਣਾ ਸਭਿ ਮੁਕਲਾਵਣਹਾਰ ॥

ਨਾਨਕ ਧੰਨੁ ਸੋਹਾਗਣੀ ਜਿਨ ਸਹ ਨਾਲਿ ਪਿਆਰੁ ॥

(ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੫੧)

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰੇਮ ਵਿਚ ਤਕੜੇ ਰਹੇ।

ਸਰੀਰ ਏਥੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਦੀਆਂ ਆਤਮਾ ਸਾਈਂ ਕੋਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ
ਜਿਵੇਂ ਸਭ ਨਦੀਆਂ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚ ਜਾਂਦੀਆਂ ਆਪੋ ਵਿਚ ਮਿਲ ਬੀ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਮਲਕ ਜੀ ਲਈ ਭੋਗ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਅਰਦਾਸੇ, ਪਾਠ, ਸੁਹਣੇ ਤੋਂ ਸੁਹਣੇ ਕਰੇ।
ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਮਲਕ ਜੀ ਨੂੰ, ਬੀ ਤੇ ਪਰਵਾਰ ਨੂੰ ਬੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੀਵਾ ਦੋਹੀਂ ਦਾਈਂ ਚਾਨਣ
ਦੇਂਦਾ ਹੈ।

ਵਿਛੋੜੇ ਦਾ ਹਿਰਖ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਵੈਰਾਗ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਏਹ ਕੁਦਰਤੀ ਗਲ ਹੈ। ਪਿਪਲ
ਦਾ ਪਤਾ ਤੋੜੋ ਵਿਛੋੜੇ ਤਾਂ ਦੁਧ ਦੀਆਂ ਬੂੰਦਾਂ ਕਿਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਪ੍ਰਪਕਤਾ ਇਹ ਰਹੇ ਕਿ
ਸਾਡੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨਾਲ ਬਣੀ ਰਹੇ, ਜੋ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਬਸਰ ਕਰਦੇ ਆਏ ਹੋ
ਉਹ ਜਾਰੀ ਰਹੇ ਤੇ ਸਾਈਆਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਤੇ ਸਿਦਕ ਕਾਯਮ ਰਹੇ।

ਬਾਕੀ ਰਹੀ ਤੁਸਾਂ ਜੀ ਦੀ ਸੰਸਾਰ ਯਾਤ੍ਰਾ ਵਿਚ ਸਹਾਯਤਾ ਉਹ ਗੈਬ ਤੋਂ ਇਕ ਤਾਂ
ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਸੋ ਸਾਈਂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਹਥ ਤੁਸਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਹੈ। ਫਿਰ ਜਿਨਾਂ ਮਹਾਂ ਪੁਰਖਾਂ
ਨੇ ਸਾਈਂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਤਾਰਿਆ ਸੀ ਪਰਬਤਾਂ ਵਾਲੇ ਮਹਾਂ ਪੁਰਖ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਿਰ ਹਥ ਹੈ ਅਸਾਂ
ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ। ਤਾਂ ਤੇ ਕਿਉ ਡੋਲਨਾ।

ਦੂਜੀ ਜਗਤ ਸਹਾਯਤਾ- ਜੇ ਹੁਣ ਜਗਤ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਤਕੀਏ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਮਲਕ ਸਾਹਿਬ ਆਪ ਜੀ ਲਈ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਬਗੀਚਾ ਲਾ ਗਏ ਹਨ। ਬਰਖੁਰਦਾਰ ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾਨੇ ਤੇ ਪਯਾਰ ਵਾਲੇ ਸੁਭ ਜੀ ਵਰਗੇ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਤੇ ਮਾਂ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਪੁਤਲੇ, ਸਤਵੰਤੀ ਕਾਕੀ ਕਵਲ, ਤੁਸਾਂ ਦੇ ਪਯਾਰ ਪ੍ਰੇਤੀ-ਹੋਣਹਾਰ ਪੋਤੇ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਲੀਲਾ ਜੀ ਵਰਗੀ ਦਰਦਣ ਭੈਣ, ਪਰਮ ਪਯਾਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਤੇ ਸੁਹਣੇ ਬੀਬੇ ਹਰਦਿਤ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਕਿਆ ਸੁਹਣੀ ਵਾੜੀ ਵਿਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਿਠਾ ਗਏ ਹਨ। ਸ਼ੁਕਰ ਕਰੋ।

ਅਰਦਾਸ ਹੈ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੁਹਾਡਾ ਸਹਾਈ ਰਹੇ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਸੁਹਣੇ ਬਗੀਚੇ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਨਾਮ ਜਪੋ, ਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹੋ, ਕੀਰਤਨ ਸੁਣੋ, ਸੁਹਣੇ ਭਿਜਵੇਂ ਅਰਦਾਸੇ ਕਰੋ ਜੋ ਤੁਸਾਂ ਦੀ ਬੀ "ਸਫਲ ਸਫਲ ਸਫਲ ਭਈ ਯਾਤ੍ਰਾ" ਹੋਵੇ।

ਗੁਰੂ ਅੰਗ ਸੰਗ ਰਹੇ। ਨਾਮ ਦਾ ਰੰਗ ਲਗਾ ਰਹੇ। ਬਾਣੀ ਦੀ ਮੀਂਹ ਫੁਹਾਰ ਵਸਦੀ ਰਹੇ।

ਹਿਤਕਾਰੀ
ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਬੰਬੇ

੭-੨-੧੯੫੩

ਪਿਆਰੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਅੰਮੀ ਜਾਣ ਕੇ

ਗਲੇ ਲਗ ਲਗ ਕੇ ਪਯਾਰਨ ਵਾਲੇ ਬੱਚਾ ਕੰਵਲ ਜੀਓ।

ਕਦੇ ਨ ਵਿਛੜੋ ਅਪਨੇ ਸੋਹਣੇ ਬਾਬਲ ਦੀ "ਯਾਦ" ਤੋਂ ਪਰ ਸਦਾ ਤੱਕੋ ਬੀਬੇ ਬਾਬਲ

ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਪਣੇ ਬਾਬਲ-ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਗੋਦ ਵਿਚ ਖੇਲਦੇ ਤੇ ਲਾਡੀਆਂ ਕਰਦੇ।

ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੱਕੋ ਬੱਚਾ ਜੀਓ, ਤੁਸਾਨੂੰ ਅਸੀਸਾਂ ਦੇ ਰਹੇ :

"ਨਿਮਖ ਨ ਬਿਸਰਉ ਤੁਮ ਕਉ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਦਾ ਭਜਹੁ ਜਗਦੀਸ ॥"

(ਗੁਜਰੀ ਮਹਲਾ ੫, ਪੰਨਾ ੪੯੬)

ਹਾਂ, ਤੇ ਤੁਸੀ ਦਿਸੋ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੇ :

"ਬਲਿ ਤਿਸੁ ਬਾਪੈ ਜਿਨਿ ਹਉ ਜਾਇਆ ॥"

(ਆਸਾ ਬਾਣੀ ਭਗਤਾ ਕੀ, ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ, ਪੰਨਾ ੪੭੬)

ਤੁਸਾਂ ਜੀ ਕੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਪੁਜ ਗਈ ਸੀ। ਬੈਂਕਸ।

ਪਯਾਰ ਸਹਿਤ

ਤੁਸਾਂ ਦਾ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਬੰਬੇ

੭-੨-੧੯੫੩

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਤੁਸੀਂ ਪੁਜ ਗਏ ਹੋ, ਭਲਾ ਹੋਇਆ। ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪੁਜਿਆ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ?

ਭਾਣੇ ਵਰਦਤੇ ਹਨ ਤੇ ਉਪਰੋਂ ਬਲੀ। ਸਾਲ ਵਿਚ ਤੀਸਰਾ ਕੌਤਕ ਕਰਤਾਰ ਦਾ ਹੈ।

ਰਾਜ ਜੀ ਬੜੇ ਹੌਸਲੇ ਨਾਲ ਭਾਣੇ ਨਾਲ ਇਕ ਸੂਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਬਿਰਹੇ ਦਾ ਹੋਣਾ, ਵੈਰਾਗ ਆਉਣਾ ਕੁਦਰਤੀ ਗਲ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਦਾ ਅਤਯੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸੀ ਉਸਦਾ ਇਕ ਦਮ ਵਿਘਨ ਵਿਚ ਆ ਜਾਣਾ ਸਾਈਂ ਅੰਦਰ ਆ ਬੈਠੇ ਤਾਂ ਹੀ ਝਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤੁਸਾਂ ਲਈ ਬੀ ਘਟ ਵਿਯੋਗ ਨਹੀਂ। ਸਾਰੇ ਪਯਾਰਿਆਂ ਸਨਬੰਧੀਆਂ ਦੇ ਵਿਯੋਗ ਸਮਝੇ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਤਿ ਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਮੇਰਾ ਵਿਯੋਗ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਸਕਦਾ। ਮੇਰੇ ਸਾਈਆਂ ਜੀਓ ਅਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਕਰਨੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਝੀ ਨਹੀਂ ਪਰ ਮਾਝੱਲ ਨੂੰ ਝਲਣ ਦੇ ਤੇ ਝਲਾ ਦੇਣ ਦੇ ਕੌਤਕ ਉਸ ਦੇ ਹੀ ਹਥ ਹਨ।

ਸੋ ਯਤਨ ਕਰੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਈਆਂ ਜੀ ਨਾਲ ਇਕ ਸੂਰ ਰਹੋ ਤਾਂ ਜੋ ਹਰਖ ਸੋਗ ਬੈਰਾਗ ਅਨੰਦੀ ਖੇਲ ਰੀ ਦਿਖਾਇਓ॥

(ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫, ਪੰਨਾ ੪੦੯)

ਦੀ ਸੋਝੀ ਕਦੇ ਆ ਜਾਵੇ।

ਆਪ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹੋ ਤੇ ਭੈਣੀ ਨੂੰ in tune with (ਇਕਸੁਰ) ਸਾਈਆਂ ਜੀ ਰਹਿਣ ਵਿਚ ਬਾਂਹ ਬੇਲੀ ਹੋ ਖਲੋਵੇ।

ਸਾਡੀ ਤਾਂ ਅਰਦਾਸ ਹੀ ਗੁਰੂ ਮੁਹਰੇ ਹੈ।

ਟੁਰ ਗਏ ਸੁਹਣੇ ਨੂੰ ਕੋਲ ਸਦਕੇ ਬਹਾਲੀ ਰਖੇ, ਸੱਦਿਆਂ ਜੁ ਸੂ, ਤੇ ਪਿਛੇ ਰਿਹਾਂ ਨੂੰ ਸਬਰ ਜਮੀਲ ਤੇ ਅਪਨਾ ਪਯਾਰ ਵਾਫਰ ਬਖਸ਼ੇ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਬੰਬੇ

੭-੨-੧੯੫੩

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਲੀਲਾ ਜੀਓ

੬ ਦਾ ਪਤ੍ਰ ਪਹੁੰਚਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਲੋਂ ਅਜ ਇਕ ਪਤ੍ਰ ਤੁਸਾਨੂੰ ਲਿਖ ਚੁਕਾ ਹਾਂ।

ਇਤਨੇ ਕਹਰ ਦੇ ਪਯਾਰ ਵਿਚ ਅਚਾਨਕ ਬਿਰਹ ਦੀ ਸਟ ਆ ਵਜਣੀ ਜੋ ਰਾਜ ਜੀ ਨੂੰ ਵਜੀ ਹੈ ਇਕ ਅਸਹ ਗਲ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੁ ਓਹ ਸਹਾਰ ਰਹੇ ਤੇ ਰਬ ਜੀ ਨਾਲ ਇਕ ਸੂਰ ਰਹਣੇ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰਦੇ ਹਨ wonderful (ਅਚੰਭਾਦਾਇਕ) ਹੈ। ਗੁਰੂ ਦੀ ਅਪਨੀ ਮੇਹਰ ਹੈ ਜੋ ਕਸ਼ਟ ਬੀ ਘਲਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸਹਣ ਦਾ ਬਲ ਬੀ ਬਖਸ਼ਦਾ ਹੈ।

ਮੈਨੂੰ ਲਿਖਦਿਆਂ ਤੇ ਫੋਨ ਵਿਚ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਸੰਗ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਦਰਦ ਵੰਡਾਉਣ ਦੇ ਸਿਵਾ ਇਨਸਾਨ ਕਰ ਬੀ ਕੀਹ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਣਾ ਅਟਲ ਵਰਤ ਚੁਕਾ। ਹੁਣ ਦੋ ਗਲਾਂ ਬਾਕੀ ਹਨ:

ਵਿਛੜੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਲਈ ਅਰਦਾਸੇ, ਪਾਠ, ਭੋਗ, ਕੀਰਤਨ ਜੋ ਉਸ ਅਗੇ ਗਏ ਸੁਖੀ ਦਾ ਹੋਰ ਸੁਖ ਵਧੇ ਤੇ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਖ ਹੋਵੇ। ਦੂਜੇ ਵਿਛੜੇ ਪਰਵਾਰ ਨੂੰ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇ ਤੇ ਰਜ਼ਾ ਨਾਲ ਰਾਜ਼ੀ ਹੋਣ ਤੇ ਰਹਣ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰਨ ਤੇ ਸਜਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਾਈ ਹੋਣ।

ਬਾਕੀ ਪਰਮਾਰਥ ਤੇ ਟੁਰਨ ਵਾਲੇ ਬੰਦੇ ਇਕਲੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ

“ਸਿਰ ਉਪਰਿ ਠਾਢਾ ਗੁਰੂ ਸੂਰਾ”

(ਗਉੜੀ ਸੁਖਮਨੀ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੨੯੩)

ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਿਵ ਲਗੀ ਰਹੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਨਬੰਧ ਅਣਦਿਸਦੇ ਵਿਚ ਸਾਈਆਂ ਜੀ ਨਾਲ ਲਗਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਏਹ ਭ੍ਰੋਸਾ ਤੇ ਸਿਦਕ ਬਖਸ਼ੇ।

ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਸਹਾਯਤਾ ਕਰੀ ਰਖਣੀ। ਦੁਇ ਭੈਣਾਂ ਤੁਸੀਂ ਦੋ ਕਾਲਬ ਵਿਚ ਇਕ ਜਾਨ ਹੋਕੇ ਵਰਤੇ ਹੋ ਸਾਰੀ ਉਮਰ।

ਮੇਰਾ ਸਰੀਰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਪੁਜ ਸਕਿਆ, ਪਰ ਮੇਰੀ ਅਰਦਾਸ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਆਪ ਰਾਜ ਜੀ ਦੇ ਪਾਸ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਦਾ ਸਹਾਈ ਰਹੇ ਤੇ ਪਯਾਰ ਦੋਂਦਾ ਰਹੇ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਬੰਬੇ

੭-੨-੧੯੫੩

ਸ੍ਰੀ ਕਾਕੀ (ਦੀਪ) ਜੀਓ

ਆਪ ਦਾ ਪਤਾ ਪਹੁੰਚਾ।

ਆਪ ਦੀ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮਾਤਾ ਜੀ ਨੂੰ, ਤੁਸਾਂ ਨੂੰ, ਬਰਖੁਰਦਾਰ ਕ੍ਰਿਸਨ ਜੀ ਨੂੰ ਤੇ ਸ਼ੁਭ ਜੀ ਨੂੰ ਜੋ ਵਿਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹੈ ਬੜਾ ਸਖਤ ਹੈ। ਉਸ ਭਾਣੇ ਦੇ ਵਰਤਣ ਦੀ ਜੋ ਅਚਾਨਕਤਾ ਹੈ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅਸਹਿ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਏਹ ਭਾਣੇ ਕਰਤਾਰ ਦੇ ਹਨ:

“ਸੰਜੋਗੁ ਵਿਜੋਗੁ ਧੁਰਹੁ ਹੀ ਹੂਆ”

(ਮਾਰੂ ਅੰਜੁਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰ ੭, ਪੰਨਾ ੧੦੦੭)

ਆਪ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੇ ideal (ਆਦਰਸ਼ਕ) ਜੀਵਨ ਬਸਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਵਿਚ ਯੋਗ ਕਮਾਯਾ ਹੈ ਤੇ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜੀਉਦੀਆਂ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ, ਆਪ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਅਸਹਿ ਵਿਛੋੜਾ ਹੈ, ਪਰ ਆਪ ਸਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਜੋ ਖਬਰਦਾਰੀ ਅਪਨੀ ਮਾਤਾ ਜੀ ਦੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਤੇ ਜੀਕੂੰ ਪਯਾਰ ਨਾਲ ਸਹਾਰੇ ਦੇ ਰਹੇ ਹੋ ਉਹ ਸੁਹਣੇ ਸੁਲਾਘਾ ਜੋਗ ਹਨ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਖੀ ਸਿਦਕ ਤੇ comfort (ਧੀਰਜ) ਬਖਸ਼ੇ।

ਰਾਜਯੋਗੀ ਸ੍ਰੀ ਮਲਕ ਜੀ ਦੀ ਕਲਯਾਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ਕ ਨਹੀਂ। ਇਹੋ ਜੇਹੀਆਂ ਹੀ ਰੂਹਾਂ ਹਨ ਜੋ ਸਚੇ ਦਰਬਾਰ ਆਦਰ ਪਾਉਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਦਰਗਹਿ ਪੈਥੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਆਪ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਰਹੇ।

ਤੁਸਾਂ ਜੀ ਦਾ ਹਿਤਕਾਰੀ
ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਬੰਬੇ

੮-੨-੧੯੫੩

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜ ਜੀਓ

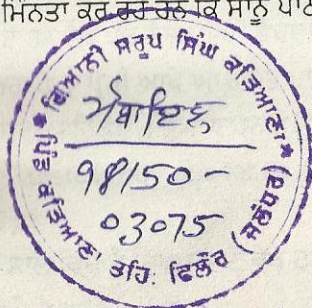
ਅਜ ਸਵੇਰੇ ਫੋਨ ਤੇ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਮਲਕ ਜੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਬਾਬਤ ਕੋਈ ਗਲ ਪੁਛੀ ਸੀ। ਉਸ ਪੁਛ ਦਾ ਉਤਰ ਮੈਂ ਤਾਂ ਸਵੇਰੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦਿਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਸ਼ਾਮ ਵੇਲੇ ਜਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਮਿਤ ਅਮਿਤ ਜੁੜੀ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਰਾਗੀ ਸੁਰਜਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਕੀਰਤਨ ਦੇ ਬਾਦ ਸੰਤ ਸਜਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਦਿਲ ਜੁੜਵਾਂ ਅਰਦਾਸਾ ਸੋਧਿਆ ਜਾ ਕੇ ਜੋ ਵਾਕ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦਾ ਮਿਲਿਆ ਉਸ ਵਿਚ ਤੁਸਾਡੀ ਪੁਛਦਾ ਉਤਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਬੀ ਦੇ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਉਤਾਰਾ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਇਸੇ ਖਤ ਵਿਚ ਘਲ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।^੧

ਗੁਰੂ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਰਹੇ। ਸਾਰੇ ਪਰਵਾਰ ਜੋਗ ਅਸੀਸ

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਸਾਰੀ ਜੁੜੀ ਸੰਗਤ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਮਲਕ ਜੀ ਨਮਿਤ ਰਲਕੇ ਜਪਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਾਰਾ ਭੋਗ ਪਾਇਆ ਤੇ ਹੁਣ ਚੰਗੇ ਚੰਗੇ ਲੋਕ ਮਿੰਨਤਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਪਾਠ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿਓ।

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰੈ ਸੋਈ ਪ੍ਰਭ ਮਾਨਹਿ ਓਇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ॥
 ਤਿਨ ਕੀ ਸੋਭਾ ਸਭਨੀ ਥਾਈ ਜਿਨ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਚਰਣ ਪ੍ਰਾਤੇ ॥੧॥
 ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਹਰਿ ਸੰਤਾ ਜੇਵਡੁ ਨ ਕੋਈ ॥
 ਭਗਤਾ ਬਣਿਆਈ ਪ੍ਰਭ ਅਪਨੇ ਸਿਉ ਜਲਿ ਬਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਸੋਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
 ਕੋਟਿ ਅਪ੍ਰਾਧੀ ਸੰਤਸੰਗਿ ਉਧਰੈ ਜਮੁ ਤਾਕੈ ਨੇੜਿ ਨ ਆਵੈ ॥
 ਜਨਮ ਜਨਮ ਕਾ ਬਿਛੁੜਿਆ ਹੋਵੈ ਤਿਨ ਹਰਿ ਸਿਉ ਆਣਿ ਮਿਲਾਵੈ ॥੨॥
 ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਭਰਮੁ ਭਉ ਕਾਟੈ ਸੰਤ ਸਰਣਿ ਜੋ ਆਵੈ ॥
 ਜੇਹਾ ਮਨੋਰਥੁ ਕਰਿ ਆਰਾਧੇ ਸੋ ਸੰਤਨ ਤੇ ਪਾਵੈ ॥੩॥
 ਜਨ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕੇਤਕ ਬਰਨਉ ਸੋ ਪ੍ਰਭ ਅਪਨੇ ਭਾਣੇ ॥
 ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟਿਆ ਸੇ ਸਭ ਤੇ ਭਏ ਨਿਕਾਣੇ ॥

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ

72

ਬੰਬੇ

੯-੨-੧੯੫੩

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਪਤ੍ਰ ਪਹੁੰਚੇ ।

ਪਯਾਰ ਸਚੇ ਪਯਾਰ-ਬਿਨ ਜੀਵਨ ਕਠਨ ਹੈ, ਪਰ ਪਯਾਰ ਦੇ objects(ਪਾਤਰ)
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਪਯਾਰ ਗਡੀਦਾ ਹੈ ਜਦ ਵਿਛੜਦੇ ਹਨ ਤਦ suffering (ਪੀੜਾ) ਹੁੰਦੀ ਹੈ ।
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਿਆਰ ਗੁੜ੍ਹਾ ਉਨੀ suffering (ਪੀੜਾ) ਡੂੰਘੀ ।

ਇਹ ਸਾਡੇ ਵਿਚ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀ ਬਝਦੀ ਕਿ "ਅਵਿਛੜ" ਤੇ ਪਯਾਰ ਗਡੀਏ ।
ਸਿਮਰਨ ਇਸੇ ਗਲ ਦਾ ਤਰਲਾ ਹੈ ਕਿ

"ਨਾ ਓਹੁ ਮਰੈ ਨ ਹੋਵੈ ਸੋਗੁ ॥" (ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧-ਪੰਨਾ ੯)
ਨਾਲ ਪਯਾਰ ਪਵੇ । ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਟਾਂ ਆ ਆ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਸਚ ਇਹੋ ਹੈ:

ਅਬਿਨਾਸੀ ਖੇਮ ਚਾਹਹਿ ਜੇ ਨਾਨਕ

ਸਦਾ ਸਿਮਰਿ ਨਾਰਾਇਣ ॥ (ਟੋਡੀ ਮਹਲਾ ੫, ਪੰਨਾ ੭੧੪)

ਰਾਤ ਪਾਠ ਰਖਿਆ ਸੀ । ਜਦ ਅਨੰਦ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਭਰਮ
ਪੈਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮਾਨੋ ਮਲਕ ਜੀ ਆ ਗਏ ਹਨ ਏਥੇ ਪਰ ਗ਼ੈਬ ਦੀਆਂ ਗ਼ੈਬਦਾਨ ਆਪ ਜਾਣੇ ।

ਅਜ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਪਾਠ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਪ੍ਰੇਮੀ ਆਪੇ ਆ ਰਹੇ ਤੇ ਪਾਠ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।
ਆਖਣਾ ਸੌਖਾ ਪਰ ਸਚ ਇਹੋ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇ ਭ੍ਰੋਸਾ ਧਾਰਨ ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਪਰਮ ਸਿਤ੍ਰ
ਸਮਝ ਕੇ ਉਸ ਨਾਲ ਨੇਹੁ ਵਧਾਉਣ ਦੇ there is no hope for us mortals (ਅਸਾਂ
ਨਾਸ਼ਮਾਨਾ ਲਈ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ) ।

ਮੈਂ ਕੀ ਲਿਖਾਂ ਜਿਸ ਨੇ ਇਕ ਸਾਲ ਵਿਚ ਤੂੰ ਬਿਖਮ ਭਾਣੇ ਵੇਖੇ ਹਨ ।

ਜਿਉ ਰਾਮੁ ਰਾਖੈ ਤਿਉ ਰਹੀਐ ਰੇ ਭਾਈ ।

(ਭੈਰਉ ਬਾਣੀ ਨਾਮ ਦੇਉ ਜੀਉ ਕੀ ਘਰ, ਪੰਨਾ ੧੧੬੪)

ਤੁਸੀਂ ਅਸੀਂ ਇਹੋ ਯਤਨ ਕਰੀਏ ਕਿ unperishable (ਅਵਿਨਾਸ਼ੀ) ਨਾਲ ਸਾਡਾ
ਨੇਹੁੰ ਵਧੇ ।

ਸ੍ਰੀ ਰਾਜ, ਸਾਰੇ ਪਰਵਾਰ ਜੋਗ
ਗੁਰੂ ਚਿਤ ਆਵੈ।

ਹਿਤਕਾਰੀ
ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਬੰਬੇ

੧੦-੨-੧੯੫੩

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

੮-੨-੧੯੫੩ ਦਾ ਪਤ੍ਰ ਅਜ ਪੁਜਾ ਹੈ। ਕਲ ਰਾਤ ਫੋਨ ਤੇ ਦਰਸ਼ਨ ਮੇਲੇ ਹੋਏ ਸਨ।

ਸ੍ਰੀ ਰਾਜ ਜੀ ਨੇ ਅਪਨੀ ਟਿਕੀ ਅਵਸਥਾ ਦਸੀ ਸੀ, ਤੁਸੀਂ ਬੀ ਕੋਲ ਹੀ ਸਾਓ।

ਭਾਣਾ ਬਿਖਮ ਹੈ, ਝਲਣਾ ਕਠਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਦਾਰੂ ਬੀ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਬਾਰ ਬਾਰ ਫੋਨਾਂ ਤੇ ਪਤ੍ਰਾਂ ਵਿਚ ਸਹਾਰਾ ਦੇਣ ਦਾ ਯਤਨ ਹੈ। ਦਿਲ ਢੈਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਛਪਰਾਂ ਨੂੰ ਤੁਲਹਾ ਦੇ ਕੇ ਚਾਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦਿਲ ਖੜੋ ਕਰਨੇ ਦੇ ਕਈ ਤਰੀਕੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਤਰੀਕਾ ਹੈ - ਭੁਲ ਜਾਓ, ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਸਾਂ ਕੱਠੇ, ਤਦੋਂ ਬੀ ਵਕਤ ਲੰਘਦਾ ਸੀ, ਚਲੋ ਹੁਣ ਫੇਰ ਨ ਰਹੇ ਇਕਠੇ। ਇਹ ਤਰੀਕਾ ਸਬਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਅੰਦੂਲ। ਸੁਖਮ ਭਾਵਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਜੇ ਸਦਮੇ ਤੇ ਵਿਯੋਗ ਨਾਲ ਆਪਾ ਹਲਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਏ, ਨਾ ਸੁਕਰ ਹੋ ਹੋ ਰੋਣ ਕੁਰਲ:ਣ ਵਿਚ ਲਗਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਮਨ ਤੇ ਤਨ ਦੁਇ ਰੋਗੀ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਸੋਹਣੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਵਿਥਾ ਪੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸਿਖੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਨ ਦੂਵੇ, ਵੇਰਾਗ ਵਿਚ ਆਵੇ ਕੋਮਲਤਾ ਅੰਦਰ ਪਯਾਰੇ ਦੀ ਯਾਦ ਤੇ ਪਯਾਰ ਨਾਲ ਆ ਆ ਕੇ ਟੁੰਬੇ ਤੇ ਵੇਰਾਗ ਛੇੜੇ ਪਰ Feeling (ਭਾਵਾਂ) ਦੇ ਇਸ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨੂੰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਰਪਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਅਰਦਾਸ ਵਿਚ ਪੈ ਜਾਈਏ, ਹੋ ਦਾਤਾ। ਜਿਤਨੇ ਦੁਖ ਹਨ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਵਿਛੜੇ ਰਹਣ ਵਿਚ ਜੋ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂ ਤ੍ਰਾਂ ਵਿਚ ਭੁਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫਲ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਪਯਾਰ ਪੁੰਜ ਹੋ। ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਅਵਗੁਣ ਬਖਸ਼ੋ, ਹੁਣ ਸਾਥੋਂ ਨ ਵਿਛੜੋ, ਸਦਾ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਰਹੋ। ਸਾਡੇ ਵਿਛੜੇ ਪਯਾਰੇ ਨੂੰ ਅਪਨੀ ਗੋਦ ਵਿਚ ਸੰਭਾਲੋ, ਸਾਨੂੰ ਨਾਮ ਦਾਨ ਬਖਸ਼ੋ। ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਉਂਦੇ ਅਸੀਂ ਬੀ ਆਪ ਦੀ ਚਰਨ ਸ਼ਰਣ ਆ ਕੇ ਵਸਣ ਜੋਗ ਹੋ ਜਾਵੀਏ।

ਉਸ ਪੰਘਰੇ ਮਨ ਵਿਚ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਸਾਈਂ ਦਰ ਅਪੜਦੀ ਹੈ ਤੇ ਮੇਹਰਾਂ ਹੁੰਦੀ ਹਨ।

ਸੋ ਤੁਸਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਹਰਫ ਰਾਜ ਜੀ ਨੂੰ ਸੁਨਾਉਣ ਲਈ ਲਿਖੇ ਹਨ। ਰਾਜ ਜੀ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕੇਵਲ ਯਾਦ ਕਰਾਉਣੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸੋ ਗੁਰੂ ਕੀ ਮੇਹਰ ਅੰਗ ਸੰਗ ਰਹੇ।

ਇਥੇ ਪਾਠ ਪਯਾਰ ਨਾਲ ਕਈ ਲੋਕੀ ਆ ਆ ਕੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਘਰ ਵਿਚ ਰੂਹਾਨੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਛਾਯਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਤੁਸਾਂ ਜੀ ਨੇ ਮਲਕ ਹਰਦਿਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵਲ ਖਤ ਲਿਖਣੇ ਲਈ ਲਿਖਾਯਾ ਹੈ। ਯਤਨ ਕਰਸਾਂ ਅਜ ਕਲ ਲਿਖਣੇ ਦਾ।

ਸਾਰੇ ਪਰਵਾਰ ਜੋਗ ਅਸੀਸ

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਬੰਬੇ

੧੧-੨-੧੯੫੩

ਪਯਾਰੇ ਬਰਖੁਰਦਾਰ ਜੀਓ

ਆਪ ਜੀ ਦੀ ੯ ਤ੍ਰੀਕ ਦੀ ਚਿਠੀ ਅਜ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ। ਪਯਾਰੇ ਮਲਕ ਜੀ ਦਾ ਚਲਾਣਾ, ਅਚਾਨਕ ਚਲਾਣਾ ਤਾਂ ਹਰੇਕ ਨੇ ਡਾਢੇ ਦਰਦੇ ਦਿਲ ਨਾਲ feel (ਮਹਿਸੂਸ) ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਤਮਜ ਹੋਏ, ਤੁਸਾਂ ਤੇ ਸੁਭ ਜੀ ਨੇ, ਦੀਪ ਜੀ ਨੇ ਤੇ ਬਚੀ ਕੰਵਲ ਨੇ ਤਾਂ ਡਾਢੇ ਡੂੰਘੇ ਸਦਮੇ ਨਾਲ feel (ਮਹਿਸੂਸ) ਕਰਨਾ ਹੀ ਸੀ। ਤੁਸਾਂ ਦੇ ਅਗੇ ਫੇਰ ਆਪਨੇ ਦਿਲੀ ਡੂੰਘੇ ਸਦਮੇ ਦੇ ਨਾਲ ਅਪਨੀ ਪਯਾਰੀ ਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮਾਤਾ ਜੀ ਦੇ ਅਸਹਿ ਸਦਮੇ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪਨੇ ਪਯਾਰ ਦੇ ਤੁਲਹੇ ਦੇ ਦੇ ਕੇ ਸੰਭਾਲਣਾ ਹੋਰ ਔਖਾ ਸੀ ਜੋ ਤੁਸਾਂ ਨੇ ਬੜੀ ਬਰਖੁਰਦਾਰੀ ਤੇ ਦਿਲੀ ਦਰਦ ਤੇ ਪਯਾਰ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਤੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਭਾਰੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਗੋਚਿਆਂ ਦਾ ਬੀ ਅਹਸਾਸ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਅਦੁਤੀ ਵਯਕਤੀ ਦੇ ਚਲੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਅਗੇ ਖੜੇ ਹਨ।

ਸ੍ਰੀ ਮਲਕ ਜੀ ਦੀ ਹਸਤੀ ਕੇਵਲ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਹੀ ਇਕ ਬਰਕਤ ਦਾ ਸੋਮਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਲੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਜਾਚੇ ਤਾਂ ਸਿਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਅਮਿਤ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਹੈ।

ਮੇਰੀ ਅਪਨੀ ਮਿਤ੍ਰਤਾ ਜੋ ਕੋਈ ੪੫ ਕੁ ਬਰਸ ਹੋਏ ਤਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ ਇੰਨੀ ਡੂੰਘੀ ਹੋ ਚੁਕੀ ਸੀ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਸਰਦਾਰ ਤਿਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵਾਂਙੂ ਅਵਿਛੜ ਪਯਾਰੇ ਸਨ। ਫਿਰ ਇਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਤੀਸਰਾ ਸਦਮਾ ਹੈ ਜੋ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਡੂੰਘਾਣਾਂ ਵਿਚ ਲਹ ਕੇ ਸੱਟ ਮਾਰੂ ਹੈ।

ਪਰ ਮੇਰਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤੇ ਮੇਰਾ bereavement (ਮਾਤਮ) ਦਾ ਲੰਮਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸਿਖਯਾ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦ੍ਰਵਣਾ ਹੈ, ਫੀਲ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਪਣੀ ਦ੍ਰਵਣਤਾ ਨੂੰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹਣ ਦਾ ਤੇ ਹੋਰ ਕਰੀਬੀ ਰਿਸ਼ਤਾ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਨਾਉਣਾ ਹੈ। ਇਹੋ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਹਮਦਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਸਜਣਾਂ ਨਾਲ ਵੰਡਣੀ ਹੈ। ਇਹੋ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਪਯਾਰ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਅਪਨੀ ਗ੍ਰੀਬੀ ਵਿਚ ਪਯਾਰਿਆਂ ਨੂੰ offer (ਪੇਸ਼) ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਈਆਂ

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨਾਲ ਮਿਲੇ ਜੁੜੇ ਰਹੋ। ਉਸ ਦੇ ਕੀਤੇ ਨੂੰ, ਯਤਨ ਕਰੋ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸੁਚੱਤਾ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਰਜ਼ਾ ਵਿਚ ਅਪਨੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨੂੰ in tune (ਇਕਸੁਰ) ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੰਨੀਏ।

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੁਸਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਸਹਾਈ ਹੋਵੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਪਣੇ ਭਾਣੇ ਨਾਲ ਇਕ ਸ਼੍ਰ ਰਖੇ, ਤੁਹਾਡਾ ਸਹਾਈ ਹੋਵੇ, ਖਾਨਦਾਨ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਲਾਣੇ ਨਾਲ ਪਈਆਂ ਘਾਟਾਂ ਤੇ ਵਿਗੋਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪ ਪੂਰਾ ਕਰੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬਰਕਤ ਦੇਵੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮਿਲਕੇ ਅਪਨੀ ਬਜ਼ੁਰਗ ਤੇ ਪਰਮ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਭਜਨ ਮੂਰਤੀ ਮਾਤਾ ਜੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਤਰਾਂ ਕਿ ਓਹ ਸੁਖ ਵਿਚ ਰਹਕੇ ਨਾਮ ਜਪਣ ਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਪਨੀਆਂ ਅਸੀਸਾਂ ਨਾਲ ਮਾਲਾ ਮਾਲ ਕਰ ਦੇਣ।

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਬਾਹਰ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਗਲ realize (ਅਨੁਭਵ) ਕਰ ਲੈਣ ਦੀ ਦਾਤ ਬਖਸ਼ੇ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਅਪਨੇ ਸੰਤ ਪਿਤਾ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਕਦਮ ਤੇ ਚਲਕੇ ਸੁਖੀ ਤੇ ਸੁਹੇਲੇ ਹੋਵੋ।

ਹਿਤਕਾਰੀ
ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਬੰਬੇ

੧੧-੨-੧੯੫੩

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਸਾਡਾ ਖਯਾਲ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਲ ਸਵੇਰੇ ਫੋਨ ਕਰਾਂਗੇ ਪਰ ਹੁਣੇ ਰਾਤ ੯ ਦੇ ਕ੍ਰੀਬ ਤੁਸਾਂ ਦੀ ਫੋਨ ਆ ਗਈ ਤੇ ਆਪ ਜੀ ਨਾਲ ਗਲਬਾਤ ਹੋ ਗਈ। ਜੇ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਓਹ ਮੁਫੱਸਲ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਫੋਨ ਵਿਚ ਮੁਖਤਸਰ ਹੀ ਗਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਉਹ ਖਯਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਜੋੜੀ ਵਿਛੜਨੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਵਿਛੜੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋਈ purpose (ਪ੍ਰਯੋਜਨ) ਹੋਸੀ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਛ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਹੋਵੇ:

ਇਹ ਲੋਕ ਜਿਸ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਇਹ 'ਕਰਮ ਭੂਮੀ' ਹੈ, ਇਥੇ ਦਾ ਬੀਜਿਆ ਉਗਦਾ ਤੇ ਫਲਦਾ ਹੈ। ਮਲਕ ਜੀ ਇਕ ਖਾਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰ ਕੇ ਗਏ ਹਨ। ਮੁਮਕਿਨ ਹੈ ਤੁਹਾਡੀ ਰੂਹਾਨੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲੋਂ ਇਕ ਡਿਗਰੀ ਘਟ ਸੀ। ਏਹ ਅਗੇ ਜਾ ਕੇ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੋਣੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

“ਇਬ ਕੇ ਰਾਹੇ ਜੰਮਨਿ ਨਾਹੀ ਪਛੁਤਾਣੇ ਸਿਰਿ ਭਾਰੋ ॥”

(ਵਡਹੰਸ ਮ: ੩, ਪੰਨਾ ੮੫੧)

ਅਰਥਾਤ ਅਗੇ ਜਾ ਕੇ ਬੀਜੇ ਕਰਮ ਨਹੀਂ ਉਗਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ 'ਫਲ ਭੂਮੀ' ਹੈ ਉਹ 'ਕਰਮ ਭੂਮੀ' ਨਹੀਂ। ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ

“ਕਰਮ ਭੂਮਿ ਮਹਿ ਬੋਅਹੁ ਨਾਮੁ ॥”

(ਗਉੜੀ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੭੬)

ਸੋ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਲਈ ਰਖ ਲੀਤੇ ਗਏ ਹੋ ਕਿ ਇਸ ਕਰਮ ਭੂਮੀ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਜਿਤਨੀ ਹੋਰ ਲੋੜ ਨਾਮ ਦੀ ਪੂਰੀ degree (ਹੱਦ) ਤੇ ਅਪੜਨ ਲਹੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਵੋ ਤੇ ਜਦ ਚੋਲਾ ਛੋੜੋ ਤਾਂ ਵਾਛਤ ਟਿਕਾਣੇ ਅਪੜੋ।

ਸੋ ਹਰਖ ਸ਼ੋਕ, ਦੁਖ ਦਰਦ, ਹਾਵਾ ਰੋਣਾ ਵਿਸਾਰ ਕੇ ਸਹਜ ਬੈਰਾਗ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤਿ ਤੇ
ਸੁਖੀ ਟਿਕੇ ਰਹਿ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕਰ ਕੇ ਉਚੀ ਤੋਂ ਉਚੀ ਪਦਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਟੁਰੋ,
ਜਦੋਂ ਕਿ ਵੇਲਾ ਆਵੇ ਟੁਰਨ ਦਾ। ਆਖਰ ਦਿਨ ਹਨ ਨਾ ਇਕ ਦਿਨ ਮੁਕਣੇ ਹਨ। ਸੋ ਜਿਨੇ
ਬਾਕੀ ਹਨ ਤੁਸਾਂ ਜੀ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰ ਦੇਣ।

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਚਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸਹਾਈ ਰਹੇ।

ਹਿਤਕਾਰੀ
ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਬੰਬੇ

੧੨-੨-੧੯੫੩

ਸਾਈਂ ਸਵਾਰੇ, ਸਾਈਂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਵੰਸ਼ਜ,
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਲੀਲਾ ਰਚਨਹਾਰੇ ਦੇ ਲੀਲਾ ਜੀਓ।

ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ

ਜੁੜੇ ਰਹੇ "ਸਾਈਆਂ ਜੀ ਨਾਲ" ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਹਲੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਤੇ ਉਤਾਰਦੇ ਰਹੇ ਹੋ।

ਪਤ੍ਰ ਤੁਸਾਡਾ ਪਹੁੰਚਾ।

ਮੇਰੀ ਦ੍ਰਵਣਤਾ ਬਣੀ ਰਹੇ ਪਰ ਸਾਈਆਂ ਜੀ ਨੂੰ ਚੰਬੜੀ ਰਹੇ।

ਸ੍ਰੀ ਰਾਜ ਜੀ ਦਾ ਸਾਈਂ ਸਹਾਈ ਹੋ ਕੇ ਚੰਮੜੀ ਰਖੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਪਨੇ ਨਾਲ।

ਇਸ ਲਿਫਾਫੇ ਵਿਚ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਖਤ ਹਨ, ਸਭ ਨੂੰ ਵਾਚ ਲੈਣਾ। ਯੋਗ ਸਮਝੋ ਤਾਂ
ਅਡੈਸੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਾ ਦੇਵੋ, ਫ੍ਰਾਂਸ ਵਾਲਾ ਡਾਕੇ ਪਾ ਦੇਣਾ। ਪਰ ਆਪ ਸਭ ਦੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰ
ਲੈਣੀ।

ਖਤ ਕਲ ੧੧ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਰਾਤ ਰਾਜ ਤੇ ਤੁਸਾਂ ਦੀ ਫੋਨ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਸ
ਮਗਰੋਂ ਕੁਛ ਰਾਤੀ ਲਿਖੇ ਤੇ ਕੁਛ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ।

ਜਦ ਕੁਛ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਯਾ 'ਕਾਫਰ' ਬਣੇ ਬੰਦਾ ਯਾ 'ਵਧੀਕ ਸਾਦਿਕ' ਬਣੇ।
ਪਰ ਬਨਾਉਣਾ ਸਿਦਕਾਂ ਵਾਲੇ ਦਾਤੇ ਦੀ ਮਿਹਰ ਹੈ। ਮਾਲਕ ਕਾਫਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਾ ਬਣਾਵੇ।
ਸਭ ਤੇ ਪਯਾਰ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਪਾਵੇ ਤੇ ਅਪਨਾ ਬਨਾਵੇ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਕਦੇ ਉਦਾਸੀ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਰਾਇ ਬੁਲਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ:

"ਜਦ ਕੋਈ ਗਲ ਤੇਰੇ ਵਿੱਤੋਂ ਵਧੀਕ ਆ ਬਣੇ ਤਾਂ ਕੀਹ ਕਰਿਆ ਕਰ ?

ਤਾਂ ਤਦੋਂ ਦੁਇ ਹਥ ਜੋੜਕੇ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਨਿਰੰਕਾਰ ਦੀ ਪੈਰੀ ਪੈ ਜਾਯਾ ਕਰ।"

ਸੋ ਉਸੇ ਦੀ 'ਚਰਨ ਚੰਬੜ' ਗੁਰੂ ਸਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ੇ।

ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਜੋਗ ਗੁਰੂ ਚਿਤ ਆਵੇ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਚੰਬੜੇ ਰਹੋ ਚੰਬੜੇ ਰਹੋ ਅਵਿਨਾਸੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਨੂੰ। "ਅਬਿਨਾਸੀ ਖੇਮਚਾਹਿ ਜੇ
ਨਾਨਕ ਸਦਾ ਸਿਮਰਿ ਨਾਰਾਇਣ"

(ਟੋਡੀ ਮਹਲਾ ੫, ਪੰਨਾ ੭੧੪)

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਡਾਕ ਅਜੇ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਤੁਸਾਂ ਜੀ ਦੀ ੧੦-੨-੫੩ ਦੀ ਚਿਠੀ ਪਹੁੰਚੀ
ਹੈ। ਤੁਹਾਡੀਆਂ, ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਤ ਜੀ ਦੀਆਂ, ਸ੍ਰੀ ਰਾਜ ਜੀ ਦੀਆਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ 'ਪਯਾਰ
ਫਿਕਰਸ਼ਦੀਆਂ' ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ। ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਦੁਖ ਸੁਖ ਦਾ ਦਾਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਤੁਸਾਂ ਸਾਰੀਆਂ
ਦਾ ਸਹਾਈ ਹੋਵੇ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਬੀ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹ੍ਰਿਦੇ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਖੁੰਜੇ ਸੰਭਾਲੀ ਰਖੇ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਹੁਣੇ ਦੂਸਰੀ ਡਾਕ ਆਈ ਹੈ ੩ ਵਜੇ ਦੇ ਲਾਗੇ। ਤੁਸਾਂ ਦਾ ੧੧ ਦਾ ਪਤ੍ਰ ਪੁਜਾ ਹੈ,
ਹਾਲ ਵਾਚਿਆ ਹੈ, ਗੁਰੂ ਅੰਗ ਸੰਗ ਹੋਵੇ। ਸ੍ਰੀ ਰਾਜ ਜੀ ਦੀ ਆਤਮਾ ਸੁਖੀ ਹੋਵੇ।

ਏਥੇ ਅਜ ਭੋਗ ੭ ਕੁ ਵਜੇ ਪਏਗਾ, ਪਾਠ ਬੜੇ ਸੁਆਦ ਨਾਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਾਠ
ਸੁਣਦਾ ਹੀ ਅੰਦਰ ਆਯਾ ਹਾਂ।

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਬੰਬੇ

੧੨-੨-੧੯੫੩

ਪਰਮ ਪਯਾਰੇ ਜੀਓ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਮਲਕ ਜੀਓ

ਤੁਸੀਂ ਦੂਰ ਪਰਦੇਸਾਂ ਵਿਚ ਹੋ, ਚਾਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਮੇਹਰ ਨਾਲ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਉਦਾਲੇ ਸਾਰੇ ਸੁਖ ਸਾਮਾਨ ਹਨ ਪਰ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਇਕੱਲੇ ਹੋ। ਆਪ ਜੀ ਲਈ ਪਯਾਰੇ ਵੀਰ ਮਲਕ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਅਚਾਨਕ ਵਿਛੋੜਾ ਕਿਤਨਾ ਕੁ ਭਾਰਾ ਦੁਖਦਾਈ ਹੋਊ ਆਦਮੀ ਖਯਾਲ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੇਰਾ ਖਯਾਲ ਸੀ ਕਿ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਦੋ ਹਰਫ ਪਯਾਰ ਦੇ ਲਿਖਾਂ ਪਰ ਫਿਰ ਸੋਚਦਾ ਸਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਸਹਿ ਵਿਛੋੜਿਆਂ ਦੇ ਘਾਉ ਅੰਦਰ ਡੁੱਬੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ heal (ਰਾਜ਼ੀ) ਹੋਣਾ ਦੋ ਦਸ ਉਚਾਰੇ ਯਾ ਲਿਖੇ ਵਾਕਾਂ ਨਾਲ ਕਠਨ ਹੈ। ਪਰ ਫੇਰ ਫੁਰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਨਸਾਨ ਪਾਸ ਹੋਰ ਹੈ ਬੀ ਕੀਹ ਸਿਵਾ 'ਇਜ਼ਹਾਰ ਪਿਆਰ' ਤੇ 'ਦਰਦ ਵੰਡਾਈ' ਦੇ ਜੋ ਉਹ ਲਫਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਤੁਹਾਡਾ ਦੁਹਾਂ ਵੀਰਾਂ ਦਾ ਜੋ ਭ੍ਰਾਤੀ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਰੇ ਦੇਖਣ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਦੁਤੀ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਰਾਜ ਜੀ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਅਵਿਛੜ ਸੀ। ਇਸੀ ਤਰਾਂ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਪਰਸਪਰ ਪਯਾਰ ਸੁਹਣਾ ਸੀ ਤੇ ਪਰਵਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਲਾਣੇ ਨਾਲ ਦਿਲੀ ਵਿਚ Sikh Community has been bled white (ਸਿਖ ਭਾਈਚਾਰਾ ਡਾਢਾ ਸੋਗਵਾਨ ਹੈ)। ਪਰ ਪਯਾਰੇ ਜੀਓ ਜੀ ਭਾਣਾ ਵਰਤ ਚੁਕਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਹੁਣ undo (ਅਣਕੀਤਾ) ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਅਸੀਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਪਯਾਰ ਵਾਲੇ ਬੰਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਡਾ ਧਰਮ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਕੁਛ ਵਰਤਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਅਟੱਲ ਭਾਣਾ ਸਮਝੀਏ ਤੇ ਅਪਨੀ 'ਮਰਜ਼ੀ' ਨੂੰ 'ਰਜ਼ਾ' ਵਿਚ ਇਕ ਸੂਰ ਕਰੀਏ। ਤਾਂ ਹੀ ਸਾਡੀ ਸਾਡੇ ਸਾਈਆਂ ਜੀ ਨਾਲ ਬਣ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਹੁਣ ਜੇ ਅਸੀਂ ਅਪਨੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਢਾਰਸਾਂ ਦੇਈਏ ਕਿ ਚਲੇ ਹੋ ਗਿਆ ਜੋ ਹੋਣਾ ਸੀ, ਹੁੰਦਾ ਹੀ ਆਇਆ ਹੈ, ਅਸਾਂ ਬੀ ਚਲਣਾ ਹੈ, ਕਾਹਨੂੰ ਵੈਰਾਗ ਵਿਚ

ਆਕੇ ਦੁਖੀਏ ਤੇ ਰੋਈਏ। ਤਦ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਤਸਲੀਆਂ ਇਖਲਾਕੀ ਤੇ emotional (ਭਾਵੁਕ) ਮੌਤ ਬ੍ਰਾਬਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਸਾਡੀ fine (ਸੂਖਮ) ਤੇ ਉਚੀ nature (ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ) ਨੂੰ blunt (ਖੁੰਡਾ) ਕਰ ਸੁਟਦੀਆਂ ਹਨ।

ਜੇ ਅਸੀਂ ਰੋਈਏ ਕੁਰਲਾਈਏ, ਦੁਖ ਤੇ ਗਮ ਕਰ ਕਰ ਕੇ ਅਪਨੇ ਆਪੇ ਨੂੰ ਕੋਹੀਏ ਤੇ ਸਾਈਆਂ ਰਬ ਜੀ ਨੂੰ ਉਲਾਂਭੇ ਦੇਵੀਏ ਯਾ ਕਰਮਾਂ ਨੂੰ ਫਿਟਕਾਰੀਏ ਤਦ ਇਹ ਬੀ ਇਕ ਅੰਦਰਲੇ ਦੀ ਮੌਤ ਹੈ ਜੋ ਉਚ ਭਾਵਾਂ ਨੂੰ morbidity (ਅਸਵਸਥਤਾ) ਵਿਚ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਾਈਂ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਵਿਥ ਵਧਾਕੇ ਦੂਰੀਆਂ ਤੇ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਮੈਂ bereavement (ਮਾਤਮ) ਦੇ ਸਦਮੇ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਅਪਨੇ ਵਿਤ ਤੋਂ ਵਧੀਕ ਦੇਖੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਹੀ ਸਾਲ ਵਿਚ ਸ੍ਰ. ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਵਿਛੋੜਾ, ਤ੍ਰੈ ਕੁ ਮਹੀਨੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤਾਂ ਅਪਨੇ ਭਤੀਜੇ ਸ੍ਰ. ਭੂਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਲਕ ਵਜ਼ੀਰ ਹਿੰਦ ਪ੍ਰੈਸ ਦਾ ਵਿਛੋੜਾ ਤੇ ਹੁਣ ਅਪਨੇ ਪੰਜਤਾਲੀ ਵਰਹੇ ਦੇ ਪਰਮ ਸਨੇਹੀ ਮਿਤ੍ਰ ਮਲਕ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਬਿਰਹਾ ਦੇਖੇ ਹਨ।

ਮੈਨੂੰ ਹੁਣ ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਅਪਨੇ ਸਾਰੇ ਬਿਰਹਾ ਵਿਚ ਗੁਰਸਿਖੀ ਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੌਕਿਆਂ ਤੇ ਕੰਮ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਆਦਰਸ਼ ਇਹ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

“ਕਿ ਪਯਾਰੇ ਦੇ ਵਿਛੋੜੇ ਦੀ ਸਟ ਨਾਲ ਮਨ ਦੀ ਹਾਲਤ ਦ੍ਰਵਣਤਾ ਵਾਲੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਨਾ ਮਾਰਿਆ ਨਾ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਕੋਮਲਤਾ ਦੇ ‘ਬਿਰਹੇ-ਆਵੇਸ਼’ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਮਨ ਦਾ ਰੁਖ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਿਚ ਪਲਟਿਆ ਜਾਵੇ ਤੇ ਬੰਦਾ ਅਰਦਾਸ ਵਿਚ ਪੈ ਜਾਵੇ। ਕੁਛ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਿ ਹੋ ਦਾਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪਯਾਰ ਦਾ ਫਲ ਵਿਛੋੜੇ ਵੇਲੇ suffering (ਪੀੜਾ) ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਮੇਹਰ ਕਰ ਸਾਨੂੰ ਸੋਗ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲਿਜਾਏਗਾ^੧। ਸਾਨੂੰ ਤੂੰ ਅਪਨਾ, ਹੋ ਅਵਿਨਾਸ਼ੀ! ਪ੍ਰੇਮ ਬਖਸ਼^੨। ਸਾਡੇ ਪਯਾਰੇ ਨੂੰ ਜਿਸਨੂੰ ਆਪ ਦੀ ਅਭੁਲ ਰਜਾ ਸਾਥੋਂ ਵਿਛੜ ਲਿਗਈ ਹੈ ਅਪਨੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਨਿਵਾਸ

੧ ਨਾ ਓਹੁ ਮਰੈ ਨ ਹੋਵੈ ਸੋਗੁ ॥ (ਆਸਾ ਮ. ੧, ਪੰਨਾ ੩੫੧)

੨ ਅਬਿਨਾਸੀ ਖੇਮ ਚਾਹਹਿ ਜੇ ਨਾਨਕ ਸਦਾ ਸਿਮਰਿ ਨਾਰਾਇਣ ॥ (ਟੋਡੀ ਮ. ੫, ਪੰਨਾ

ਦਿਓ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਨਾਮ ਦਾਨ ਤੇ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਦੀ ਦਾਤ ਬਖਸ਼ੋ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਅਰਦਾਸਾਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਵਿਚ ਲੰਘ ਜਾਈਏ ਤੇ ਫੇਰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਟਿਕ ਜਾਈਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਕਿ ਸਾਥੋਂ ਟਿਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਨਾਲ ਜੋ ਚਿਤ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤਿ ਤੇ comfort (ਧੀਰਜ) ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਉਹ ਸਾਡੇ ਅਪਨੇ ਅੰਦਰਲੇ ਆਪੇ ਨੂੰ ਠੰਢ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਅੱਗਾ ਸੰਵਾਰਦਾ ਹੈ।

ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਨ ਦੇ ਪੰਘਰ ਕੇ ਵਹ ਤੁਰਨ ਵੇਲੇ ਇਸ ਪੰਘਾਰ ਨੂੰ kill (ਤਬਾਹ) ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਝਟ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਇਸਦਾ object ਬਣਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਅਪਨੀ ਬੰਦਗੀ ਦੇ ਅਭਯਾਸੇ ਰੋਂ ਨੂੰ ਢੁਕ ਆਵੇ। ਜਿਉਂ ਹੀ ਅਸੀਂ ਵਿਛੜੇ ਪਯਾਰੇ ਦੇ ਦੁਖ ਭਰੇ ਅਹਸਾਸ ਨੂੰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਯਾਦ ਨਾਲ ਲਾ ਦਿਆਂਗੇ ਤੇ ਪਯਾਰੇ ਨੂੰ ਬੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਅਪਨੀ 'ਨਿਕੀ ਅਪਨਤ' ਵਿਚ ਨਾ ਸਗੋਂ ਸਾਈਆਂ ਜੀ ਦੀ 'ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਪਨਤ' ਵਿਚ ਵਿਚ ਤਕਾਂਗੇ, ਸਾਡੇ ਮਨ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਵਲੋਂ ਸਿਧੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮਿਲੇਗੀ ਜੋ ਸਾਡੇ ਜ਼ਖਮੀ ਮਨ ਨੂੰ soothing (ਠੰਡ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ) ਮਰਹਮ ਦਾ ਕੰਮ ਦੇਵੇਗੀ ਤੇ ਸਾਡੇ ਭਗਤੀ ਭਾਵ ਨੂੰ ਸੌਂਟ ਵਜਣ ਦੀ ਥਾਂ ਸਹਾਯਤਾ ਮਿਲੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਵੇਂ ਪੰਘਰੀ ਲਾਖ ਵਿਚ ਮੁਹਰ ਠੀਕ ਲਗਦੀ ਹੈ ਤਿਵੇਂ ਪੰਘਰੇ ਦਿਲ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਭਾਵਨਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਅਪੜਦੀ ਹੈ ਤੇ ਸਾਡੇ ਮਨ ਵਿਚ ਓਹ ਭਾਵ ਠੀਕ ਅੰਕਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਨਾਮ ਦਾ ਨਿਵਾਸ ਬੀ ਇਉਂ ਮਨ ਵਿਚ ਡੂੰਘਾ ਉਤਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਖਯਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਯਾਰ ਤੇ ਆਸਤਕ ਮਨ ਨੂੰ ਜੋ ਕੁਛ ਸੁਖਦਾਈ ਲਗ ਜਾਣ ਤਾਂ ਨਾ ਹਰੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪੀੜਾ ਕੁਛ 'ਵਾਹਿਗੁਰੂ-ਵੈਰਾਗ' ਤੇ 'ਵਾਹਿਗੁਰੂ-ਪ੍ਰੇਮ' ਵਿਚ ਬਦਲ ਜਾਵੇਗੀ ਤੇ ਸਦਾ ਅੰਗ ਸੰਗ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਵਧਰੇ ਨੇੜੇ feel (ਮਹਿਸੂਸ) ਹੋ ਆਵੇਗੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਛੁਟ ਅਰਦਾਸ ਹੈ, ਜੋ ਫਕੀਰਾਂ ਦੀ ਦੌਲਤ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਓਹ ਰਬ ਜੀ ਤੇ ਤਕੀਏ ਰਖਦੇ ਹਨ।

ਸਾਈਆਂ ਜੀਓ ਜੀ ਦੋਂ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਅਰਦਾਸ ਹੈ ਕਿ ਓਹ ਇਸ 'ਵੀਰ ਵਿਛੜੇ' ਵੇਲੇ ਆਪ ਦਾ ਸਹਾਈ ਹੋਵੇ, ਆਪ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ, ਬੀਬੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਜੀ ਦੇ ਕੁਲੇ ਮਨ ਨੂੰ ਤੇ ਬੀਬੀਆਂ ਬਚਿਆਂ ਦੇ ਅਭੋਲ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪਨੇ ਪਯਾਰ ਨਾਲ ਸੁਖੀ ਕਰੇ। ਇਧਰ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜ

ਜੀ ਤੇ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਅਪਣੀ 'ਪਯਾਰ--ਕਲਾਈ' ਵਿਚ ਰਖ ਕੇ ਨਾਮ ਦਾਨ ਦੀਆਂ ਮੋਹਰਾਂ ਕਰੇ।

ਇਹ ਅਰਦਾਸ ਤਾਂ ਤੁਰੀ ਹੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਛੁੜੇ ਪਯਾਰੇ ਮਲਕ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਾਈਆਂ ਜੀਓ ਦੀ ਚਰਨ ਸਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪਕੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਓਹ ਅਗੇ ਜਾ ਕੇ ਸੁਖੀ ਹਨ।

ਅਜ ਏਥੇ ਸੇਠ ਢੇਟਾ ਰਾਮ ਦੇ ਘਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਭੋਗ ਹੈ ਜੋ ਇਥੋਂ ਦੋਂ ਮਿਤ੍ਰਾਂ, ਸਤ ਸੰਗੀਆਂ, ਵੀਰਾਂ ਤੇ ਭੈਣਾਂ ਨੇ ਦਿਲੀ ਪਯਾਰ ਨਾਲ ਤੇ ਮਲਕ ਜੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਦਿਲੀ ਕੋਮਲਤਾ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਦੋ ਇਕ ਵੇਰੀ ਇਥੇ ਆਕੇ ਓਹ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਅਪਨੇ ਸ਼ੁਭ ਵਰਤਾਓ ਨਾਲ ਭਰ ਗਏ ਸਨ।

ਗੁਰੂ ਅੰਗ ਸੰਗ ਰਹੇ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਸਹਾਈ ਰਹੇ।

ਆਪ ਦਾ ਹਿਤਕਾਰੀ
ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਬੰਬੇ

੧੨-੨-੧੯੫੩

ਪਯਾਰੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਜੀਓ ਭਾਈ ਸੁਧ ਸਿੰਘ ਜੀਓ

ਤੁਸਾਂ ਦਾ ਪਤ੍ਰ ਪਹੁੰਚਾ। ਸ੍ਰੀ ਮਲਕ ਜੀ ਦਾ ਵਿਛੋੜਾ ਸਾਡੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਮਾਨ ਪਯਾਰ ਵਾਲੇ ਮਨਾਂ ਲਈ ਇਕ ਅਸਹਿ ਸਟ ਹੈ ਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਲਈ ਜਿਸ ਤੇ ਸਟ ਤੇ ਸਟ ਵਜੀ ਹੈ।

ਪਰ ਸਾਈਂ ਬਰਕਤ ਦੇਵੇ ਅਸੀਂ ਘਾਬਰੀਏ ਨਾ। ਦਿਲ ਤਰਬਾਂ ਨੂੰ ਸਾਈਂ-ਰਜ਼ਾ ਦੀ ਸੁਰ - ਨਾਲ ਸੁਰ ਕਰੀ ਰਖੀਏ। ਜ਼ਰਾ ਢਿਲੀਆਂ ਹੋਣ ਤਾਂ ਕਸ ਲਈਏ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਾਂ ਢਿੱਲੀ ਕਿੱਲੀ ਦੇ ਕੱਸਣ ਦੀ ਜਾਚ ਹੈ ਤੇ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਸਿਰ ਕੱਸਣ ਦੀ ਜਾਚ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਸਾਈਆਂ ਜੀ ਨੇ ਖੇਚਲੇ ਦੇਖਣੇ ਹਨ, ਤਾਂਹੀਓ ਸਬਰ ਦੇ ਹੁਜਰੇ ਵਿਚ ਵਾਸਾ ਦਿਤਾ, ਚਾਹੇ ਹੁਜਰਾ ਕੇਰੂ ਪਹਾੜ ਦੇ ਲਾਗੇ ਬਣਿਆ। ਸ਼ੁਕਰ ਹੈ ਕਿ ਸਟਾਂ ਸਹਿੰਦਿਆਂ ਮਨ ਪੱਥਰ ਨਹੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੀ ਲਚਕ, ਇਸਦੀ ਦ੍ਰਵਣਤਾ ਕਾਯਮ ਹੈ। ਇਹ ਦ੍ਰਵਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਤਾਂ 'ਜੀ ਭਿਆਣੇ' ਬਾਲ ਵਾਂਙੂ ਆਪਣੀ ਮਾਂ-ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ - ਨੂੰ ਚੰਬੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਮਾਂ ਮਾਰੇ ਤਾਂ ਮਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਚੰਬੜੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ? ਹਾਂ ਇਹ ਚੰਬੜ ਬੀ ਉਸ ਦੀ ਮੋਹਰ ਹੈ, ਉਹੀ ਦੌਂਦਾ ਹੈ।

ਵਿਛੋੜੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਹਨ, ਪਰ ਹਨ ਉਸ ਦੇ ਦਿਤੇ ਜੋ ਅਭੁਲ ਹੈ ਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਪੁੰਜ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੀ ਰਜ਼ਾ ਸਾਡੀ ਮਰਜ਼ੀ ਸਦਾ ਮੇਲ ਖਾਵੇ। ਹਾਂ 'ਰਜ਼ਾ' ਦੀ ਸੁਰ ਨਾਲ 'ਮਰਜ਼ੀ' ਦੀ ਤਰਬ ਮਿਲੀ ਰਹੇ। ਅਪਣੀ ਵਖਰੀ ਝੀਣੀ ਬਾਣ ਨਾ ਦੇਵੇ ਪਰ ਸਾਈਆਂ ਜੀਓ ਮੋਹਰ ਕਰਨ - ਇਸ ਮਨ ਦੀ ਦ੍ਰਵਣਤਾ, ਕੋਮਲਤਾ, ਪੰਘਰ ਕਾਯਮ ਰਹੇ ਤੇ ਵਿਛੋੜੇ ਦੇ ਦੁਖ ਵਿਚ ਬੀ ਨਾ ਜਾਵੇ। ਪਰ ਪਯਾਰੇ ਰਬ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਨੂੰ ਜਫੀ ਪਾਈ ਰਖੋ :-

ਰਾਖੁ ਸਦਾ ਪ੍ਰਭ ਅਪਨੈ ਸਾਥ

ਤੂ ਹਮਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਮਨਮੋਹਨੁ

ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਜੀਵਨੁ ਸਗਲ ਅਕਾਥ ॥

(ਬਿਲਾਵਲ ਮਹਲਾ ੫, ਪੰਨਾ ੮੨੮)

ਦੇਖੋ ਗੁਰੂ ਕੀ ਮੇਹਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਲੈ ਆਈ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਰੰਜ ਜਿਸ ਰਾਜ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਕੁੰਜ ਵਾਂਙੂ ਵਿਲਪਨਾ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਸਬਦ ਦੀ ਗੁੰਜਾਰ, ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਮਿਠੀ ਮਿਠੀ ਸਦ ਮਿਲੇ। ਉਹ ਅਰਸੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰਕ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਵਿਛੜੀ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਰਬ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਇਸ ਸੱਟ ਨਾਲ ਉਗਲ ਭਰ ਬੀ ਵਿਥ ਨਾ ਕਰੇ। ਤੁਹਾਡੀ ਸਬਦ ਗੁੰਜ ਨੇ ਉਸ ਪਵਿਤ੍ਰ ਗੁਰੂ ਭਗਤ ਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰੇਮਣ ਨੂੰ ਠੰਢਾ ਪਈਆਂ ਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸੁਖ ਦਿਤੇ।

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੁਹਾਡਾ ਤੇ ਅਜੀਜ਼ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਿੰਘ, ਅਜੀਜ਼ ਠਾਕਰ ਸਿੰਘ, ਅਜੀਜ਼ ਮਖਣ ਸਿੰਘ ਦਾ ਭਲਾ ਕਰੇ।

ਕੀਰਤਨ ਕਰਦੇ ਠੰਢਾਂ ਪਾਂਦੇ ਰਹੋ।

ਹਿਤਕਾਰੀ
ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਬੰਬੇ

੧੨-੨-੧੯੫੩

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਸ੍ਰੀ ਮਲਕ ਜੀ ਦਾ ਵਿਛੋੜਾ ਇਕ ਅਸਹਿ ਘਟਨਾ ਹੈ ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਹੋਈ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਵਲੋਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਸੀਂ ਪੁਜਾਰੀ ਤੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਹਾਂ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਸਾਂ ਅਪਨੀ 'ਮਰਜ਼ੀ' ਉਸਦੀ 'ਰਜ਼ਾ' ਵਿਚ ਮੇਲਣੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਕੰਮ ਕਠਨਾ ਹੈ।

ਤੁਹਾਡੀ ਭੈਣ ਰਾਜ ਜੀ ਲਈ ਇਹ ਸਦਮਾ ਬੜੀ ਕਠਨਤਾ ਨਾਲ ਝਲਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਾਯਤਾ ਕਰੇ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ 'ਭੈਣੀ ਪ੍ਰੇਮ' ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ, ਮੈਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

ਬੀਬਾ ਜੀਓ ਭਜਨ ਬੰਦਗੀ ਦਾ ਏਹ ਇਕ ਵਡਾ ਫਲ ਹੈ ਕਿ ਅਪਨੇ ਪਯਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬਿਰਹ ਪੀੜਾ ਦੇ ਵੇਲਿਆਂ 'ਤੇ ਸਹਾਰਾ ਦੇਈਏ। ਸਾਡਾ ਪਯਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਉਤੇ ਠੰਢੀ ਠੰਢੀ ਮਲਹਮ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰੇ।

ਤੁਸਾਡਾ ਤੇ ਰਾਜ ਮਲਕ ਜੀ ਦਾ ਜੋ ਦੈਵੀ ਪਯਾਰ ਮੈਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਡਿਠਾ ਹੈ ਠੰਢਾਂ ਪਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਜੋ ਪਯਾਰ ਹੁਣ ਕੀਤਾ ਨੇ ਸ਼ੁਭ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਨੀ ਪਯਾਰੀ ਭੈਣ ਰਾਜ ਜੀ ਨੂੰ ਪਯਾਰ ਕਰੀ ਚਲਣਾ। ਪਯਾਰ ਦੁਵਲੀ ਬਰਕਤਾਂ ਦੇਂਦਾ ਹੈ, ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਬੀ ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਬੀ।

ਗੁਰੂ ਅੰਗ ਸੰਗ

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਬੰਬੇ

੧੩-੨-੧੯੫੩

ਪਯਾਰੇ ਜੀਓ ਜੀ

ਆਪ ਜੀ ਦਾ ੫-੨-੫੩ ਦਾ ਪਤ੍ਰ ਪਹੁੰਚਾ।

ਮੈਂ ਜਲਦੀ ਨਹੀਂ ਸ਼ਾਬ ਦੇ ਸਕਿਆ ਕਿ ਹਰ ਵਕਤ ਕ੍ਰੀਬਨ ਰੋਜ਼ ਦਿਲੀ ਫੋਨ 'ਤੇ ਵਿਛੜੀ ਕੁੰਜ ਨੂੰ ਸਹਾਰੇ ਦੇਣ ਦਾ ਯਤਨ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਫੇਰ Epistle (ਪੱਤਰ) ਕ੍ਰੀਬਨ ਰੋਜ਼ ਲਿਖਕੇ ਤੁਲਹਾ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਅਪਨੇ ਆਪੇ ਨੂੰ ਬੀ ਇਕ ਗੁਰਸਿਖੀ ਵਾਲੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿਚ ਰਖਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਂ ਤਾਂ ਇਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਉਪਜੇ ਸੂਖਮ ਵਲਵਲਿਆਂ, ਅਤੇ ਵੈਰਾਗ ਦੇ emotions (ਜਜ਼ਬਿਆਂ) ਨੂੰ ਖਰੜ ਗਯਾਨਾਂ ਨਾਲ ਕਤਲ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੇਗ ਵਿਚ ਰੁੜ੍ਹ ਕੇ ਮਨ ਨੂੰ ਨਾ -ਸੁਕਰੀ ਤੇ ਮਨਮੁਖਤਾ ਵਿਚ ਪਾਕੇ ਸਰੀਰ ਤੇ ਮਨ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਕਾਰਾ ਕਰ ਸੁਟਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਉਸ ਦ੍ਰਵਣਤਾ ਨੂੰ ਜੋ ਐਸੀਆਂ ਅਸਹਿ ਸਟਾਂ ਦੇ ਵੱਜਿਆਂ ਕੁਦਰਤਨ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ sublimate (ਉਦਾਤ) ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੈ ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦੀ ਤਲਕੀਨ। ਜਿਸਦੀ ਵਿਉਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਵਿਛੜਿਆ ਪਯਾਰਾ ਯਾਦ ਆ ਕੇ ਕਲੇਜਾ ਕੰਬਦਾ ਤੇ ਨੈਣ ਭਰਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਵੈਰਾਗ ਦੀਆਂ ਮਿਜ਼ਰਾਬਾਂ ਅੰਦਰ ਦੀਆਂ ਨਾਜ਼ਕ ਤਰਬਾਂ ਤਾਰਾਂ ਨੂੰ ਠੁਹਕਰਾਂ ਦੋਂਦੀਆਂ ਤੇ ਕੰਬਾ ਸੁਟਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਦ੍ਰਵੇ ਮਨ ਨੂੰ ਹਰਿ, ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਪੰਘਰੇ ਆਪੇ ਨੂੰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਿਚ ਲਾਈਦਾ ਹੈ। ਅਰਥਾਤ ਅਪਨੇ ਵੈਰਾਗ ਦਾ object (ਲਕਸ਼) ਬਦਲ ਦੇਈਦਾ ਹੈ, ਪਯਾਰਾ ਜਿਸਦੇ ਵਿਛੋੜੇ ਨੇ ਕੰਬਾਯਾ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਗੇ ਅਰਦਾਸ ਵਿਚ ਪੈ ਜਾਈਦਾ ਹੈ।

ਹੇ ਦਾਤਾ ! ਪਯਾਰਾ ਕਿਉਂ ਵਿਛੜਿਆ ? ਸਾਨੂੰ ਕਿਉਂ ਦੁਖ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ? ਇਹ ਨਤੀਜੇ ਸਾਡੇ ਤੁਸਾਨੂੰ ਭੁਲ ਜਾਣ ਦੇ ਹਨ। ਜਨਮਾਂ ਤੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੁਲ ਕੇ "ਅਵਰ ਦੂਜੇ" ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਮੇਹਰ ਕਰੋ, ਹੁਣ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਵਸਾ ਦਿਓ ਵਾਹਿਗੁਰੂ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ! ਵਾਹਿਗੁਰੂ ! ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਵਸ ਜਾਓ ਨਾ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ, ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ। ਹੁਣ ਨਾ ਵਿਸਰਨਾ, ਹੁਣ ਨਾ ਹਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਪਰੇ ਕਰਨਾ।

ਹੇ ਮੇਰੇ ਦਾਤਾ ! ਜਿਸ ਪ੍ਰੀਤਮ ਨੂੰ ਵਿਛੋੜਿਆ ਜੇ ਉਸਨੂੰ ਅਪਨੀ ਚਰਨ ਸ਼ਰਨ ਲੈ ਲਓ। ਸਾਨੂੰ ਧੀਰਜ ਦਿਓ, ਤਸੱਲੀ ਸਾਨੂੰ ਬਨਾਓ ਕਿ ਸਾਡਾ ਵਿਛੋੜਿਆ ਪਯਾਰਾ ਆਪ ਦੀ ਚਰਨ ਸ਼ਰਨ ਹੈ।

ਹੇ ਮੇਹਰਾਂ ਦੇ ਸਾਈਂ ! ਮੇਹਰ ਕਰੋ, ਹੁਣ ਨਾ ਵਿਛੋੜੋ, ਹੁਣ ਨਾ ਵਿਸਰੋ, ਦਾਤ ਕਰੋ ਕਿ ਆਪੇ ਨੂੰ ਹਜ਼ੂਰ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਰਖਿਆ ਕਰੀਏ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਾਸ ਲਫਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਸਮਝ ਲੋੜ ਤੇ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ mind, the melted on direction (ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਪਿਘਲੇ ਮਨ) ਵਿਚ ਰੱਬ ਜੀ ਨਾਲ ਜਿਵੇਂ ਕਿਵੇਂ ਹੋਵੇ ਲਗ ਜਾਈਏ ਅਰਦਾਸ, ਸਿਮਰਨ, ਗੁਣ ਗਾਯਨ ਵਿਚ।

ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਪੰਘਰੀ ਲਾਖ ਵਿਚ ਮੁਹਰ ਚੰਗੀ ਲਗਦੀ ਹੈ। ਪੰਘਰੇ ਮਨ ਵਿਚ ਨਾਮ ਦੀ ਮੁਹਰ ਠੀਕ ਬੈਠਦੀ ਹੈ।

ਸੋ ਸਿਖ ਦਾ ਧਰਮ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਤ੍ਰੀਕਾ ਅਖਤਯਾਰ ਕਰੇ ਅਪਨੇ ਮਨ ਦੀ 'ਦ੍ਰਵਣਤਾ' ਵੇਲੇ ਤੇ ਕਦੇ ਆਪਾ ਵਿਛੋੜੇ ਦੇ ਹਾਵਿਆਂ ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਗਮਾਂ ਦੇ ਸਪੁਰਦ ਨਾ ਕਰੇ। ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਦੇ ਧਯਾਨ ਵਿਚ ਅਰਦਾਸ ਨਾਲ ਹੋ ਜਾਏ। ਤੇ ਅਪਨਾ ਤੇ ਪਯਾਰੇ ਦਾ ਭਲਾ ਚਿਤਵੇ।

ਬਾਕੀ ਰਹੀ ਵਿਛੋੜੇ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ 'ਵਿਗੋਚੇ ਤੇ ਕਮੀਆਂ ਬੁਝਾਂ ਤੇ ਲੋੜਾਂ ਵੇਲੇ ਨਿਰਾਸਤਾਈਆਂ ਦੀ ਗੱਲ। ਉਹ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਬੀ ਉਹੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਹੀ ਕਾਰਕ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਦਾਰੂ ਬੀ ਇਸ ਯਤਨ ਵਿਚ ਹੈ:—

ਏ ਮਨ ਮੇਰਿਆ ਤੂ ਸਦਾ ਰਹੁ ਹਰਿ ਨਾਲੇ ॥

ਹਰਿ ਨਾਲਿ ਰਹੁ ਤੂ ਮੰਨ ਮੇਰੇ ਦੂਖ ਸਭਿ ਵਿਸਾਰਣਾ ॥

ਅੰਗੀਕਾਰੁ ਓਹੁ ਕਰੇ ਤੇਰਾ ਕਾਰਜ ਸਭਿ ਸਵਾਰਣਾ ॥

ਸਭਨਾ ਗਲਾ ਸਮਰਥੁ ਸੁਆਮੀ ਸੋ ਕਿਉ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰੇ ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਮੰਨ ਮੇਰੇ ਸਦਾ ਰਹੁ ਹਰਿ ਨਾਲੇ ॥

(ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੩ ਅਨੰਦੁ, ਪੰਨਾ ੯੧੭)

ਫੇਰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਸਚ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ । ਸਚ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ।
ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਹੈ :-

ਆਦਿ ਸਚੁ ਜੁਗਾਦਿ ਸਚੁ ॥

ਹੈ ਭੀ ਸਚੁ ਨਾਨਕ ਹੋਸੀ ਭੀ ਸਚੁ ॥

(ਜਪੁ, ਪੰਨਾ ੧)

ਉਸ ਦੇ ਦੇਖਣ ਦਾ ਤ੍ਰੀਕਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ -
ਸਾਹਿਬੁ ਮੇਰਾ ਸਦਾ ਹੈ ਦਿਸੈ ਸਬਦੁ ਕਮਾਇ

(ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੩, ਪੰਨਾ ੫੦੯)

ਫੇਰ ਫੁਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ :-

ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ਤੂ ਸਭੋ ਵਰਤੈ ਸਚੁ ॥

ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੈ ਜੋ ਬੁਝੈ ਸੋ ਫਲੁ ਪਾਏ ਸਚੁ ॥

(ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੩, ਪੰਨਾ ੯੫੦)

ਸੋ ਸਾਡਾ ਕਰਤਵਜ ਕੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਏ ?

ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਨਦਿਨੁ ਰਹੈ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ਹਰਿਕਾ ਨਾਮੁ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ॥

(ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੩, ਪੰਨਾ ੫੧੨)

ਜੇ ਭਾਵ ਹੈ ਵਿਛੜੇ ਪਿਆਰੇ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦਾ ਕਿ ਉਹ ਕਿਥੇ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਲਛਣ ਤੇ ਕਰਤਵਜ ਜੋ ਦੇਖਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹਨ, ਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਸਾਫ ਦਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਛਣਾਂ ਤੇ ਕਰਨੀਆਂ ਵਾਲੇ ਕਿਥੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ । ਸੋ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਤਸਲੀ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮਲਕ ਸਾਹਿਬ 'ਸਦਗਤੀ' ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਹਨ ।

ਆਪ ਦਾ ਹਿਤਕਾਰੀ
ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਬੰਬੇ

੧੩-੨-੧੯੫੩

ਪਵਿਤ੍ਰਤਮਾ ਜੀਓ

ਕਲ ਭੋਗ ਪਾਠ ਅਰਦਾਸੇ ਕੀਰਤਨ ਸਾਰੇ ਭਗਤੀ ਭਾਵ ਦੇ ਕਾਰਜ ਸ਼ਰਧਾ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਹੋ ਚੁਕੇ ਹੋਣਗੇ।

ਏਥੇ ਬੀ ਗੁਰੂ ਮੇਹਰਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮ ੭.੩੦ ਵਜੇ ਭੋਗ ਦਾ ਕਾਰਜ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੀਰਤਨ ਅਰਦਾਸੇ ਸਿਦਕਾਂ ਨਾਲ ਹੋਏ।

ਹੁਣ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਘਟੇਗੀ ਹਟੇਗੀ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜ ਜੀ ਕੁਛ ਇਕਾਂਤ feel (ਮਹਿਸੂਸ) ਕਰਨਗੇ। ਉਹ ਵਕਤ ਦਿਲ ਜੋੜਨ ਤੇ ਸਿਮਰਨ ਲਈ ਵਰਤਣਾ ਸੁਖਦਾਈ ਹੋਸੀ।

“ਆਇਓ ਸੁਨਨ ਪੜਨ ਕਉ ਬਾਣੀ ॥”

(ਸਾਰੰਗ ਮਹਲਾ ੫, ਪੰਨਾ ੧੨੧੯)

ਦਾ ਕਾਰਜ ਟੁਰਿਆ ਰਹੇ। ਏਹ ਦਿਨ ਜੋ ਮਨੁਖਾ ਦੇਹ ਵਿਚ ਮਿਲੇ ਹਨ ਸਿਮਰਨ ਵਿਚ ਸਫਲਦੇ ਰਹਣ ਤਾਂ ਹੀ ਠੀਕ ਹੈ।

ਬਾਕੀ ਦੁਨੀਆ ਕੀ ਹੈ ? ਦੇਖ ਲਈ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕ ਕੀ ਹਨ? ਦੇਖ ਲਿਆ ਹੈ। ਸੋ ਕਰੀਏ ਕੀਹ ?

ਜਨ ਆਵਨ ਕਾ ਇਹੈ ਸੁਆਉ ॥

ਜਨ ਕੈ ਸੰਗਿ ਚਿਤਿ ਆਵੈ ਨਾਉ ॥

(ਗਉੜੀ ਸੁਖਮਨੀ ਮਹਲਾ ੫, ਪੰਨਾ ੨੯੫)

ਕਲ ਇਕ ਰਜਿਸਟਰੀ ਖਤ ਘਲਿਆ ਹੈ ਤੁਸਾਂ ਜੀ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ। ਉਸ ਵਿਚ ੭-੮ ਖਤ ਸਨ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਆਪ ਵਾਚ ਲੈਣੇ। ਠੀਕ ਸਮਝੋ ਤਾਂ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ

ਪੁਚਾ ਦੇਣ ਦੀ ਖੋਚਲ ਕਰਨੀ। ਪੈਰਿਸ ਵਾਲਾ ਠੀਕ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਪਨੀ ਸਲਾਹ ਸਮੇਤ ਮੋੜ
ਘਲਣਾ।

ਅਜ ਇਕ ਖਤ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜ਼ਾਬ ਵਿਚ ਕਲਕਤੇ ਬੀ ਘਲਿਆ ਹੈ।
ਸਾਰਿਆਂ ਜੋਗ ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ—ਅਸੀਸ, ਨਾਮ ਚਿਤ ਰਹੇ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਬੰਬੇ

੧੪-੨-੧੯੫੩

ਸ੍ਰੀ ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਰਾਜ ਜੀਓ !

ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਜੀ ਦੇ ਸੁਆਰੇ 'ਰਾਜ' ਜੀਓ ।

ਗੁਰੂ ਅੰਗ ਸੰਗ ।

੧੨ ਤ੍ਰੀਕ ਲੰਘ ਗਈ ਓਥੇ ਬੀ ਹਰੀ ਗੁਣ ਗਾਂਉਦਿਆਂ ਤੇ ਏਥੇ ਬੀ ਹਰੀ ਜਸ ਕਰਦਿਆਂ ।

ਜਿਸ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਨੇ "ਜੋ ਮਨਿ ਚਿਤਿ ਨ ਚੇਤੇ ਸਨਿ" ਸੋ ਗਲਾਂ ਵਰਤਾ ਕੇ, ਫੇਰ ਅਪਨੇ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦੀ ਛਹਬਰ ਲਾਕੇ ਅਪਨੀ ਪਯਾਰ ਕਲਾਈ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿਤਾ, ਉਸਦੇ ਕੌਤਕ ਉਹੀ ਜਾਣੇ ।

ਸਗਲ ਬਟਰੀਆ ॥ ਬਿਰਖ ਇਕਤਰੀਆ ॥

ਬਹੁ ਬੰਧਹਿ ਪਰਿਆ ॥ ਬਿਰੁ ਸਾਧ ਸਫਰੀਆ ॥

ਜਹ ਕੀਰਤਨੁ ਹਰੀਆ ॥ ਨਾਨਕ ਸਰਨਰੀਆ ॥

(ਰਾਗੁ ਬਿਹਾਗੜਾ ਚਉਪਦੇ ਮਹਲਾ ੫, ਪੰਨਾ ੫੩੭)

ਅਰਥਾਤ ਸਾਰੇ ਮੁਸਾਫਰ ਹਨ ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਬਿਰਛ ਹੇਠ ਆ ਕੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਆਪੋ ਵਿਚ ਮੋਹ ਪਯਾਰ ਦੇ ਬੰਧਨਾਂ ਵਿਚ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ (ਪਰ ਸਭ ਬਿਰ ਨਹੀਂ)

ਬਿਰ ਸਾਧ ਸਭਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਹਰੀ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਹਾਂ ਜੀਓ ਨਾਨਕ ਨੇ ਉਸ ਸਾਧ ਸੰਗ ਦੀ ਸਰਨ ਲਈ ਹੈ ।

ਸੋ ਸਰਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨ ਹਿਰਦੇ ਵਸਾ ਕੇ ਫੜੀ ਰਖੋ । ਤੁਸੀਂ ਫੜੀ ਰਖੋ, ਹੈਂ, ਤੇ ਓਹ ਆਪ ਫੜਾਈ ਰਖੇ । ਇਹ ਹੈ ਦੁਆਇ ਫਕੀਰਾਂ — ਹਾਂ ਜੀਓ ! ਤੈਨੂੰ ਰੱਬ ਨ ਭੁਲੇ ਦੁਆਇ ਫਕੀਰਾਂ ਦੀ ਏਹ ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ

100

ਬੰਬੇ

੧੪-੨-੧੯੫੩

ਪਵਿਤ੍ਰਤਮਾ ਜੀਓ

੧੨ ਦਾ Air mail (ਹਵਾਈ ਡਾਕ) ਪਤ੍ਰ ਤੇ ੧੩ ਦਾ ਪਤ੍ਰ ਦੁਇ ਅਜ ਇਕਠੇ ਪੁਜੇ ਹਨ।

੧੨ ਤ੍ਰੀਕ ਦੇ ਸਤਸੰਗ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਹਾਲ ਵਾਚੇ।

ਰਜਿਸਟਰੀ ਪਤ੍ਰ ਮਿਲੇ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਮਿਲ ਗਈ। ਤੁਸਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਐਡਰੇਸੀਜ਼ ਨੂੰ ਘਲ ਦਿਤੇ, ਖੇਚਲ ਹੋਈ, ਪਰ ਭਲਾ ਕੀਤੋਨੇ।

ਇਥੇ ਭੋਗ ੭.੩੦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਠ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ ਤੇ ਕੀਰਤਨ ਬੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਅੰਗ ਸੰਗ ਰਹੇ। ਲੋੜਾਂ ਥੁੜਾਂ ਆਪ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰੇ। ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਬਾਕੀ ਸੰਸਾਰ ਯਾਤ੍ਰਾ ਸਿਮਰਨ-ਵਿਚ ਬੀਤੇ ਜੋ "ਬਹੁੜ ਨ ਹੋਈਐ ਜਉਲਾ ਜੀਓ।

ਸ੍ਰੀ ਰਾਜ ਜੀ ਹੁਣ ਅਪਣੇ ਅਮਰ ਪਤੀ - ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਲਗ ਪਏ, ਇਹੋ ਹੀ ਸਾਰ ਗਲ ਹੈ, ਇਸੇ ਲਈ ਜਨਮ ਹੈ।

ਸਾਰੇ ਪਰਵਾਰ ਜੋਗ ਅਸੀਸਾਂ

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਬੰਬੇ

੧੪.੨.੫੩

ਪਯਾਰੇ ਬਰਖੁਰਦਾਰ ਜੀਓ

ਮੇਰੇ ਚੁਪ ਚਾਪ ਬਰਖੁਰਦਾਰ ਜੀਓ

ਰਬ ਜੀ ਨੂੰ ਗੁਝੇ ਗੁਝੇ ਯਾਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲਾਲ ਜੀਓ

ਲਗੇ ਰਹੋ ਅੰਦਰੋਂ ਅੰਦਰ ਬਾਣੀ ਦੇ ਪਯਾਰ ਤੇ ਸਾਈਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ।

ਤੁਸਾਨੂੰ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨਾਲ ਉਹ ਪਯਾਰ ਸੀ ਜੋ ਚੁਪ ਦੀ ਸਤਹ ਹੇਠ ਡੂੰਘਾ ਡੂੰਘਾ ਵਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਹੁਣ ਉਹ ਪਯਾਰ ਤੁਸਾਂ ਅੰਮੀ ਨੂੰ ਅਰਪਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। 'ਅੰਮੀ ਪਯਾਰ' ਤੁਸਾਂ ਦਾ ਅਗੇ ਹੀ ਚੁਪ ਚਾਪ ਪਰ ਡੂੰਘੀ ਧਾਰਾ ਵਿਚ ਵਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਹੁਣ ਪਿਤਾ ਪ੍ਰੇਮ ਬੀ ਉਸੇ ਵਿਚ ਰਲਾ ਦੇਣਾ ਹੈ। "ਦੁਇ ਪਯਾਰ 'ਅੰਮੀ' ਨੂੰ ਕਰਨੇ ਹਨ, ਬੇਟਾ।

'ਪਿਤਾ ਪ੍ਰੇਮ' ਨੂੰ ਨਿਰਾਸਤਾ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਪਾਉਣਾ। 'ਪਿਤਾ ਪ੍ਰੇਮ' ਨੂੰ ਖਰੜ ਗਯਾਨ ਨਾਲ ਪਥਰਾ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ। ਸੁਹਣਾ ਸੁਹਣਾ ਕੂਲਾ ਕੂਲਾ 'ਪਿਤਾ ਪ੍ਰੇਮ' ਹੁਣ ਸਾਹਮਣੇ 'ਦੇਵੀ ਮਾਤਾ' — 'ਗੁਰਮੁਖ ਅੰਮੀ' — ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਘੁਮਾਉਣਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਚੁਪ ਚਾਪ ਰੰਗ ਵਿਚ ਨਿਕੀ ਜੇਹੀ ਅਰਦਾਸ ਪਯਾਰੇ ਪਿਤਾ, ਗੁਰਮੁਖ ਪਿਤਾ ਲਈ ਬੀ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਪਨੀ ਉਪਜੀਵਕਾ ਜੋਗ ਕਰ ਜਾਣ ਵਾਲੇ, ਸਤ ਸੰਗ ਵਿਚ ਲਾ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਬਾਬਲ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰ ਤੁਹਾਡੀ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਗੁਰੂ ਅੰਗ ਸੰਗ ਰਹੇ, ਸੁਖੀ ਰਖੇ ਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਰਹਬਰੀ ਆਪ ਕਰੇ।

ਉਸ ਦੇ ਆਸਰੇ ਤਕੀਏ ਰਹੋ।

ਤੁਸਾਂ ਜੀ ਦਾ ਹਿਤਕਾਰੀ
ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਬੰਬੇ

੧੬-੨-੧੯੫੩

ਪਿਆਰੇ ਜੀਓ

ਪਤ੍ਰ ਪਹੁੰਚੇ । ਮੈਨੂੰ Sustain (ਬੰਧੂਣ) ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਉਹ ਕੁਮਿਆਰ ਆਪ ਹੈ ਜੋ ਟਿੰਡ ਬਣਾਉਂਦਿਆਂ ਬਾਹਰੋਂ ਜਦ ਥਾਪੀ ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਟਿੰਡ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣਾ ਦੂਸਰਾ ਹੱਥ ਦੋਂਦਾ ਹੈ ।

ਉਸੇ ਦੀ ਟੇਕ, ਉਸੇ ਦਾ ਆਸਰਾ ਹੈ ।

ਮਲਕ ਜੀ ਸੌਖੇ ਗਏ, ਭਰਿਆ ਮੇਲਾ ਛੱਡ ਗਏ, ਨੌਕ ਕਾਮ ਗਏ, ਨਾਮ ਸਿਮਰਦੇ ਗਏ, ਅਗੇ ਸੁਰਖਰੂ ਗਏ । ਤਾਂ ਦਰਗਹ ਪੈਧਾ ਜਾਇਸੀ (ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ, ਪੰਨਾ ੪੭੧), ਦੀ ਮੇਹਰ ਦੇਹਕਦਾਰਗਏ ।

ਪਰ ਪਿਛੇ ਸਭ ਤੋਂ ਅਝਲ ਵਿਯੋਗ ਰਾਜ ਜੀ ਨੂੰ ਹੈ ਜੋ ਜਿਤਨੇ devoted (ਸਮਰਪਤ) ਸਨ ਉਤਨੀ ਡੂੰਘੀ ਸੱਟ ਜਾਣੀ ਸੀ । ਪਰ ਸ਼ੁਕਰ ਹੈ ਕਿ ਸੰਭਲ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਤੋਂ ਵਿੱਥ ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੋਂਦੇ ।

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਹਰ ਕਰੇ ਤੇ ਤੁਸਾਂ ਵਰਗੇ ਸਜਨਾ ਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਦੇਣ ਦਾ ਤਾਣ ਬਖਸ਼ੇ ।
ਸ੍ਰੀ ਬਾਈ ਜੀ, ਗਯਾਨ ਜੀ ਜੋਗ ਅਸੀਸ

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਬੰਬੇ

੧੬-੨-੧੯੫੩

ਪਵਿਤ੍ਰਤਮਾ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜ, ਸ੍ਰੀ ਲੀਲਾ ਜੀਓ

੧੪, ੧੫ ਦੇ ਦੋ ਖਤ ਲੀਲਾ ਜੀ ਦੇ ਤੇ ੧੫ ਦਾ ਇਕ ਖਤ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜ ਜੀ ਦਾ ਪੁਜੇ ਹਨ। ਜੁਆਬ ਫੇਰ ਘਲਸਾਂ, ਹੁਣ ਡਾਕ ਦਾ ਵਕਤ ਹੈ ਤੇ ਆਦਮੀ ਡਾਕਖਾਨੇ ਚੱਲਿਆ ਹੈ।

ਜੀਵਨ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਨਾਮ ਹੈ। ਜਗਤ perishable (ਵਿਨਾਸ਼ੀ) ਹੈ। ਮੋਹ unperishable (ਅਵਿਨਾਸ਼ੀ) ਨਾਲ ਚਾਹੀਏ।

ਰੂਹਾਂ unperishable (ਅਮਰ) ਹਨ ਓਹ unperishable (ਅਵਿਨਾਸ਼ੀ) ਦੇ ਮੰਡਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਤੇ 'ਨਾ ਓਹੁ ਮਰੈ ਨ ਹੋਵੈ ਸੋਗੁ' ॥ (ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧, ਪੰਨਾ ੯) ਨੂੰ ਪਯਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਏ।

In haste (ਕਾਹਲੀ ਵਿਚ)

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਮੇਰਾ ਸੰਕਲਪ ਫਰਵਰੀ ਦੇ ਅਖੀਰ ਤਕ ਠਹਰਨੇ ਦਾ ਹੈ। ਮਾਰਚ ਚੜ੍ਹੇ ਟੁਰਨੇ ਦਾ, ਪਰ, 'ਨਕਿ ਨਬ ਖਸਮ ਹਥ' ਹੈ, ਪਕਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਹੁਣ ਜਦ ਲੋਕ ਆਏ ਬਾਹਰੇ ਚਲੇ ਗਏ, ਸ਼ਹਰ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਘਟੀ, ਪਾਠ ਸਾਧਾਰਣ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਇੱਕਲ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਫੇਰ ਵਿਛੋੜੇ ਦੀ ਉਦਾਸੀ ਆ ਛਾਯਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਨਸਾਨੀ ਦਿਲ ਦੀ ਸਾਈਕਾਲੋਜੀ ਹੈ ਕਿ ਇਕਲ ਜੇਹੀ ਦੇ ਹੋਇਆ ਉਦਾਸੀ ਦੌਰਾ ਕਰੇ।

ਹੁਣ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜ ਜੀ ਨੂੰ ਸੰਭਾਣੇ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਲੋੜ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਕਰੇ ਕਿ ਇਹ ਉਦਾਸੀ ਵੈਰਾਗ ਨਾ ਪਵੇ। ਪਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਵਧੇਰੇ ਸੰਭਾਲੋ ਤਾਂ ਚੰਗਾ ਰਹੇਗਾ। ਮੇਰੀ ਵਲੋਂ ਤਾਂ 'ਫਕੀਰਾਂ ਦੀ ਦੁਆ ਹੀ' ਇਕ ਸ਼ੈ ਹੈ। ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨੀ ਮਾਲਕ ਦੇ ਵਸ ਹੈ।

ਮੈਂ ਪਾਸ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ? ਮੈਂ ਇਥੇ ਕਿਉਂ ਹਾਂ ? ਕਿਸੇ ਖੁਦੀ ਦੇ ਫਿਕਰ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਰਿਹਾ। ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ। ਕਰਤੇ ਦੇ ਕੌਤਕ ਲਖੇ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ। ਅਜੀਬ ਹਾਲਤਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਲੋਂ ਟੁਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿਤਾ। ਇਹੋ ਸਮਝੀਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਮੇਰੀ ਮਤ ਥੋਰੀ ਰਾਮ"। ਜੋ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਸੋਝੀ ਉਸੇ ਨੂੰ ਹੈ ਤੇ ਓਹ ਜੋ ਕਰਦਾ ਹੈ higher wisdom (ਉਚੇਰੀ ਸਿਆਣਪ) ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਚਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਯਤਨ ਬੀ ਰਿਹਾ ਹੈ ਏਕਾਂਤ ਵਾਸੀ ਰਹਨੇ ਦਾ। ਹੁਣ ਮਨ ਵਧੇਰੇ ਏਕਾਂਤ ਲੋਚਦਾ ਹੈ ਪਰ ਹੁਕਮ ਦਾ ਬਹੁ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ, ਕਿਵੇਂ ਹੈ ? 'ਨਕਿ ਨਥ ਖਸਮ ਹਥ' ਹੀ ਸਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੋ ਅਰਦਾਸ ਕਰੋ ਸਾਨੂੰ ਕਰਤਾਰ ਨਾ ਭੁਲੇ।

ਕਰਤਾਰ ਦਾ ਪਯਾਰ ਨਾ ਭੁਲੇ। ਜਿਉਂ ਮਾਤ ਸੁਤੇ (ਪ੍ਰਤਹਿ ਹੋਤੇ) ਤਿਵੇਂ ਕਰਤਾਰ ਨਾਲ ਪਯਾਰ ਆਵੇ। ਉਸ ਦਾ ਭਾਣਾ ਸਾਡਾ ਜੀਵਨ ਹੋਵੇ। ਹਾਂ ਪਯਾਰਾ ਲੱਗੇ ਪਯਾਰਨ, ਪਯਾਰੂਆ ਵਾਹਿਗੁਰੂ, ਪਿਆਰਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ, ਪ੍ਰੀਤਮ ਵਾਹਿਗੁਰੂ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਿਆਰਾ ਲੱਗੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਮਾਰਚ ਸ਼ੁਰੂ ਟੁਰਨ ਦਾ ਖਯਾਲ ਹੈ, ਤੁਸਾਨੂੰ ਘਰ ਜਾਣੇ ਦਾ ਅਰਥਾਤ ਨੰ-੩ ਵਿਚ ਜਾਣੇ ਦਾ ਕੰਮ ਹੁੰਦਾ ਹੋਸੀ। ਪਰ ਕੁਛ ਦਿਨ ਰਾਜ ਜੀ ਦਾ ਹੁਣ ਫਿਕਰ ਵਧੇਰੇ ਰਖਣਾ।

ਬੰਬੇ

੧੭-੨-੧੯੫੩

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜ ਜੀਓ ਜੀ

ਕਲ ਪਹੁੰਚਾ ਸੀ ੧੫ ਦਾ ਖਤ ਤੇ ਵੇਲਾ ਸੀ ਡਾਕ ਦਾ। ਕਾਹਲੀ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਸੀ
ਇਕ ਪਹੁੰਤੀ ਦਾ ਪਤਰ ਸੰਖੇਪ ਜੇਹਾ।

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਕੈ ਹੋਹੁ ਹਰਿਆ ਭਾਈ ॥

(ਬਸੰਤ ਕੀ ਵਾਰ ਮਹੱਲ ੫, ਪੰਨਾ ੧੧੯੩-੬)

ਅਸੀਂ ਨਾਮ ਜਪਣ ਆਏ ਹਾਂ—

ਜਿਤਨੇ ਸਾਂਗੇ ਬਣੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਇਸ ਨਮਿਤ ਬਣਾਏ। ਜੇ ਵਿਛੋੜੇ ਵਿਚ ਰਖ ਲਿਆ,
ਤਾਂ ਇਸ ਰੰਗ ਵਿਚ

ਨਾਮ ਨੂੰ ਪੂਰਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਤੇ ਬਾਕੀ ਕਸਰ ਕਢਣ ਲਈ ਰਖ ਲਿਆ ਕਿ ਸਬਕ
ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਏ।

ਫਿਕਰ! ਫਿਕਰ ਸਾਰੇ ਓਸ ਨੂੰ ਹਨ। ਜਿਸਨੇ ਜੰਮਣ ਤੋਂ ਪਹਲੋਂ ਦੁਖ ਮਹਯਾ ਕੀਤਾ,
ਜਿਸਨੇ ਖਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਪਹਲੋਂ ਦੰਦ ਉਗਾਏ। ਜਿਸਨੇ ਵਿਦਯਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ। ਜਿਸਨੇ
ਜਵਾਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਲੋਂ ਸੰਗੀ ਸਾਥੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿਤਾ। ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਘਰ
ਵਾਸਾ ਦਿਤਾ। ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਲੜ ਲਾਯਾ। ਜਿਸਨੇ ਸਤ ਸੰਗ ਮੇਲਿਆ, ਜੋ
ਹੁਣ ਤਾਈਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਮੀਂਹ ਵਸਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ, ਹਾਂ ਓਹੋ ਅਗਲੀ ਯਾਤ੍ਰਾ ਅਪਨੇ ਨਾਮ
ਰੰਗ ਵਿਚ ਸਫਲਾਏਗਾ।

ਹਾਂ ਉਹੋ ਸਾਰੇ ਫਿਕਰ ਕਰੇਗਾ :

ਸਿਰ ਉਪਰਿ ਠਾਢਾਂ ਗੁਰੂ ਸੂਰਾ

ਨਾਨਕ ਤਾਕੇ ਕਾਰਜ ਪੂਰਾ ॥

(ਗਉੜੀ ਸੁਖਮਨੀ ਮਹਲਾ ੫, ਪੰਨਾ ੨੯੩)

ਓਸੇ ਦਾ ਲੜ ਫੜੀ ਰਖੋ । ਓਹੋ ਪ੍ਰਭ ਜਨ ਕੇ ਸਾਸ ਨਿਹਾਰੇ ਹੈ
 ਓਹੋ "ਹਾਥ ਦੇਇ ਰਾਖੈ ਅਪਨੇ ਕਉ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਪ੍ਰਤਿਪਾਨੇ ॥
 (ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ — ਪੰਨਾ ੬੮੨)

ਓਹ ਪ੍ਰਭੂ, ਓਹ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਤੁਸਾਂ ਦਾ ਸਦਾ ਸਹਾਈ ਰਹੇ ।

ਹਿਤਕਾਰੀ
 ਵੀਰ ਸਿੰਘ ।

ਬੰਬੇ

੧੯-੨-੧੯੫੩

ਪਵਿਤ੍ਰਤਾਮਾ ਜੀਓ

੧੭ ਦਾ ਪਤ੍ਰ ਅਜ ਪੁਜਾ। ਕਲ ੧੬ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪਤ੍ਰਕਾ ਕਲ ਦੀ ਪੁਜੀ ਹੋਸੀ।

ਕਲ ਸ਼ਾਮਾਂ ਦੇ ਸਾਗਰ ਦਰਸ਼ਨ ਨੇ ਇਕ ਤੜਪਵੀਂ ਕਵਿਤਾ ਦਿਤੀ ਜਿਸਦੀ ਕਾਪੀ ਨਾਲ ਹੈ।^੧ ਇਹ ਅਗੇ ਗਈਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿਚ ਸੰਭਾਲ ਰਖਣੀ।

ਜੇ ਸਮਝੋ ਕਿ ਰਾਜ ਜੀ ਸੁਣ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਵਧੇਰੇ ਵੈਰਾਗ ਵਿਚ ਨਾ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਸੁਣਾ ਦੇਣੀ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸਾਂਭ ਰਖਣੀ। ਯੋਗ ਸਮਝੋ ਤਾਂ ਕਾਕਾ ਜੀ ਨੂੰ ਬੀ ਤੇ ਰਾਗੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਬੀ ਸੁਣਾਉਣੀ। ਪਰ ਜੇ ਰਾਜ ਜੀ ਨੂੰ ਨਾ ਸੁਣਾਓ ਤਾਂ ਫੇਰ ਸਾਂਭ ਹੀ ਰਖਣੀ।

ਆਪ ਬੀ ਧਯਾਨ ਦੇ ਕੇ ਸਮਝਣੀ।

ਸ਼ੁਰੂ ਮਾਰਚ ਵਿਚ ਦਿਲੀ, ਫੇਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜਾਣੇ ਦਾ ਖਯਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੈ। ਕਾਨਪੁਰ ਦਾ ਵੀਚਾਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜਾਕੇ ਕਰਸਾਂ।

ਗੁਰੂ ਅੰਗ ਸੰਗ।

ਰੂਹ ਦੀ ਤੜਪ ਹੀ ਤਾਂ ਜੀਵਨ ਦਾਤੀ ਹੈ ਤੇ ਤੜਪ ਝਲਣੀ ਖਾਲਾ ਜੀ ਦਾ ਵਾੜਾ ਨਹੀਂ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਬੰਬੇ

੧੯-੨-੧੯੫੩

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

੧੭ ਦਾ ਪਤ੍ਰ ਪੁਜਾ । ਕਲ ਸਵੇਰੇ ਫੋਨ ਕੀਤੀ ਸੀ । ਤੁਸਾਂ ਸੁਣੀ ਸੀ । ਹੋਰ ਕੀਹ ਕਹਿਆ ਜਾਏ ।

ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਤਾ ਸਿਮਰਿਆ ਜਾਇ ॥

ਆਤਮਾ ਦ੍ਰਵੈ ਰਹੈ ਲਿਵਲਾਇ ॥ (ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੧, ਪੰਨਾ ੬੬੧)

ਮਨ ਦ੍ਰਵਣ ਦ ਵੇਲਾ ਲਿਵ ਲਾਉਣ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਮਨ ਕਠੋਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ । ਪਰ ਜਦ ਦ੍ਰਵੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਨਾਮ ਦੀ ਲਿਵ ਲਾਵੇ।

ਅਜਰੁ ਜਰੈ ਤ ਨਉ ਕੁਲ ਬੰਧੁ (ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੧, ਪੰਨਾ ੧੨੮੯)

ਸਾਈਂ ਦੇ ਪਯਾਰੇ ਸਾਈਂ ਨਾਲੋਂ ਨਹੀਂ ਵਿਛੜਦੇ । ਓਹ ਸੰਗ ਦਿਲ ਨਹੀਂ ਜੋ ਪਯਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਭੁਲ ਜਾਣ । ਓਹ ਕਾਗਜ਼ ਦੀ ਨਾਉ ਨਹੀਂ ਜੋ ਰੁੜ ਜਾਣ ।

ਓਹ ਸਾਈਂ-ਲਿਵ ਜਾਗੇ ਸਦਾ ਜੀਉਦੇ, ਜੀਉਦੀਆਂ ਤ੍ਰਬਕਾਂ ਵਾਲੇ ਸਾਈਂ ਪਯਾਰ ਵਿਚ ਹੁਲਾਰੇ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ।

ਰੰਗਿ ਹਸਹਿ ਰੰਗਿ ਰੋਵਹਿ ਚੁਪ ਭੀ ਕਰਿ ਜਾਹਿ ॥

ਪਰਵਾਹ ਨਾਹੀ ਕਿਸੈ ਕੇਰੀ ਬਾਝੁ ਸਚੇ ਨਾਹ ॥

(ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੧, ਪੰਨਾ ੪੭੩)

ਗੁਰੂ ਅੰਗ ਸੰਗ

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਬੰਬੇ

੨੧-੨-੧੯੫੩

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਮਨ ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਕਰਿ ਸਦਹੂੰ

(ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਪੰਨਾ ੫੨੯)

੧੮ ਦਾ ਪਤ੍ਰ ਪਹੁੰਚਾ। ਤੁਸਾਂ ਦੀ ਸੁਰਤ ਹੁਣ ਅਪਣੇ ਟਿਕਾਣੇ ਆ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਹ ਮੇਹਰ ਹੈ।

ਕਿਸ ਕੰਮ ਆਏ ਹਾਂ ਏਥੇ ?

ਆਇਓ ਸੁਨਨ ਪੜਨ ਕਉ ਬਾਣੀ

(ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫, ਪੰਨਾ ੧੨੧੯)

ਸੋ ਲਗੇ ਰਹੋ। ਸਮਾਂ ਇਸੇ ਲਗਨ ਵਿਚ ਸਫਲਾ ਰਹੇ ਹੋ। ਗੁਰੂ ਅੰਗ ਸੰਗ ਰਹੇ। ਏਥੇ ਸਬਕ ਪਕਾਕੇ ਡਿਗਰੀ ਲੈ ਕੇ ਟੁਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਗ ਪਾਠਸ਼ਾਲਾ ਹੈ, ਪੜ੍ਹਨ ਆਏ ਹੋਏ ਹਾਂ।

ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਾਹਾ ਲੈ ਗਏ

(ਮਨਮੁਖ ਚਲੇ ਮੂਲੁ ਗਵਾਇ ਜੀਓ ॥)

(ਸਿਰੀ ਰਾਗ ਮਹਲਾ ੫, ਪੰਨਾ ੭੪)

ਅਸੀਸ — ਨਾਮ ਚਿਤ ਰਹੇ।

ਸਾਰੇ ਪਰਵਾਰ ਜੋਗ ਅਸੀਸ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਬੰਬੇ

੨੧-੨-੧੯੫੩

ਪਵਿਤ੍ਰਤਮਾ ਜੀਓ

੧੮ ਦਾ ਪਤ੍ਰ ਪਹੁੰਚਾ। ੧੯ ਦਾ ਪਤ੍ਰ ਪਹੁੰਚਾ।

੩ ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਜੋ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਦਾ ਭੋਗ ਪਾਉਣਾ ਹੈ ਉਹ ਭੋਗ ਜੀ ਸਵੇਰੇ ਪੈਣਗੇ ਕਿ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਤੇ ਕਿੰਨੇ ਵਜੇ ?

ਮੇਰਾ ਪਹੁੰਚਣਾ ਭੋਗ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਮਗਰੋਂ ?

ਭੀੜ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਿਆਂ ਪਤਾ ਲਗ ਜਾਣ ਤੇ ਲੋਕੀ ਬਕਾਨ ਸਫਰ ਬੀ ਨਹੀਂ ਲਾਹੁਣ ਦੇਣਗੇ। ਮੇਰੀ ਤਬੀਅਤ ਬੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਕਿਸ ਵੀਚਾਰ ਯਾ ਕਿਸ Emotion (ਜਜ਼ਬੇ) ਵਿਚ ਹੋਵੇ।

ਅਸਾਂ ਅਜੇ ਤ੍ਰੀਕ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਕ ਤਾਂ ਤੁਸਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਆਣੇ ਤੇ ਦੂਜੇ ਢੇਟਾ ਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਅਪਨਾ ਵਕਤ ਦਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਰਾਜ ਜੀ ਤੇ ਤੁਸਾਂ ਜੀ ਦਾ ਜੋ ਖਯਾਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਚਲਣੇ ਦਾ ਹੈ ਸੋ ਚਲੋ ਜੀ, ਸਦਾ welcome (ਸੁਆਗਤ) ਹੈ। ਓਥੇ ਰਹਿਕੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਮੇਹਰਾਂ ਨਾਲ ਤਬੀਅਤ ਬਦਲਣ ਵਿਚ ਸਹੈਤਾ ਮਿਲਸੀ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਰਾਜ ਜੀ ਦਾ, ਤੁਸਾਂ ਜੀ ਦਾ ਅਪਨਾ ਘਰ ਹੈ।

—ਸ੍ਰੀ ਰਾਜ ਦੀ ਦੀ ਸੁਰਤ ਟਿਕਾਣੇ ਆਈ ਜਾਣਾ ਮਿਹਰਾਂ ਵਾਲੇ ਦੀ ਮੇਹਰ ਹੈ।

ਅਸੀਸ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਜੋਗ

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਬੰਬੇ

੨੩-੨-੧੯੫੩

ਪਵਿਤ੍ਰਤਮਾ ਜੀਓ

੨੦-੨-੧੯੫੩ ਦਾ ਤੇ ੨੨-੨-੧੯੫੩ ਦਾ ਦੁਇ ਖਤ ਅਜ ਪਹੁੰਚੇ।

ਇਹ ਵਾਚ ਕੇ ਕਿ ਰਾਜ ਜੀ 'ਸੁਖੀ ਹਨ' ਸੁਖ ਹੋਇਆ।

ਅਸੀਂ ਅਜੇ ਤੁਰਨੇ ਦੀ ਠੀਕ ਤਰੀਕ ਨੀਯਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਲਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਭੋਗ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਸਮਝ ਲਿਆ ਹੈ।

ਤੁਸਾਂ ਦੁਇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਮਾਯ ਰੰਗ ਵਿਚ ਚਲੋ, 'ਨਾਮ ਨ ਵਿਸਰੇ ਸਦਾ ਅੰਗ ਸੰਗ ਰਹੇ'।

"ਫੀਕੇ ਹਰਿਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਸਾਦ" (ਸਾਰੰਗ ਮਹਲਾ ੫, ਪੰਨਾ ੧੨੧੯)
ਗੁਲੇਰੀਏ ਜੀ ਦੇ ਘਰ ਭੋਗ ਤੇ ਹੋ ਆਏ, ਭਲਾ ਹੋਇਆ।

ਹੋਰ ਮਿਹਰ ਹੈ ਗੁਰੂ ਕੀ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਬੰਬੇ

੨੪-੨-੧੯੫੩

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

੨੧-੨-੫੩ ਦਾ ਪਤ੍ਰ ਪਹੁੰਚਾ।

ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਮੇਰੁ ਪਰਬਤੁ ਸੁਆਮੀ ਓਟ ਗਹੀ ਮੈਂ ਤੇਰੀ,
(ਰਾਮਕਲੀ ਕਬੀਰ, ਪੰਨਾ ੯੬੯)

ਸੂਖ ਮਹਲ ਜਾਕੇ ਉਚ ਦੁਆਰੇ ॥
(ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫, ਪੰਨਾ ੭੩੯)

ਉਚੇ ਤੇ ਉਚ ਅਪਾਰ ॥
(ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੩, ਪੰਨਾ ੮੯੫)

ਦੈਵੀ ਤੁਕਾਂ ਵਾਲਾ ਪਤ੍ਰ ਮਿਲਿਆ। ਥੈਂਕਸ
poet (ਕਵੀ) ਹੋ ਗਏ ਹੋ। ਹਾਂ Divine poetry (ਰੂਹਾਨੀ ਕਵਿਤਾ) ਦੇ reciter
(ਗਾਇਕ) ਹੋ ਗਏ ਹੋ।

ਇਨਾਮ—

ਤੂੰ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਹੋਰ ਘਲਦਾ ਹਾਂ। ਵਾਚ ਕੇ, ਸਮਝ ਕੇ ਸਾਂਭ ਰਖਣੀਆਂ। ਕੋਈ
ਕਵਿਤਾ ਕਿਸੇ ਕੀ ਸਨਾਉਣੀ ਮੁਨਾਸਬ ਸਮਝੋ ਤਾਂ ਖੁਸ਼ੀ, ਪਰ ਕਾਪੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਾ ਦੇਣੀ।

ਗੁਰੂ ਅੰਗ ਸੰਗ

ਸ੍ਰੀ ਰਾਜ ਜੋਗ ਅਸੀਸ

“ਤੈਨੂੰ ਰਬ ਨ ਭੁਲੇ ਦੁਆ ਫਕੀਰ ਦੀ ਏਹਾ”

ਹਿਤਕਾਰੀ
ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਸਬਰਾਂ ਦੇ ਹੁਜਰੇ 'ਚ ਵਾਸਾ ਮਿਲਿਆ, ਕੇਰੂ ਪਹਾੜ ਦੇ ਲਾਗੇ ।
ਪੱਥਰ ਤੇ ਪੱਥਰ ਆ ਹੁਜਰੇ ਤੇ ਪੈਂਦੇ, ਕੜਕਣ ਤੇ ਦੇਵਣ ਧਮਾਕੇ ।

ਇਕ ਦੀ ਸੱਟ ਤੇ ਸੱਦ ਨ ਮੁਕਦੀ, ਹੋਰ ਨਵੇਂ ਆ ਆ ਪੈਂਦੇ ।
ਬੰਦੀ ਤੁਸਾਡੀ ਦਾ ਵਿੱਤ ਨਿਤਾਣਾ, ਜਾਣੋ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਹੁ ਜੀ ਆਪੇ^੧ ।

੧ ਇਹ ਕਵਿਤਾ ਗੁਰਲੀਲਾ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਚਿੱਠੀ ਦੇ ਉਤਾਰੇ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਹਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਤ ਵਿਚ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ ਅਤੇ "ਮੇਰੇ ਸਾਂਹੀਆਂ ਜੀਓ" ਵਿਚ ਛਪ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਸੰਪਾ.

ਬੰਬੇ

੨੫-੨-੧੯੫੩

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ-ਸ੍ਰੀ ਰਾਜ ਜੀਓ

ਕਲ ਡਾਕਟਰ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਆਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਤੁਸਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਘਰ ਨੂੰ ਬਾਣੀ ਦੇ ਪਾਠਾਂ ਤੇ ਭੋਗਾਂ ਨਾਲ ਸਵਰਗ ਬਣਾ ਰਖਿਆ ਹੈ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤਮਯ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਸਾਈਆਂ ਜੀ ਦੀ ਰਜ਼ਾ ਨੂੰ ਮਿਠਾ ਕਰ ਮੰਨ ਰਹੇ ਹੋ।

ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਸਨੇਹਾ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਤੇਜਾ ਜੀ ਦੇ ਕਾਕੇ ਨੇ ਦਿਤਾ ਜੋ ਡੇਹਰੇ ਤੋਂ ਦਿਲੀ ਹੋਕੇ ਆਯਾ ਸੀ। ਵਿਛੜੇ ਭੁਲਦੇ ਨਹੀਂ; ਪਯਾਰ ਤਣਾਵਾਂ ਜੁ ਡੂੰਘੀਆਂ ਹਨ - ਪਰ ਓਹ ਜੀਉਂਦੇ ਵਸਦੇ-ਸੁਖੀ ਵਸਦੇ-ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਦੇਸ ਵਸਦੇ-ਦਿੱਸਣ ਤੇ ਮਨ ਮਿਲਨ ਦੇ ਆਸ਼ੁ ਰੰਗਾਂ ਵਿਚ ਹਿਲੋਰੇ ਲੈਂਦਾ 'ਸਾਈਆਂ' ਪ੍ਰਭੂ, ਸਾਈਆਂ 'ਪ੍ਰਭੂ' ਕਰਦਾ ਰਹੇ ਤਾਂ "ਦੁਖ ਵਿਚ ਸੁਖ ਮਨਾਈ" ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

੨੬.੨.੫੩

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

੨੫ ਦਾ ਪੜ੍ਹ ਤੁਸਾਂ ਜੀ ਦਾ ਹੁਣੇ ਪੁਜਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਟੁਰਨ ਦੀ ਤ੍ਰੀਕ ਨੀਅਤ ਅਜੇ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਫਰਵਰੀ ਏਥੇ ਤਾਂ ਬਿਤਾਣਾ ਹੈ। ਢੇਟਾ ਰਾਮ ਜੀ ਦੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਵਕਤ ਤੇ ਸਾਡੇ ਟੁਰਨ ਵਿੱਚ adjustment (ਤਾਲ ਮੇਲ) ਹੋਣੀ ਹੈ। ਪਰ ਮਾਰਚ ਦੇ ਅਰੰਭ ਵਿਚ ਖਯਾਲ ਟੁਰਨੇ ਦਾ ਹੈ। ਅਪਨੀ ਤਬੀਅਤ ਹੁਣ ਇਥੋਂ ਟੁਰਨ ਨੂੰ ਕੁਛ ਕਾਹਲੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਥਾਂ ਜੀਵ ਦਾ ਮੁਕਾਮ ਨਹੀਂ। ਦੁਨੀਆ ਮੁਸਾਫਰ ਖਾਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਫੇਰ ਥਾਂ ਥਾਂ ਅਦਲੀ ਬਦਲੀ ਦੇ ਸਫਰ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਸੁਪਨੇ ਵਿਚ ਸੁਫਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਅਸਲ ਵਿਚ ਨਕਿ ਨਥ ਖਸਮ ਹਥ ਹੈ, ਕਿਰਤੁ ਧਕੇ ਦੌਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਅਨ ਜਲ ਥਾਂ ਥਾਂ ਦੀ ਸੈਰ ਕਰਵਾਂਦਾ ਹੈ। ਐਉਂ ਹੀ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਤੇ ਟੇਕ ਬਝੀ ਰਹੇ ਤਾਂ ਮਨ ਅਚਿੰਤ ਹੋਕੇ ਸਿਮਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਮੁਖ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਹੈ ਤੇ ਜਿਸ ਲਈ ਆਏ ਹੋਏ ਹਾਂ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਬੰਬੇ

੨੬-੨-੫੩

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਹੈ^੧, ਇਸਦੀ ਵੀਚਾਰ ਸੁਖ ਦੇਸੀ। ਜੇ ਭਾਈ ਸੁਧ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੀਰਤਨ ਵਿਚ ਸੁਨਾਉਣ ਤੇ ਵਧੇਰੇ ਸੁਰਤ ਨੂੰ ਸੁਖੀ ਤੇ ਉਚਿਆ ਕਰਸੀ।

ਤੁਮ ਪੂਰਨ ਪੂਰਿ ਰਹੇ ਸੰਪੂਰਨ ਹਮਭੀ ਸੰਗਿ ਅਘਾਏ ॥

ਗੁਰੂ ਅੰਗ ਸੰਗ

ਨਾਮ ਦਾ ਰੰਗ

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਹੁਣੇ ਡਾਕ ਫੇਰ ਆਈ ਹੈ ਤੇ ਆਪਦਾ ੨੫ ਦਾ ਪਤ੍ਰ ਪੁਜਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਅੰਗ ਸੰਗ ਰਹੇ। ਤਕੜੇ ਹੋਵੋ। ਜਦ ਆਪ ਬੀ ਚਲਣਾ ਹੈ ਸਭ ਨੇ ਤਦ ਸਫਲ ਕਰੀਏ ਮਿਲਿਆ ਤੇ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦਾ ਸਮਾ।

ਗੁਰ ਅੰਗ ਸੰਗ ਰਹੇ।

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫

ਤੂ ਦਾਨਾ ਤੂ ਅਬਿਚਲੁ ਤੂਹੀ ਤੂ ਜਾਤਿ ਮੇਰੀ ਪਾਤੀ ॥
 ਤੂ ਅਡੋਲੁ ਕਦੇ ਡੋਲਹਿ ਨਾਹੀ ਤਾ ਹਮ ਕੈਸੀ ਤਾਤੀ ॥੧॥
 ਏਕੈ ਏਕੈ ਏਕ ਤੂਹੀ ॥ ਏਕੈ ਏਕੈ ਤੂ ਰਾਇਆ ॥
 ਤਉ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥
 ਤੂ ਸਾਗਰੁ ਹੰਮ ਹੰਸ ਤੁਮਾਰੇ ਤੁਮ ਮਹਿ ਮਾਣਕ ਲਾਲਾ ॥
 ਤੁਮ ਦੇਵਹੁ ਤਿਲੁ ਸੰਕ ਨ ਮਾਨਹੁ ਹਮ ਭੁੰਚਹੁ ਸਦਾ ਨਿਹਾਲਾ ॥੨॥
 ਹਮ ਬਾਰਿਕ ਤੁਮ ਪਿਤਾ ਹਮਾਰੇ ਤੁਮ ਮੁਖਿ ਦੇਵਹੁ ਖੀਰਾ ॥
 ਹਮ ਖੇਲਹੁ ਸਭਿ ਲਾਡ ਲਡਾਵਹੁ ਤੁਮ ਸਦ ਗੁਣੀ ਗਹੀਰਾ ॥੩॥
 ਤੁਮ ਪੂਰਨ ਪੂਰਿ ਰਹੇ ਸੰਪੂਰਨ ਹਮਭੀ ਸੰਗਿ ਅਘਾਏ ॥
 ਮਿਲਤ ਮਿਲਤ ਮਿਲਤ ਮਿਲ ਰਹਿਆ ਨਾਨਕ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਏ ॥੪॥੬॥
 (ਪੰਨਾ ੮੮੪)

ਉਹਨ ਬੰਬੇ

੨੮-੨-੧੯੫੩

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

੨੬ ਦਾ ਪਤ੍ਰ ਅਜ ਬੰਬੇ ਪੁਜਾ ਤੇ ਓਥੋਂ ਘਰ ਦਾ ਨੌਕਰ ਏਥੇ ਲੈਕੇ ਆਯਾ।

ਏਥੇ ਕਲ ਦਿਨ ਢਲੇ ਪੁਜੇ ਸਾਂ। ਬੰਬੇ ਕੁਛ ਸਰੀਰ ਥਕ ਜੇਹਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਉ ਸੁਖੀ ਕਰੇ। ਬਾਣੀਆਂ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ ਜਿਥੇ ਉਸਦੀ ਬਾਣੀ ਹੋਵੇ
ਆਪ ਬੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬਿਰਹੇ ਦੇ ਘਾਉ ਡੂੰਘੇ ਮਨ ਵਿਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਭਰਦਿਆਂ ਦੇਰ ਲਗਦੀ
ਹੈ। ਪਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਮਲੂਮ ਨਾਲ ਓਹ ਛੇਤੀ ਭਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਬਾਣੀਆਂ ਦਾ ਮਾਲਕ
ਅਪਨੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਲਖਾਉਂਦਾ ਰਹੇ ਤੇ ਅਪਣੀ ਪਯਾਰ ਕਲਾਈ ਵਿਚ ਸੰਭਾਲੀ ਰਖੇ।

ਮੇਰੇ ਟੁਰਨੇ ਦਾ ਦਿਨ ਨਹੀਂ ਨੀਯਤ ਹੋਯਾ। ਜੇ ਮੇਰਾ ਇਕ ਏਥੇ ਨਿਜ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈਸੀ,
ਉਹ ਕੰਮ ਆਸ ਸੀ ਅਜਕਲ ਦੋ ਛੁਟੀਆਂ ਵਿਚ ਹੋ ਜਾਸੀ ਤਾਂ ੩ ਤਕ ਟੁਰ ਪੈਸਾਂ। ਪਰ ਉਹ
ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਉਹ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਤ੍ਰੀਕ ਲਿਖ ਘਲਦੇ ਤੇ "ਉਹਨ" ਸਾਯਦ ਸੁਖ
ਆਉਂਦੇ। ਕੰਮ ਮੇਰੇ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਸੋ ਅਟਕੇ ਹਾਂ।

ਹੁਣ ਕਲ ਵਾਪਸ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਜੇ ਕੰਮ ਸੋਮਵਾਰ ਮੰਗਲਵਾਰ ਤਕ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ
ਤਾਂ ਸੋਮ ਮੰਗਲ ਖਤ ਖਾ ਦੇਸਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ definite (ਨਿਸਚਿਤ) ਜ਼ਾਬ ਆਪਦੇ
ਪਤ੍ਰ ਦਾ ਦੌਦਾ ਪਰ ਹੋ ਨਹੀਂ ਸਕਿਆ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਠੀਕ ਤ੍ਰੀਕ ਮੁਕਰਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ
ਤੇ ਨ ਲਿਖ ਸਕਿਆ ਹਾਂ। ਆਸ ਹੈ mind (ਮਹਿਸੂਸ) ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ।

ਸ੍ਰੀ ਰਾਜ ਜੋਗ 'ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਸੁਹੇਲਾ' ਦਾ ਸਨੇਹਾ ਦੇਣਾ। ਸਾਰੇ ਪਰਵਾਰ ਜੋਗ
ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ। ਅਸੀਸ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

੧੯੫੨

ਪਯਾਰੇ ਭਗਤ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੇ ਭਗਤ ਪਰਿਵਾਰ ਜੀਓ ਜੀ

ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਤੇ ਪਰਮ ਸਤਕਾਰ ਯੋਗ ਪੂਜਨੀਕ ਹਸਤੀ ਸ੍ਰੀ ਭਗਤ ਜੀ ਦੇ ਅਚਾਨਕ ਪਿਆਨੇ ਸਦੈਵੀ ਘਰਾਂ ਵਲ ਹੋ ਜਾਣ ਦੀ ਖਬਰ ਸੁਣ ਕੇ ਬਹੁਤ ਸ਼ੋਕ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨੀ ਇਕ ਕੀਮਤੀ ਜਿੰਦਗੀ ਸੀ ਜੋ ਹਰ ਪਹਲੂ ਤੋਂ ਸਤਕਾਰ ਯੋਗ ਸੀ। ਪਰਉਪਕਾਰ ਵਿਚ ਤਾਂ ਇੰਨੇ ਤਤਪਰ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਹਰ ਮੌਕੇ ਨੂੰ ਸਫਲ ਕਰਦੇ, ਸਗੋਂ ਕਈ ਵੇਰ ਵਿੱਤੋਂ ਵਧਕੇ ਬੀ ਉਪਕਾਰ ਕਰ ਗੁਜ਼ਰਦੇ ਸੇ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਤੇ ਆਮ ਵਿਦਵਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਪਨੇ ਸਮੇਂ ਮੰਨੀ ਪ੍ਰਮਾਣੀ ਸੀ। ਆਪ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਇਹ ਵਿਯੋਗ ਇਕ ਨਾ ਪੂਰੇ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਵਿਛੋੜਾ ਹੈ। ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਪਤਿਬ੍ਰਤਾ ਧਰਮ ਦੀ ਦੇਵੀ ਮਾਤਾ ਜੀ ਲਈ ਉਮਰ ਭਰ ਦੇ ਪੂਜ ਸਾਥੀ ਦਾ ਵਿਛੜਨਾ ਭਾਰੀ ਸਦਮਾ ਹੈ। ਪਰ ਜੀਓ ਜੀ! ਇਹ ਸਭ ਕੁਛ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਭਾਣੇ ਵਿਚ ਵਰਤਦਾ ਹੈ। ਭਾਣੇ ਨਾਲ ਚਿਤ ਦਾ ਸਮੇਲਨ ਇਹੋ ਹੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਜਿਸਤਰਾਂ ਦੀ ਉਤਮ ਤੇ ਉਚੀ ਬੀਤੀ ਹੈ ਆਪ ਲਈ ਇਕ ਫਖਰ ਦਾ ਟਿਕਾਣਾ ਹੈ। ਭਗਤ ਜ਼ਾਹਰ ਮਲ ਜੀ ਸਾਈਂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਆਪ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੇ ਰੋਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਹੁਣ ਸੁਹਣੀ ਆਯੂ ਭੋਗ ਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਸਦੇ ਹੋਏ ਸਚੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਪਧਾਰੇ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

੨੪-੭-੧੯੫੪

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

੨੨ ਤ੍ਰੀਕ ਦਾ ਪਤ੍ਰ ਆਪ ਦਾ ਪਹੁੰਚਾ।

ਸ੍ਰੀ ਭੈਣ ਜੀ ਦੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਰਣੀ ਚਲੇ ਜਾਣ ਦੀ ਹਮਦਰਦੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਹੈ।

ਭੈਣ ਜੀ ਜੀਵਨ ਸਫਲਾ ਗਏ। ਮਨੁਖਾ ਜਨਮ ਦਾ ਲਾਹਾ ਲੈ ਗਏ।

ਚਾਹੇ ਵਿਛੋੜਾ ਵਿਛੋੜਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਦੋਂ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਓਹ ਬਿਨਾ ਕੋਈ ਦੁਖ
ਪਾਏ ਇਕ ਦਿਨ ਵਿਚ ਹੀ ਗੁਰ ਗੋਦ ਸਮਾ ਗਏ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

੧੦-੪-੧੯੫੩

ਪਯਾਰੇ ਭਗਤ ਸਾਹਿਬਾਨ ਜੀਓ

ਅਸੀਸ

ਨਾਮ ਚਿਤ ਆਵੈ।

ਆਪ ਦਾ ਪਤ੍ਰ ਪਹੁੰਚਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮਾਤਾ ਜੀ ਦੇ ਚਲਾਣੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਮਿਤ ਭੋਗ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਪਤਾ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਹਾਈ ਹੋਵੇ ਤੇ ਭੋਗ ਨਿਰਵਿਘਨ ਪਵੇ ਤੇ ਉਸਦਾ ਫਲ ਸ੍ਰੀ ਮਾਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਸਹਸ੍ਰ ਗੁਣਾ ਹੋ ਕੇ ਮਿਲੇ।

ਚਲਣਾ ਤਾ ਸਭ ਕਿਸੇ ਹੈ ਤੇ ਮਾਤਾ ਦਾ ਵਯੋਗ ਚਾਹੇ ਕਦੋਂ ਹੋਵੇ ਬਚਿਆਂ ਲਈ ਪੀੜਾ ਦਾ ਕਾਰਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਬੀ ਪੂਰਨ ਪਤਿਬ੍ਰਤ ਤੇ ਉਚ ਸੁਰਤੀਆਂ ਮਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਦਾ ਫਖਰ ਸੁਰਤਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਆਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਆਪ ਦੀ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮਾਤਾ ਜੀ ਦਾ ਜੋ ਇਹ ਪ੍ਰਣ ਨਿਭਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਾਣ ਪਤੀ ਜੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਤਮ ਸੁਆਸਾਂ ਤਕ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹਣ ਇਕ ਪਤਿਬ੍ਰਤ ਧਰਮ ਦੀ ਕਰਾਮਾਤ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਣ ਅੰਤ ਪ੍ਰਯੰਤ ਨਿਭਿਆ ਤੇ ਜਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਯਾਰੇ ਪਤੀ ਜੀ ਗੁਰੂ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਚਲੇ ਗਏ ਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨਾ ਰਹੀ ਤਾਂ ਉਹ ਬੀ ਮਗਰੇ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹੋ ਉਹ ਜੀਉਂਦੇ ਜੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ, ਇਹੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਧੰਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੁਣਨੇਹਾਰ।

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪਨੀ ਮੇਹਰ ਦੀ ਛਾਵੇਂ ਥਾਂ ਬਖਸ਼ੇ ਤੇ ਤੁਸਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸੁਖ ਤੇ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਦੀ ਦਾਤ ਦੇਵੇ।

ਦਿਲੀ ਹਮਦਰਦੀ ਨਾਲ।

ਮੈਂ ਹਾਂ

ਆਪ ਦਾ ਹਿਤਕਾਰੀ,

ਵੀਰ ਸਿੰਘ।

ਡੇਰਾ

੩੦-੩-੧੯੫੪

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਬਰਖੁਰਦਾਰ ਨਿਰਮਲ ਚੰਦ ਜੀ ਨੂੰ ਜੋ ਭਾਰੀ ਸਦਮਾ ਸੁਪਤਨੀ ਜੀ ਦੇ ਵਿਛੋੜੇ ਦਾ ਝਲਣਾ ਪਿਆ ਹੈ ਸੁਣਕੇ ਬਹੁਤ ਅਫਸੋਸ ਹੋਇਆ। ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਕਰਨੇ ਨਿਆਰੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਰਨਿਆਂ ਅਗੇ ਸਿਰ ਝੁਕਾਉਣਾ ਹੀ ਭਗਤੀ ਭਾਵ ਨੂੰ ਸਿੰਜਦਾ ਹੈ।

ਤੁਸਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਵਿਛੋੜਾ ਤੇ ਖੇਚਲ ਹੋਈ ਹੈ ਉਹ ਬੀ ਇਸ ਉਮਰੇ ਭਾਰੀ ਖੇਚਲ ਹੈ। ਪਰ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਜੋ ਨਾਮ ਦੇ ਲੜ ਲਗੇ ਰਹੇ ਹੋ ਹੁਣ ਉਸੇ ਨਾਮ ਦੇ ਮਾਲਕ ਪਾਸੋਂ ਸਹਾਯਤਾ ਮੰਗੋ ਤੇ ਉਸਦਾ ਲੜ ਪਕਾ ਪ੍ਰਚਕੇ ਪਕੜੋ। ਉਹ ਅੰਗ ਸੰਗ ਰਹੇ ਤੇ :-

ਬਿਖੜੇ ਦਾਉ ਲੰਘਾਵੇ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੁਖ ਸਹਜ ਸੇਤੀ ਘਰਿ ਜਾਤੇ ॥

(ਬਸੰਤ ਮਹਲਾ ੫, ਘਰ ੨ ਹਿੰਡੋਲ-ਪੰਨਾ ੧੧੮੫)

ਵਾਲੀ ਰਹਮਤ ਹੋਵੇ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਪਤ੍ਰ ਪਹੁੰਚਾ। ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਿਤੇ ਜਾਂਦਾ। ਪਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਿਮਰਨ ਭਜਨ ਨਾਲ ਯਕੀਨ
ਦੇ ਘਰ ਜਾਕੇ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ :—

ਕਉਨੁ ਮੂਆ ਰੇ ਕਉਨੁ ਮੂਆ

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਮਿਲਿ ਕਰਹੁ ਬੀਚਾਰਾ

ਇਹ ਤਉ ਚਲਤੁ ਭਇਆ।

(ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫, ਪੰਨਾ ੮੮੫)

ਕਾਹਨੂੰ ਸਾਈਂ ਦੇ ਚਰਿਤ੍ਰਾਂ ਵਿਚ ਦਖਲ ਦੇਣਾ।

ਸਿਰ ਤਸਲੀਮ ਦਾ ਝੁਕਾਯਾ ਤੇ ਯਾਦ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਜਫਾ ਤੇ ਹੰਸੂ ਹਸੂ ਕਰਦੇ ਜੀ
ਲਿਆ ਜਿਨਾਂ ਚਿਰ ਆਪ ਜਿਵਾਲੇ।

ਤੇ ਮਿਹਰ ਨਾਲ feel (ਮਹਿਸੂਸ) ਕਰ ਲਿਆ ਕਿ ਆਪ ਸਾਡੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਹੈ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

੨੭-੭-੧੯੫੪

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

੨੬ ਦਾ ਪਤ੍ਰ ਪੁਜਾ।

ਦੋ ਪਾਠ ਭੋਗ ਪਾਏ। ਸੁਖ ਠੰਢ ਪਸਰੀ। ਆਤਮਾ ਰਸਮਯ ਹੋਵੇ। ਗੁਰੂ ਅੰਗ ਸੰਗ
ਵੱਸੇ।

ਜੋ ਵਾਕ ਆਪਨੇ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੇ ਲਿਖੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸੁਹਣੇ ਆਏ ਹਨ।

ਪਰਸੋਂ ਦਿੱਲੀ ਭੋਗ ਪੈ ਗਿਆ ਹੈ। ਚੰਗੇ ਆਤਮ ਰੰਗ ਵਿਚ ਸਮਾਗਮ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਸਾਡਾ ਪਾਠ ਅਜੇ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਭੋਗ ਤਯਾਰ ਹੋਸੀ, ਸਹਜ ਨਾਲ
ਪਾਵਾਂਗੇ।

ਬਲਬੀਰ ਜੀ ਦਿੱਲੀ ਗਏ ਸਨ। ਭੈਣ ਜੀ ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਦਸ ਆਏ ਹਨ ਤੇ ਸਾਰੇ
ਖੁਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ ਸੁਣਕੇ।

ਸ੍ਰੀ ਸ਼ੁਭ ਜੀ, ਸ੍ਰੀ ਤੇਜਾਂ ਜੀ ਜੋਗ ਅਸੀਸ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

੧੮-੯-੧੯੧੨

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਵਿਯੋਗ ਸਦਾ ਉਦਾਸੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਹੋਣਹਾਰ ਜੋ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਸੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਅਰ ਸਾਡੇ ਓਹ ਪਿਤਾ ਜੀ ਹਨ। ਪਿਤਾ ਜੀ ਜੋ ਕੁਛ ਬਾਲਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਕਰਦੇ ਹਨ ਸੋਈ ਕੁਛ ਚੰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਹੁਕਮ ਬੀ ਇਹੀ ਹੈ :-

ਜਿਸ ਕੀ ਬਸਤੁ ਤਿਸੁ ਆਗੈ ਰਾਖੈ ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਆਗਿਆ ਮਾਨੈ ਮਾਖੈ ॥

ਉਸ ਤੇ ਚਉਗੁਨ ਕਰੈ ਨਿਹਾਲੁ ॥

ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬੁ ਸਦਾ ਦਇਆਲੁ ॥

(ਗਉੜੀ ਸੁਖਮਨੀ ਮਹਲਾ ੫, ਪੰਨਾ ੨੬੮)

ਸੋ ਸ਼ੁਕਰ ਤੇ ਸੰਤੋਖ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਦਾ ਭਾਣਾ ਮੰਨੋ ਅਰ ਸ਼ੁਕਰ ਕਰੋ। ਕੀਹ ਜਾਣੀਏ ਜਿਸਨੂੰ ਅਸੀਂ ਦੁਖ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕੋਈ ਸੁਖ ਹੈ, ਅਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਭਲੇ ਲਈ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਪਿਆਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਕਦੇ ਵੈਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਉਹ ਸਦਾ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ:-

ਮੀਤੁ ਕਰੈ ਸੋਈ ਹਮ ਮਾਨਾ ॥

ਮੀਤ ਕੇ ਕਰਤਬ ਕੁਸਲ ਸਮਾਨਾ ॥ (ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫, ਪੰਨਾ ੧੮੭)

ਏਹ ਸਤਿਗੁਰ ਦਾ ਵਾਕ ਹੈ।

ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਆਪ ਸਾਰਾ ਪਰਵਾਰ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖ ਹੋ, ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਤੇ ਪੂਰਾ ਭ੍ਰੋਸਾ ਰਖ ਕੇ ਇਸ ਵਿਯੋਗ ਵਿਚ ਸਿਖੀ ਸਿਦਕ ਨਾਲ ਨਿਬਾਹੋਗੇ।

ਗੁਰੂ ਬਚੇ ਦੀ ਆਤਮਾ ਤੇ ਮੇਹਰ ਕਰੇ ਅਰ ਅਪਨੇ ਪਿਆਰ ਦੀ ਛਾਂ ਵਿਚ ਥਾਂ ਦੇਵੇ, ਅਰ ਆਪ ਸਭਨਾਂ ਜੋਗ ਸਬਰ ਸ਼ੁਕਰ ਤੇ ਸਿਖੀ ਸਿਦਕ ਦਾਨ ਬਖਸ਼ੇ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਡੇਰਾਦੂਨ

੨੩-੫-੧੯੫੩

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਓਹ ਵੇਖਦੇ ਹਨ, ਦਿਸਦੇ ਨਹੀ

ਓਹ ਮਿਲੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਵਿਛੜਦੇ ਨਹੀ

ਗੁਰਬਾਣੀ ਇਹ ਸੁਮੱਤਾਂ ਦੋਂਦੀ ਹੈ —

ਤੁਸੀਂ ਸਿਦਕ ਰਖੋ

'ਮਿਲਿਆ ਹੋਇ ਨ ਵੀਛੜੈ ਜੇ ਮਿਲਿਆ ਹੋਈ'

(ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੧, ਪੰਨਾ ੭੨੯)

ਤੁਸੀਂ ਅੰਤਰ ਆਤਮੇ ਮਿਲੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ ਸੋ ਵਿਛੜੇ ਨਹੀ ਹੋ —ਯਥਾ

ਮਿਲਿਆ ਮਿਲਿਆ ਨਾ ਮਿਲੈ ਮਿਲੈ ਮਿਲਿਆ ਜੇ ਹੋਇ ॥

ਅੰਤਰ ਆਤਮੈ ਜੋ ਮਿਲੈ ਮਿਲਿਆ ਕਹੀਐ ਸੋਇ ॥

(ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੨, ਪੰਨਾ ੭੯੧)

ਸੋ ਜੋ ਗੁਰੂ ਕੇ ਪਯਾਰ ਵਿਚ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਲਗੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਵਿਛੜਦੇ ਨਹੀ।

"ਮਿਲਿਆ ਹੋਇ ਨ ਵੀਛੜੈ ਗੁਰ ਕੈ ਹੇਤਿ ਪਿਆਰਿ ॥"

(ਰਾਗ ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੩ ਘਰ ੧੦, ਪੰਨਾ ੭੫੫)

ਲੋੜ ਇਸ ਗਲ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਦੇ ਭਾਵ ਵਿਚ ਰਹੀਏ। ਨਾਮ ਸਿਮਰਦੇ ਬਾਣੀ ਗਾਉਂਦੇ "ਮਿਲੇ ਨਿਸਚੇ" ਵਿਚ ਰਹੀਏ।

ਮਿਲੇ ਸਮਝ ਕੇ ਸ਼ੁਕਰ ਤੇ ਸੁਖ ਵਿਚ ਰਹੀਏ, ਉਦਾਸੀ ਤੇ ਸੰਸਾ ਨਾ ਪੈਣ ਦੇਈਏ।

ਪਵੇ ਤਾਂ ਗੁਰਬਾਣੀ —

"ਮੈਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਆਧਾਰੁ ਹੈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਲਾਗ ਰਹਾਉ" ॥

(ਰਾਗ ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੪ ਅਸਪਦੀਆ ਘਰ ੧੦, ਪੰਨਾ ੭੫੯)

127
ਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ —

ਮਨਹੁ ਨ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿ ਅਹਿਨਿਸਿ ਧਿਆਈਐ

(ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੧, ਪੰਨਾ ੭੫੨)

ਸੁਖ ਵਿਚ, ਸ਼ੁਕਰ ਵਿਚ, ਮੰਗਲ ਭਾਵ ਵਿਚ ਯਾਦ ਕੀਤਿਆਂ ਰਬ ਤੁਠਦਾ ਹੈ ਤੇ
ਵਿਛੜੇ ਪਯਾਰੇ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਬਰਕਤਾਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਨਾਮ ਰਸ ਦੀਆਂ ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

੨੪-੧੨-੧੯੫੩

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਆਸ ਹੈ ਸੁਖਾਂ ਨਾਲ ਪੁਜ ਗਏ ਹੋਸੇ ।

ਰੋਣ ਭਾਵੇਂ ਕਿੰਨਾ sincer (ਸੱਚਾ) ਤੇ ਦਿਲੀ ਹੋਵੇ ਦੇਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ pity create (ਤਰਸ-ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ) ਕਰਦਾ ਹੈ । ਅਪਨੇ ਲਈ pity ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦੀ ਉਦੀਪਨ ਕਰਵਾਉਣੀ । ਜੇ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਰਹੀਏ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਛਹੁ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਦੀ ਦੂਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਲਗਦੀ ਹੈ।

ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਦੀ ਛਹੁ ਲਾਉਣੀ ਇਕ ਤਰਾਂ ਦਾਤਾ ਹੋ ਵਰਤਣਾ ਹੈ ।

“ਓਇ ਦਾਤੇ ਦੁਖ ਕਾਟਨਹਾਰ” (ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ਪੰਨਾ ੨੮੫)

ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ “ਨਿਰੇ ਹਉ ਦੇ ਖੁਸ਼ੇ” ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਆਖਦੇ, ‘ਅੰਦਰ ਸਚ ਮੁਖ ਉਜਲਾ ਖਸਮੇ ਮਾਹਿ ਸਮਾਹਿ’ ਤੇ ਬਾਹਰਿ ਸੂਤੁ ਸਗਲ ਸਿਉ ਸਉਲਾ” (ਆਸਾਂ ਮ. ੫, ਪੰਨਾ ੩੮੪) ਏਹ ਸਚੀਆਂ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਹਨ । ਖੁਸ਼ੀਆਂ ‘ਸਾਈ’ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਨਾਲ ‘ਨੇਹੁ’ ਦੀਆਂ । ਗੁਰੂ ਅੰਗ ਸੰਗ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

੧੭-੪-੧੯੫੩

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਇਕੱਲ ਤੇ ਏਕਾਂਤ ਦਾ ਫਰਕ ਹੈ। ਇਕੱਲ ਵਿਚ ਉਦ੍ਰੇਵਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਏਕਾਂਤ ਵਿਚ ਮਨ ਸਾਈਂ ਨਾਲ ਜੁੜਦਾ ਹੈ। ਇਕੱਲ ਵਿਚ ਫੀਲਿੰਗ ਸ਼ੁਨ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਏਕਾਂਤ ਵਿਚ ਹਲਕਾਪਨ ਤੇ ਮਨ ਦਾ ਜੋੜ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਾਈਆਂ ਜੀ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾ ਗੁਰੂ ਸਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ।

ਇਕਲ ਵਿਚ ਬੁੜ ਭਾਸਦੀ ਹੈ ਸਰੀਰਕ।

ਏਕਾਂਤ ਵਿਚ ਅਪਨਾ ਆਪਾ ਰੂਹ ਭਾਸਦਾ ਹੈ ਤੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਰੂਹਾਂ ਦਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਰੂਹਾਂ ਦੇ ਉਦਾਲੇ ਵਿਚ ਦਾਤਾਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸਿਦਕ ਵਿਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸੋ ਜਦ feeling (ਅਹਿਸਾਸ) ਇਕਲ ਦੀ ਆਉਣ ਲਗੇ ਉਸਨੂੰ ਏਕਾਂਤ feeling ਵਿਚ ਪਲਟ ਲਿਆ ਕਰੋ।

ਰਬ ਦੇ ਪਯਾਰੇ ਇਕਲੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਇਹ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਰਬ ਪਯਾਰੇ ਸਿਖਾਲਦੇ ਹਨ।

ਗੁਰੂ ਅੰਗ ਸੰਗ ਰਹੇ। ਨਾਮ ਦਾ ਰੰਗ ਲਗਾ ਰਹੇ।

ਰਬ ਦੇ ਪਯਾਰੇ ਗੁਰਮੁਖ ਜੋ ਟੁਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਪਨੇ ਨਾਮ ਜਪਣ ਵਾਲੇ ਪਯਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿਸਦੇ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਦਾਨੇ ਦਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਝਾਂਵਲੇ ਦੋਂਦੇ ਹਨ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਜਨ ਜਨ ਗੁਰ ਜਨਿ

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ

130

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

੧੭-੫-੧੯੧੬

ਪਵਿਤ੍ਰਤਮਾ ਜੀਓ

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰੇਮ ਵਿਚ ਖੀਵੇ, ਖਿੜੇ ਤੇ ਖੁਸ਼ ਰਿਹਾ ਕਰੋ। ਹਰਦਮ ਦਿਲ ਖਿੜਿਆ ਰਹੇ ਤੇ ਸਿਮ੍ਰਨ ਵਿਚ ਰਹੇ, ਕਦੇ ਅਰਦਾਸ, ਕਦੇ ਸੁਕਰ, ਕਦੇ ਪਯਾਰ ਦਾ ਉਛਾਲਾ ਏਹ ਫੇਰੇ ਪਾਂਦਾ ਰਹੇ, ਫੇਰ ਜੀਵਨ ਸਫਲਾ ਹੈ, ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ, ਰਸਦਾਯਕ ਹੈ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਰੇ ਜੋ ਸਾਡਾ ਹਥ ਕੋਈ ਪਿਆਰਾ ਰਬ — ਤਾਰਿਆ ਫੜੀ ਰਖੇ, ਸਾਨੂੰ ਲਈ ਚਲੇ। ਅਸੀਂ ਅੰਧੇ ਹਾਂ, ਅੰਧੇ ਸੁਣ ਕੇ ਰਸਤੇ ਨਹੀਂ ਟੁਰ ਸਕਦੇ, ਅੰਧੇ ਨੂੰ ਬਾਹੋਂ ਫੜ ਕੇ ਰਸਤੇ ਟੋਰੇ ਤਾਂ ਟੁਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਸੁਨਿ ਅੰਧਾ ਕੈਸੇ ਮਾਰਗੁ ਪਾਵੈ॥

ਕਰੁ ਗਹਿ ਲੇਹੁ ਓੜਿ ਨਿਬਹਾਵੈ॥

(ਗਉੜੀ ਸੁਖਮਨੀ ਮਹਲਾ ੫, ਪੰਨਾ ੨੬੭)

ਸੁਣ ਕੇ ਅੰਨਾ ਕੀਰ੍ਤੀ ਰਸਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਵੇ, ਕੋਈ ਉਸਦਾ ਹੱਥ ਫੜ ਲਵੇ ਤੇ ਓੜਕ ਤਕ ਨਿਬਾਹ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਮੰਜ਼ਲੇ ਪੁਜ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਆਖੋ ਧੰਨ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰੀਤਮ, ਚੋਜੀ ਪਯਾਰਾ, ਅਰਸ ਦਾ ਵਾਲੀ ਤੇ ਸਾਡਾ ਬਾਪੂ ਜੀ। ਅਸੀਸ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

੨-੫-੧੯੨੬

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਸਾਡਾ ਸਿਮਰਨ ਜੇ ਅਠ ਪਹਰ ਜਾਰੀ ਰਹਵੇ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਸਿਮ੍ਰਨ ਦੇ ਸੁਹਣੇ (ਅੰਦਰ ਬਣ ਗਏ) ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਧੰਨ ਗੁਰ ਨਾਨਕ, ਧੰਨ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਵਸ ਰਿਹਾ, ਨਾਲ ਲਗ ਰਿਹਾ, ਠੰਢਾਂ ਪਾ ਰਿਹਾ ਭਾਸੇ ਤੇ ਲੂੰ ਲੂੰ ਠਰੇ। ਅਸੀਂ ਮੂਰਖ ਹਾਂ। ਮੂਰਖਾਂ ਦੀ ਇਕੋ ਕਮਾਈ ਹੈ ਕਿ 'ਧੰਨ ਗੁਰ ਨਾਨਕ' ਤੋਂ ਮਨ ਤੇ ਜੀਭ ਨਾ ਵਿਛੜਨ। ਗਲ ਸੌਖੀ ਤੇ ਸਿਧੀ ਹੈ ਤੇ ਮੂਰਖਾਂ ਦੇ ਹੀ ਸਮਝਣ ਤੇ ਕਰਨ ਗੋਚਰੀ ਹੈ। ਪਰ ਮੂਰਖ ਏਨੀ ਗਲ ਬੀ ਲਗ ਕੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਜਗਤ ਦੇ ਹੋਰ ਹੋਰ ਖਯਾਲ ਆ ਕੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵਿਛੋੜਦੇ ਹਨ। ਤਕੜੇ ਹੋ ਕੇ ਇਸ ਧੁੰਨ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਵਸਾਈ ਰਖੋ। ਇਸ ਤਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰਖੋ। ਧੰਨ ਗੁਰ ਨਾਨਕ, ਧੰਨ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦਾ ਰੰਗ ਲਗਾ ਰਹੇ। ਅਰਸ਼ਾਂ ਵਿਚ, ਬੈਠੇ ਤੇ ਘਰ ਘਟ ਵਸ ਰਹੇ ਪਯਾਰੇ ਦੀਆਂ ਮੇਹਰ-ਝਰਨਾਟਾਂ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਆ ਆ ਕੇ ਪਯਾਰ ਤਨੁਕੇ ਮਾਰਦੀਆਂ ਰਹਣ।

ਦਾਤੇ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰ ਕਰੋ। ਸ੍ਰੀ ਮਲਕ ਜੀ ਨੂੰ ਪਾਠ ਸੁਣਾਯਾ ਕਰੋ, ਧੰਨ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਯਾਦ ਕਰਾਯਾ ਕਰੋ, ਸਚਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਬਹੁੰ ਛੇਤੀ ਪੂਰਨ ਅਰੋਗਤਾ ਬਖਸ਼ੇ। ਸਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਸੀਸ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਬੰਬੇ

੨੩-੨-੧੯੫੧

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

੨੨ ਦਾ ਪਤ੍ਰ ਪਹੁੰਚਾ।

ਤੁਸੀਂ ਸੁਖ ਪੂਰਬਕ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚ ਵਿਚਰ ਰਹੇ ਹੋ, ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ।

ਸ਼ੁਕਰ ਵਿਚ ਜੀਵਿਆ ਕਰੋ। ਧੰਨ ਹੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੋ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਬੈਠਕੇ ਪਯਾਰ ਕਰਵਾਨਾ ਹੈ।

ਸ਼ੁਕਰ ਹੈ ਦਾਤਾਂ ਦਾ ਜੋ ਸਾਂਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਲ ਜੁਗ ਵਿਚ ਸ਼ੁਕਰ ਇਕ ਭਾਰੀ ਤਪਸਯਾ ਹੈ।

ਦੂਰ ਨੇੜੇ ਉਸ ਦੇ ਚੋਜ ਹਨ।

ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਉਚਾ ਰਖਦਿਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਨੇੜੇ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦਾ।

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਨਾਮੁ ਬਾਰੰਬਾਰ ॥

ਨਾਨਕ ਜੀਅ ਕਾ ਇਹੈ ਅਧਾਰ ॥

(ਗਉੜੀ ਸੁਖਮਨੀ ਮਹਲਾ ੫, ਪੰਨਾ ੨੯੫)

ਦਾਤਾ ਤੁਠ ਤੁਠ ਕੇ ਦੋਂਦਾ ਰਹੇ।

ਆਪੇ ਕਉਤੱਕ ਅਨੰਦ ਚੋਜ ਆਪ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਨਿਉ ਦਿੱਲੀ

੧੩-੨-੧੯੮੫

ਜੀਓ ਜੀ

ਜਦੋਂ ਸੁਰਤ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਨ ਲਗੇ ਤਾਂ ਇਲਾਜ "ਸ਼ੁਕਰ" ਹੈ। ਏਹ ਬੜੇ ਬੜੇ
ਫਕੀਰਾਂ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਦਾ ਤਤ ਹੈ।

ਦੂਸਰਾ ਇਲਾਜ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਸ਼੍ਰਵਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਜੇ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵੇਚਨਾ
ਸ੍ਰੀ ਸੰਤਾਂ ਜੀ ਨੂੰ ਪਤ੍ਰ ਪਾਕੇ ਪੁਛ ਲੈਣੀ। ਮੈਂ ਅਜ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਜਿਥੋਂ ਤਕ ਹੋ ਸਕਿਆ ਹੈ ਸ਼ੁਕਰ
ਦਾ ਨੁਕਤਾ ਸਮਝਾਇਆ ਹੈ। ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦੀ ਤਰਾਂ 'ਸ਼ੁਕਰ' ਤੀਸਰਾ ਅੰਗ ਹੈ, ਚੌਥਾ ਅੰਗ
ਬੇਨਤੀ ਹੈ। ਪੰਜਵਾਂ ਕੀਰਤਨ ਤੇ ਸਤਸੰਗ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

੧੦-੧੧-੧੯੪੭

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

੨-੧੧-੪੭ ਦਾ ਪਤ੍ਰ ਕਲ ਪੁਜਾ ਹੈ। ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ ਕਿ ਤੁਸਾਨੂੰ ਕੋਠੀ ਤੇ ਭਲਿਆਂ ਦਾ ਸਤਸੰਗ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਠ ਦਾ ਸਮਾਗਮ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੇ ਬਨਾ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਸ਼ੁਕਰ ਕਰਿਆ ਕਰੋ ਤੇ ਬਾਣੀ ਨਾਮ ਦੀ ਟੇਕ ਵਿਚ ਰਿਹਾ ਕਰੋ। ਸਮੇਂ ਬੜੇ ਭਯਾਨਕ ਲੰਘ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਸਲਾਮਤੀ ਦਾ ਟਿਕਾਣਾ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਤੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਸਤਸੰਗ ਲਭ ਪੈਣੇ ਮੇਹਰ ਹੀ ਮੇਹਰ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਧਨਵਾਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹਯੇ। ਸਭਨਾ ਜੋਗ ਅਸੀਸ। ਨਾਮ ਚਿਤ ਰਹੇ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ

135

ਬੰਬੇ

੨੬-੧-੧੯੫੫

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਜੇ ਅਉਖੇ ਹੋਵੋ ਤਾਂ ਅਰਦਾਸ ਕਰੋ ।

ਜੇ ਸੋਉਖੇ ਹੋਵੋ ਤਾਂ ਸ਼ੁਕਰ ਕਰੋ ।

ਜੇ ਸਧਾਰਨ ਅਵਸਥਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਿਮ੍ਰਨ ਕਰੋ ।

ਕਲਜੁਗ ਦੀ ਤਪਸਯਾ ਸ਼ੁਕਰ ਹੈ ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

੧੭-੧੧-੧੯੨੫

ਸ੍ਰੀ ਮਲਕ ਰਾਜ ਜੀਓ

ਦੂਰ ਬੈਠੇ ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਪਯਾਰ, ਸਾਈਂ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰਕੇ ਤੇ ਪਾਠ ਕਰਕੇ, ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹੋ ਉਸਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਸਾਂ ਕੀ ਅਜ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਖਬਰ ਦੇਣ ਲਗਾ ਹਾਂ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਕਿ ਮੈਂ ਵਲ ਹਾਂ ਕਿ ਹੁਣ ਕੋਈ ਖੋਚਲ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲੀ ਜੀ ਕੋਲ ਰਹਿਕੇ ਜੋ ਦਰਦ ਵੰਡਾਈ ਤੇ ਕੰਮ ਕਾਜ ਸੁਖ ਦਾ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਉਸਦਾ ਥੈਂਕਸ (ਧੰਨਵਾਦ) ਬੀ ਤੁਸਾਂ ਨੂੰ due (ਬਣਦਾ) ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਘਰ ਦਾ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੁਟੀ ਦਿੱਤੀ ਰਖੀ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਕ ਸ਼ੁਕਰ ਦਾਤਾ ਜੀ ਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਬੈਠਕੇ ਲੁਕ ਲੁਕ ਕੇ ਪਯਾਰ ਕਰਦੇ ਹੈਨ।

ਗੁਰੂ ਚਿਤ ਰਹੇ, ਓਹ ਦਾਤਾ ਕਦੇ ਨ ਵਿਸਰੇ, ਨ ਵਿਸਰਣ ਦਾ ਰਸ ਭਰਿਆ ਰਹੇ।
ਇਸ ਕਰਕੇ ਹਿੰਮਤ ਨਾਲ ਯਾਦ ਵਿਚ ਵਸਣਾ ਚਾਹੀਏ, ਤਾਂ ਕਿ ਯਾਦ ਸਾਨੂੰ ਪਕੜ ਲਵੇ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

੨੬-੧੦-੧੯੧੨

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਤੁਸੀਂ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰ ਕਰੋ, ਜਿਸਨੇ ਦੁਖਾਂ ਤਕਲੀਫਾਂ ਤੋਂ ਸੁਖ ਪੂਰਬਕ ਕਢ ਕੇ ਅਰੋਗਤਾ ਬਖਸ਼ੀ ਹੈ ਅਰ ਅਨੰਦ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਸ਼ੁਕਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵਡੀ ਭਗਤੀ ਹੈ। ਜਿਸਦੇ ਆਤਮਾ ਵਿਚ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਵਸਦਾ ਹੈ ਉਸਦਾ ਆਤਮਾ ਉਚਾ ਹੈ ਤੇ ਸਵੱਛ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਬਾਣੀ ਬੀ ਪੜ੍ਹੋ, ਸ਼ੁਕਰ ਬੀ ਕਰੋ ਤੇ ਸਾਈਂ ਬੀ ਸਿਮਰੋ, ਸ੍ਵਾਦ ਦੇ ਮਗਰ ਨਾ ਪਉ। ਬਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਬਕ ਯਾਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੁਖ ਸਵਾਦ ਆਪਣੇ ਵਸ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਉਸਤਾਦ ਦੀ ਦਾਤ ਹੈ। ਸੋ ਅਸੀਂ ਨਾਮ ਦੀ ਸੰਬਯਾ ਪਕਾਈ ਚਲੀਏ। ਰਸਦਾਤਾ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਦਾ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਰਸ ਆਪੇ ਬਖਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜੇ ਅਸੀਂ ਰਸ ਦੇ ਰੋਣੇ ਵਿਚ ਆਕੇ ਹਾਵਿਆਂ ਯਾ ਸੁਸਤੀ ਵਿਚ ਪੈ ਜਾਵੀਏ ਤਾਂ ਸੰਬਯਾ ਖਿਸਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬੰਦੇ ਦਾ ਕੇਵਲ ਧਰਮ ਇਹ ਹੈ —

ਬੰਦੇ ਬੰਦਗੀ ਇਕਤੀਆਰ ॥

ਸਾਹਿਬੁ ਰੋਸੁ ਧਰਉ ਕਿ ਪਿਆਰੁ ॥

(ਗਉੜੀ ੧੩, ਪੰਨਾ ੩੩੮)

ਕਦੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮੋ ਨਾ ਉਕੀਏ ਤੇ ਦਾਤਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਦੇ ਦੁਆਰੇ ਤੋਂ ਕਦੀ ਖਾਲੀ ਚਿਤ ਯਾ ਨਿਰਾਸ ਨਾ ਹੋਵੀਏ। ਗੁਰੂ ਸਹਾਯਤਾ ਕਰੇ ਤੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਰਵੇ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਕਦੇ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਨਾ। ਉਹ ਪਿਆਰਾ, ਪਿਆਰਾਂ ਦਾ ਸੋਮਾ, ਮਿਹਰਾਂ ਦਾ ਮੀਂਹ ਸਦਾ ਨਿਕਟ ਵਸਦਾ ਹੈ, ਸਦਾ ਤਰੁਨਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸਦਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਜਦ ਕਦੇ ਅਸੀਂ ਢਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ ਸਾਡੇ ਵਿਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਨਿਰਾਸਾ ਆਲਸ ਤੇ ਟੋਟਾਂ ਵਿਚ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਪਿਆਰੇ ਦੇ ਪਿਆਰ ਤੋਂ ਦਿਲ ਘਟਾ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਸਦਾ ਭਰੋਸੇ ਤੇ ਉਮਾਹ ਭਰੇ ਸਿਦਕ ਵਿਚ ਰਹੀਏ, ਹੁਲਾਸ ਵਿਚ ਰਹੀਏ, ਆਸਾਵੰਦ ਰਹੀਏ ਤੇ ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਭਰੇ ਰਹੀਏ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਫੁੱਟਕਲ

138

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ

ਕਸੌਲੀ

੧-੧੦-੧੯੪੮

ਪਿਆਰੇ ਜੀਓ

ਜੇ ਮਨ ਸੰਸਾਰਕ ਰੁਝੇਵਿਆਂ ਤੋਂ ਅੱਕ ਜਾਏ ਤਾਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਵੀਚਾਰ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਪਾਠ, ਅਕੇਵੇਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਜੇ ਮਨ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਸੰਸਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਯਾ ਦਾਰੀਆਂ ਕਰਦਾ ਥੱਕ ਜਾਏ ਤਾਂ ਏਕਾਂਤ ਵਿੱਚ ਬੈਠਕੇ ਨਾਮ ਦਾ ਸਿਮਰਣ ਮਨ ਦੇ ਥਕੇਵੇਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਜੇ ਸਰੀਰ ਸੇਵਾ, ਦਾਰੀਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਥੱਕ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਨੀਂਦ ਉਸਦਾ ਦਾਰੂ ਹੈ, ਯਾ ਆਰਾਮ ਕੁਰਸੀ 'ਤੇ ਅੱਖਾਂ ਮੀਟਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪਨੂੰ ਢਿੱਲਾ ਤੇ ਨਿਸ਼ੱਲ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏ। ਸਹਜ ਵਿਚ ਨਾਮ ਦੀ ਰੈਂ ਜੋ ਪੱਕੀ ਹੋਈ ਹੈ ਟੁਰੀ ਰਹੇ ਤਾਂ ਬਕਾਨ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜੇ ਸਰੀਰਕ ਕਸਰ ਵਧੇਰੇ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਦਵਾਈ ਨਾਲ ਬਕਾਨ ਲਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਇਉਂ ਸਰੀਰਕ ਕਸਰ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਭਨਾ ਅਹੁਰਾਂ ਦਾ ਦਾਰੂ ਨਾਮ ਹੈ।

ਨਾਮ ਅਉਖਧੁ ਜਿਹ ਰਿਦੈ ਹਿਤਾਵੈ ॥

ਤਾਹਿ ਰੋਗੁ ਸੁਪਨੈ ਨਹੀਂ ਆਵੈ ॥

(ਗਉੜੀ ਬਾਵਨ ਅਖਰੀ ਮਹਲਾ ੫, ਪੰਨਾ ੨੫੯)

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

੬-੨-੧੯੫੭

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

‘ਬਸੰਤ ਵਧਾਈ’ ਦਾ ਪਤ੍ਰ ਪੁਜਾ। ਥੈਂਕਸ। (ਧੰਨਵਾਦ) ਤੁਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ
ਵਧਾਈ।

‘ਨਾਮ’ ਦਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤਾਈ ਤੇ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇ। ਤੁਸਾਨੂੰ ਬੀ ਤੇ ਤੁਸਾਂ ਜੀ ਦੀ
ਭੈਣ ਰਾਜ ਜੀ ਕੀ ਬੀ ਤੇ ਦੋਹਾਂ ਪਰਵਾਰਾਂ ਕੀ ਬੀ।

ਇਥੇ ਦਾ ਮੌਸਮ—

ਧੁਪ ਵਿਚ ਹੁਣ ਨਿਘ ਹੈ। ਹਵਾ ਜੇ ਵਗੇ ਤਾਂ ਚੰਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਬਦਲਵਾਈ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

੧੦-੧੨-੧੯੫੫

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਸ੍ਰੀ ਰਾਜ ਜੀ ਨੇ ਆਪ ਸਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਦਸੀ ਹੈ। ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਗੁਰੂ
ਮੇਹਰਾਂ ਨਾਲ ਸੁਖੀ ਹੋ।

ਮੇਹਰਾਂ ਦਾ ਸਾਈਂ ਨਾਮ ਦੀ ਦਾਤ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਿਹਰਾਂ ਹੋਰ ਕਰੇ, ਨਾਮ ਵਿਚ ਰਸ
ਭਰ ਦੇਵੇ। ਰਸ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਲਿਵ ਬਖਸ਼ੇ। ਸਦਾ ਸੁਖੀ ਰਹੋ।

ਏਥੇ ਜਦ ਦੇ ਆਏ ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਕੇ ਪਯਾਰਿਆਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਹੀ ਦਰਸ਼ਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕੋਈ
ਆਂਦੇ ਕੋਈ ਜਾਂਦੇ ਭਾਗ ਲਾਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਗੁਰੂ ਅੰਗ ਸੰਗ ਰਹੇ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ

141

ਬੰਬੇ

੨੧-੨-੧੯੫੫

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਆਸ ਹੈ ਸੁਖਾਂ ਸਹਿਤ ਹੋਸੋ ।

ਦਿਲ ਸਾਈਂ ਯਾਦ ਵਿਚ ਪ੍ਰੇਮਮਯ ਹੋਸੀ ।

ਇਥੇ ਮੌਸਮ ਅਜੇ ਚੰਗਾ ਹੈ । ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਰਤਾ temperature (ਤਾਪਮਾਨ)
ਵਧਦਾ ਹੈ ਤੇ ਫੇਰ ਠੰਢੀ ਹਵਾ ਚਲ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ।

ਨਾਮ ਜਪਦਿਆਂ, ਕਦੇ ਰਸ ਪੈਂਦਾ ਹੈ

ਰਸ ਵਿਚ ਸਚ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ।

ਸਚ ਸਚੇ ਵਿਚ ਜੋੜਦਾ ਹੈ ।

ਸੋ ਲਗੇ ਰਹੋ ਬਾਣੀ ਨਾਮ ਨੂੰ ।

ਸ੍ਰੀ ਹਰਦਿਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ, ਸ੍ਰੀ ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੰਪਤੀ ਤੇ ਸੁਭ ਜੀ
ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਜੋਗ ਅਸੀਸ ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

੧੫-੬-੧੯੫੪

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

੧੦ ਦਾ ਪਤ੍ਰ ਪੁਜ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਿਮਰਨ ਦਾ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਾ ਪਹਲੀ ਨਿਆਮਤ ਹੈ।

ਇਸ ਵਿਚ ਰਸ ਦੇ movement (ਪਲ) ਆਉਣੇ ਦੂਸਰੀ ਨਿਆਮਤ ਹੈ।

ਮਨ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਵਿਕਲਪ ਤੋਂ ਘਟ ਹਟ ਕੇ ਇਸੇ ਰਸ ਵਿਚ ਰਹਣਾ ਲਿਵ ਹੈ ਤੇ
ਤੀਸਰੀ ਨਿਆਮਤ ਹੈ।

ਸਭ ਦਾਤਾਂ ਹਨ। ਦਾਤਾਂ ਦਾਤੇ ਦੇ ਵਸ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਮੰਗਤ ਜਨ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ
ਝੋਲੀ ਅਡ ਕੇ ਮੰਗਦੇ ਰਹਣਾ।

ਮੰਗਣਾ ਹੈ —

ਅਰਦਾਸ ਕਰਨੀ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

੧੪-੧-੧੯੪੬

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

੧੧ ਦਾ ਪਤ੍ਰ ਪਰਸੋਂ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਤੇ ੧੨ ਦਾ ਅਜ ਮਿਲਿਆ ਹੈ । ਜੋ ਕੰਮ ਹਰਿ ਜੀ ਦੇ ਹਨ ਓਹ ਹਰੀ ਜੀ ਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ । ਉਨਾਂ 'ਤੇ ਓਦਰਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ । ਉਹ ਤਾਂ ਕਰਤਾਰ ਦੇ ਰੰਗ ਵੇਖਕੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹਯੇ । ਹੁੰਦਾ ਉਹੋ ਕੁਛ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਤੇ ਜੋ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸੁਖਦਾਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਖੁਸ਼ੀਦਾਤਾ ਬੀ ਉਹੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹਯੇ । ਤੇ ਅਗੋਂ ਸਦਾ ਮੇਹਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਮੰਗੀਏ । ਸ੍ਰੀ ਮਲਕ ਜੀ ਤੇ ਰਾਜ ਜੀ ਦਾ ਅਮ੍ਰੀਕਾ ਤੋਂ ਸੁਖਾਂ ਨਾਲ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆਉਣਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ । ਆਸ ਹੈ ਸਾਡੀ ਤਾਰ ਪੁਜ ਗਈ ਹੋਸੀ। ਵਧਾਈ ਹੋਵੇ ਤੁਸਾਂ ਜੋਗ । ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਜੀ ਤੇ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਜੋਗ ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

੨੪-੯-੧੯੪੪

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

੨੪ ਦਾ ਪਤ੍ਰ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਵਾਚੀ। ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ।

ਮਨ ਨੇ ਮੋਹ ਮਾਯਾ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਰਹਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਘਰ ਬਾਰ ਮੋਹ ਮਾਯਾ ਹੀ ਹੈ।

ਮਨ ਨਾਮ ਨਾਲ ਕੁਛ ਰੂਪ ਵਟਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕਦੇ ਅਸਲਾ ਪਛਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹੈ। ਤਦੋਂ ਫਿਰ ਇਸਦਾ ਘਰ ਬਾਰ 'ਸਾਂਈ ਪ੍ਰੇਮ' ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹੋ ਯਤਨ ਸਾਰੇ ਉਚੇ ਉਠਣ ਵਾਲੇ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਜੇ ਨਿਰਗੁਣ ਦੇ ਉਪਾਸਕ ਹਨ ਉਨਾਂ ਦੀ ਸੇਧ ਦਰੁਸਤ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਮਿਹਨਤ ਵਧੇਰੇ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਸਰਗੁਣ ਉਪਾਸਨਾ ਵਾਲੇ ਮੂਰਤੀਆਂ ਵਿਚ ਕਿ ਸਰੀਰਾਂ ਵਿਚ ਛੇਤੀ ਲਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਅਖੀਰ ਓਥੋਂ ਉਠ ਕੇ ਕੇ ਨਿਰਗੁਣ ਵਲ ਆਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਅੰਤਮ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਨਿਰਗੁਣ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇਵ ਜੀ ਹਨ।

ਗੁਰੂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਮੇਹਰ ਕਰੇ ਤੇ ਸਦਾ ਸੁਖ ਰਖੇ। ਇਧਰ ਜਦ ਆਓ ਸਦਾ welcome (ਸਵਾਗਤ) ਹੋ। ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਮੇਲੇ ਸੁਖਾਂ ਦਾ ਘਰ ਹਨ।

ਹੋਰ ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਹੈ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

੩੧-੧੨-੧੯੩੫

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਦੁਇ ਪਤ੍ਰ ਮਿਲੇ । ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਵਾਚੀ । ਇਥੇ ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਹੈ ।

ਕਲ ਗੁਰਪੁਰਬ ਹੈ । ਪਾਠ ਤਯਾਰ ਹੈ । ਕਲ ਭੋਗ ਪੈਸੀ ।

ਰਾਜ ਜੀ ਰਾਜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਪੁਜ ਗਏ ਹਨ । ਆਸ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਕਲ ਭੋਗ ਪਾਸੋ ।

ਜਹ ਹਰਿ ਸਿਮਰਨ ਭਇਆ ਤਹ ਉਪਾਧਿ ਗਤੁ ਕੀਨੀ ਵਡਭਾਗੀ ਹਰਿ ਜਪਨਾ

(ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੪, -ਪੰਨਾ ੬੭੦)

ਨਾਮ ਨੂੰ ਚੰਬੜੋ, ਨਾਮ ਨੂੰ ਨਾ ਵਿਸਾਰੋ,

ਇਸ ਵਿਚੋਂ ਕਦੇ ਰਸ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ । ਸਿਰ ਤੇ ਖੜੇ ਹਨ ਨਾਮ ਦੇ ਜਾਪ ਵਿਚੋਂ ਬਰਕਤਾਂ

ਪਾਣ ਵਾਲੇ ।

ਨਉ ਨਿਧਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹਰਿ ਮੈ ਪਲੇ ਬਧਾ ਛਿਕਿ ਜੀਉ

(ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫, ਪੰਨਾ ੭੩)

ਅਸੀਸ । ਗੁਰੂ ਅੰਗ ਸੰਗ । ਨਾਮ ਚਿਤ ਰਹੇ । ਨਾਮ ਵਿਚ ਰਸ ਪਵੇ ।

ਮਲਕ ਜੀ, ਅਨੰਤ ਜੀ, ਉਜਲ ਜੀ, ਕੰਵਲ ਜੀ ਸਰਬਤ ਜੋਗ ਅਸੀਸ । ਗੁਰਪੁਰਬ

ਦੀ ਵਧਾਈ ਤੇ ਅਸੀਸ ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ

146

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

੨੧-੧੨-੧੯੩੩

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ (ਲੀਵਲ)

ਪਤ੍ਰ ਸਾਰੇ ਮਿਲਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਵਿਤ੍ਰ ਭਾਵਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਦਾ ਨਾਮ ਦੇ
ਰੰਗ ਵਿਚ ਰਖੇ ਤੇ ਉਮਾਹੀ ਸੁਰਤ ਵਿਚ ਨਾਮ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਹੋਰ ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਹੈ। ਬਲਬੀਰ ਜੀ ਦੇ ਏਥੇ ਆ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਗਏ। ਏਥੇ
ਹੀ ਰਹਿ ਪਏ ਹਾਂ।

ਅਸੀਸ। ਗੁਰਪੁਰਬ ਜੀ ਦੀ ਵਧਾਈ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਸ਼ਿਮਲਾ

੨੩-੧੧-੧੯੨੯

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਚੇਤੇ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇਡੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹਨ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਿਆਰ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਪਾਕੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਆਦਲਾ ਬਣਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਦਿਲ ਮੰਦਰ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਸੋਭਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਵਸੇਬੇ ਦੇ ਮੰਦਰ ਚਾਨਣੇ ਨਾਲ ਸੁਹਣੇ ਲਗਦੇ ਹਨ। ਮਲਕ ਜੀ ਨੂੰ ਅਸੀਸ ਦੇਣੀ। ਅਜਕਲ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਬੜੇ ਰੁਝੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਆਸ ਹੈ ਤੁਸਾਂ ਦਾ ਸੁਖਮਨੀ ਦੇ ਪਾਠ ਨਾਲ ਸੀਤਲ ਹੋਇਆ ਤੇ ਨਾਮ ਦੇ ਰਟਨ ਨਾਲ ਖਿੜਿਆ ਚਿਹਰਾ ਤਕ ਕੇ ਸਭ ਬਕਾਨਾਂ ਤੋਂ ਹੋਲੇ ਤੇ ਸੁਖੀ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹੋਸਨ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅੰਗ ਸੰਗ ਰਹੇ। ਨਾਮ ਚਿਤ ਰਹੇ, ਬਾਣੀ ਦੀ ਨੈਂ ਟੁਰੀ ਰਹੇ, ਦਿਲ ਬਾਗ ਖਿੜੇ ਰਹਣ।

ਧੰਨ ਗੁਰ ਨਾਨਕ - ਅਸੀਸ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

੧੬-੨-੧੯੩੧

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

੧੧ ਦਾ ਪਤ੍ਰ ਪੁਜਾ। ਅਗੇ ਵੀ ਪੁਜੇ ਹਨ। ਉਤਰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਿਆ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਕਮਰੇ ਦਾ ਬਣਨਾ ਬਹੁ ਵਕਤ ਲੈਨਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਖੜਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੋੜੀਆਂ ਵੀ ਲਗ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਬਾਕੀ ਫਰਸ਼ ਰੋਗਨ ਆਦਿ ਚੋਖੇ ਕੰਮ ਅਜੇ ਹਨ।

ਹੋਰ ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਹੈ।

ਕਦੋਂ ਬੁਲਾਸੋ ਦਾ ਉਤਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੁਸਾਂ ਦਾ ਅਵਕਾਸ ਬਣੇ ਬਿਨ ਬੁਲਾਏ ਸਹੂਲਤ ਨਾਲ ਆ ਸਕੋ। ਅਸਾਂ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕਰਯਾ ਕਰੋ ਕਿ ਸੋਆਂ ਸੁਣ ਕੇ ਸੁਹਣੀਆਂ ਸਭ ਦੀਆਂ ਸਾਂਵੇ ਹੋਯਾ ਕਰੀਏ ਤੇ ਸਦਣ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਘਲਣ ਵਲੋਂ ਤੇ ਹੋਰ ਲਾਲਸਾ ਵਲੋਂ ਸਾਈਂ ਹਰ ਦਿਨ ਨਿਰਵਾਸਤਾ ਬਖਸ਼ਦਾ ਜਾਵੇ। ਇਥੋਂ ਤਾਈਂ ਕਿ ਇਕ ਸਾਈਂ ਨੂੰ ਲੋੜਨ ਦੀ ਸੁਰਤ ਸਜੀਵੀ ਰਹੇ ਤੇ ਸਦਾ ਵਧੇ ਤੇ ਸਤ ਸਵਾਈ ਵਧੇ ਤੇ ਹੋਰ ਸਭ ਪਾਸਿਓਂ ਦਾਤ ਮਿਲੇ।

ਮਨੁ ਮੇਰੇ ਧਾਵਨ ਤੇ ਛੂਟਿਓ ਕਰਿ ਬੈਠੇ ਬਿਸਰਾਮੁ ॥

(ਬਸੰਤ ਮਹਲਾ ੬, ਪੰਨਾ ੧੧੮੬)

ਸਾਈਂ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦੀਆਂ ਅਰਦਾਸਾਂ ਸੁਣਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਲਈ ਬੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਸੁਣੇ ਜੋ ਅਸੀਂ ਵੀ ਗਾਵੀਏ :-

ਹਉ ਗੋਸਾਈ ਦਾ ਪਹਿਲਵਾਨੜਾ ॥

ਮੈ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਉਚ ਦੁਮਾਲੜਾ ॥

(ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫, ਪੰਨਾ ੭੪)

ਹੋਰ ਇਧਰੋਂ ਰੋਕ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮਲਕ ਜੀ, ਰਾਜ ਜੀ ਜੋਗ ਅਸੀਸ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ

149

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

੬-੧੧-੧੯੨੮

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਪਤ੍ਰ ਪੁਜਾ । ਸੁਖ ਹੈ । (ਓਹ ਚੌਕੀ ਅਜੇ ਅਛੂਤ ਪਈ ਹੈ)

ਦਮ ਖਾਲੀ ਨਾ ਜਾਯਾ ਕਰਨ ਤਾਂ ਅਪਨੇ ਆਪ ਦੀ ਗੰਢ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨਾਲ ਪੈਂਦੀ ਹੈ । ਸਰੀਰਾਂ ਦੇ ਮੇਲੇ ਸਦੈਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ । ਸਰੀਰਾਂ ਦੀ ਕੈਦ ਤੋਂ ਉਥੇ ਉਠ ਕੇ ਸੁਤੰਤ੍ਰਤਾ ਦੇਸ ਦੀਆਂ ਗਮਨ ਉਡਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

੧੪-੭-੧੯੨੫

ਪਵਿਤ੍ਰਤਮਾ ਜੀਓ

ਆਪ ਦਾ ਪਤ੍ਰ ਪੁਜਾ । ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਮੌਸਮ ਤੇ ਨਜ਼ਾਰੇ ਬਹੁੰ ਚੰਗੇ ਹਨ ।
ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਚਿਤ ਆਵੇ । ਏਥੇ ਬੀ ਅਗਲੇ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਗਰਮੀ ਘਟ ਪਈ ਹੈ । ਅਜ ਚਾਹੇ
ਵਟ ਰਿਹਾ ਹੈ ਹੁਣ ਬੱਦਲ ਆ ਰਹੇ ਹਨ । ਬਾਕੀ ਕੰਮ ਕਾਜ ਦੇ ਰੁਝੇਵੇਂ ਰਹੇ ਹਨ । ਬਾਬੀ ਕਈ
ਦਿਨ ਬੀਮਾਰ ਰਹਕੇ ਟੁਰ ਗਿਆ ਹੈ । ਬਲਬੀਰ ਬੀ ।

ਪਹਾੜ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸੰਕਲਪ ਅਜੇ ਨਹੀਂ । ਤੁਸਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨੇ ਅਪਨਾ ਜਾਣਾ ਮੇਰੇ
ਪਿਛੇ ਨਾ ਅਟਕਾਣਾ । ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਅਪਨੇ choice ਨਾਲ ਜਿਥੇ ਚਿਤ ਹੋਵੇ ਚਲੇ ਜਾਣਾ । ਮੈਂ ਜਿਸ
ਵੇਲੇ ਜਾਣ ਦਾ ਥਹੁ ਨਿਕਲਿਆ ਪਤਾ ਦੇ ਦੇਸਾਂ ।

ਏਥੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਆਦਿ ਛਾਪਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ । ਕਾਗਜ਼ ਵਲੈਤੋਂ
ਆਵੇਗਾ । ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਤਕ ਛਪਣਾ ਅਰੰਭ ਹੋਸੀ।

ਸੰਤ ਸ਼ਾਯਦ ਛਨਿਛਰ ਤਕ ਟੁਰੇਗੀ । ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਫਿਰ ਕੀ ਪ੍ਰੋਗ੍ਰਾਮ ਬਣੇ । ਹੋਰ ਸੁਖ
ਸਾਂਦ ਹੈ ।

ਮਲਕ ਜੀ, ਰਾਜ ਜੀ ਜੋਗ ਅਸੀਸ ।

ਆਪ ਦਾ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਹਰਿ ਬਿਸਰਤ ਸਦਾ ਖੁਮਾਰੀ

ਤਾਕੋ ਧੋਖਾ ਕਹਾ ਬਿਆਪੈ

ਜਾ ਕਉ ਓਟ ਤੁਹਾਰੀ ॥

ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ

ਅਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ 'ਤੇ ਲੋ ਜਮਾਓ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਬੰਬੇ

੧੩-੨-੧੯੫੧

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ
ਪਤ੍ਰ ਪਹੁੰਚਾ।

ਜਿਥੈ ਰਖਹਿ ਬੈਕੁੰਠੁ ਤਿਥਾਈ

(ਮਾਝ ਮਹਲ ੫, ਪੰਨਾ ੧੦੬)

ਸਤਿਗੁਰ ਦਾ ਵਾਕ ਹੈ। ਨਾਮ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਹਰ ਥਾਂ ਸਿਮਰਨ ਦੀ ਹੈ ਸੋ ਹਰ ਥਾਂ ਬੈਕੁੰਠ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਸੋਚ ਵੀਚਾਰ ਗੁਣ ਤੇ ਸਕੰਲਪ ਵਿਕਲਪ ਨਾਮ ਵਾਲੇ ਨੇ ਜਿਤਣੇ ਹਨ।

ਜੋ ਬਾਣੀ ਦੇ ਲੜ ਲਗੇ, ਨਾਮ ਦੇ ਆਸਰੇ ਹੋ ਗਏ, ਉਹ ਸਦਾ ਖਿੜੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਪਨੇ ਮਨ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਵਿਕਲਪਾਂ ਦੀਆਂ ਨੈਯਾਂ ਨੂੰ ਤਰ ਨਿਕਲਣਾ ਚਾਹਯੇ।

ਨਦੀ ਤਰਦੰਤੀ ਮੈਡਾ ਖੋਜ ਨ ਖੁੰਭ ਮੰਝਿ ਮੁਹਬਤਿ ਤੇਰੀ ॥

(ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੫, ਪੰਨਾ ੫੨੦)

ਹਿਤਕਾਰੀ
ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

੧੧-੧੦-੧੯੧੩

ਪਵਿਤਰ ਆਤਮਾ ਜੀਓ

ਘਾਬਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਅਸੰਖ ਸੋਚਾਂ ਨੂੰ ਮਨ ਵਿਚ ਵਾਸ ਦੇਣਾ ਪਾਪ ਹੈ।

ਇਹੋ ਜੇਹੀਆਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਕਾਇਰਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਧਾਰੀਆਂ ਦਾ ਨਹੀਂ। ਗੁਰੂ ਸਿਰ 'ਤੇ ਹੈ ਤੇ ਸਾਡਾ ਪਯਾਰਾ ਤੇ ਰਾਖਾ ਹੈ। ਉਹ ਜੋ ਕਰੇਗਾ ਸੋ ਚੰਗਾ ਕਰੇਗਾ।

ਦਮ ਬਦਮ ਸਾਈਂ ਦਾ ਨਾਮ ਚਲੇ। ਚਿਤ ਚੜਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਰਹੇ। ਕਿਸੇ ਤੰਗੀ ਦੁਖ ਵਿਚ ਸੁਰਤ ਘਬਰਾ ਵਿਚ ਨਾਂ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਸਿਖੀ ਹੈ। ਸ਼ੇਰ ਹੋਣਾ, ਤਕੜੇ ਰਹਿਣਾ, ਕਾਪ ਨਹੀਂ ਖਾਣੀ। ਢਹਿੰਦੀ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਵੱਸਣਾ। ਇਹ ਸਾਡਾ ਧਰਮ ਹੈ, ਬਾਕੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਆਪ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਡੇ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ।

ਨਿਰਾਸ ਹੋਣਾ ਸਿਖ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਹਿਤਕਾਰੀ

ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ

153

ਡੇਰਾ

੨੪-੧-੧੯੪੯

ਪਵਿਤ੍ਰਾਤਮਾ ਜੀਓ

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਅੰਗ ਸੰਗ ਸਮਝੋ। ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਵਸੋ। ਫੇਰ ਕੋਈ ਦਿਲ ਦੀ ਬਝ
ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ। ਬਝਾਂ ਇਸ ਭੁਲ ਨਾਲ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਹਨ।

"ਤੂੰ ਹਜ਼ੂਰ ਜਾਨਿਆ ਮੈਂ ਦੂਰ

ਜੇ ਦੂਰ ਜਾਣੀਏ, ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਵਸੀਏ ਤਾਂ ਵਿਗਾਸ ਰੂਪ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਛੁਹ ਸਾਨੂੰ
ਖੇੜਾ ਦੋਂਦੀ ਹੈ।

ਹੋਰ ਅਸੀਸ। ਨਾਮ ਚਿਤ ਰਹੇ।

ਹਿਤਕਾਰੀ
ਵੀਰ ਸਿੰਘ